

SADRŽAJ:

I. Obrazloženje

1. POLAZIŠTA

1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja grada u odnosu na prostor i sustave Županije i Države

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

1.1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke

1.1.3. Obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova

1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. Ciljevi prostornog razvoja općinskog ili gradskog značaja

2.1.1. Značaj posebnih funkcija grada

2.1.2. Odabir prostorne i gospodarske strukture

2.1.3. Infrastrukturna opremljenost

2.1.4. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

2.2. Ciljevi prostornog uređenja grada

2.2.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, obilježja izgrađene strukture, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina

2.2.2. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. Temeljna organizacija prostora grada u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu Grada

3.2. Organizacija, korištenje, namjena, uređenje i zaštita površina

3.2.1. Prikaz gospodarskih djelatnosti

3.2.2. Prikaz mreža društvenih djelatnosti

- 3.2.3. Prikaz prometne i telekomunikacijske mreže
- 3.2.4. Prikaz komunalne infrastrukturne mreže
- 3.2.5. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina i građevina
- 3.2.6. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite
- 3.2.7. Način i uvjeti gradnje
- 3.2. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu, način korištenja i uređenja površina
- 3.3. Sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš.

II. Odredbe za provođenje

- 1. Uvjeti određivanja i razgraničavanja površina javnih i drugih namjena
- 2. Uvjeti uređenja prostora za građevine od važnosti za Državu i županiju
- 3. Uvjeti smještaja građevina gospodarskih djelatnosti
- 4. Uvjeti smještaja građevina društvenih djelatnosti
- 5. Uvjeti i način gradnje stambenih građevina
- 6. Uvjeti utvrđivanja trasa i površina prometne, telekomunikacijske i komunalne infrastrukturne mreže
- 7. Uvjeti uređenja posebno vrijednih i/ili osjetljivih područja i cjelina
- 8. Mjere očuvanja i zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina
- 9. Postupanje s otpadom (obrada, skladištenje i odlaganje)
- 10. Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš
- 11. Mjere provedbe plana
 - 11.1. Obveza izrade detaljnih planova uređenja
 - 11.2. Mjere uređenja i zaštite zemljišta
 - 11.3. Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni.

KARTOGRAFSKI PRIKAZI

1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA	MJ 1:5.000
2. MREŽA GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI	MJ 1:10.000
3. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE	
3.1. PROMET	MJ 1:10.000
3.2. POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE	MJ 1:10.000
3.3. ENERGETSKI SUSTAV	
3.3.1. PLINOOPSKRBA	MJ 1:10.000
3.3.2. ELEKTROENERGETIKA	MJ 1:10.000
3.4. VODNOGOSPODARSKI SUSTAV	
3.4.1. VODOOPSKRBA	MJ 1:10.000
3.4.2. ODVODNJA	MJ 1:10.000
4. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA	
4.1. UVJETI KORIŠTENJA	MJ 1:10.000
4.2. PODRUČJA PRIMJENE POSEBNIH MJERA UREĐENJA I ZAŠTITE	MJ 1:10.000
4.3. OBLICI KORIŠTENJA I NAČIN GRADNJE	
4.3.1. OBLICI KORIŠTENJA	MJ 1:10.000
4.3.2. NAČIN GRADNJE	MJ 1:10.000

I. Obrazloženje

1. POLAZIŠTA

1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja grada u odnosu na prostor i sustave Županije i Države

Grad Vinkovci prostorno je smješten u jugoistočnom dijelu istočne Hrvatske, u sjevernom dijelu Vukovarsko-srijemske županije. Unutar Grada nalaze se dva naselja: gradsko naselje Vinkovci i naselje Mirkovci. Na sjeveru graniči s općinama Jarmina, Markušica i Nuštar, na istoku s Općinom Stari Jankovci, na jugu s Općinom Privlaka, a na zapadu s općinama Andrijaševci i Ivankovo.

To je prostor koji geografski pripada bosutskoj nizini kao široj geografskoj cjelini, prostoru na prijelazu između posavskog, podravskog i podunavskog prostora. Prosječna nadmorska visina prostora Grada je 90 m.n.m.

Prometno-geografsko značenje prostora Grada je naglašeno, a prometne funkcije imaju širi regionalni, pa čak i međunarodni značaj, kako longitudinalnog, tako i transverzalnog prometnog povezivanja.

U Prostornom planu Vukovarsko-srijemske županije grad Vinkovci definiran je kao veće razvojno središte (istu razina utvrđena je i za Vukovar koji je i središte Županije).

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

Generalni urbanistički plan obuhvaća građevinsko područje grada Vinkovaca čija površina iznosi 1923,68 ha.

Stanovništvo

Kretanje u razdoblju 1971.-2001. godine

Demografski razvitak Vinkovaca do popisa 1991. godine (do agresije i Domovinskog rata) bio je dinamički pozitivan, baziran na gospodarskoj snazi i vitalnosti stanovništva.

Vinkovci su bili snažno privlačno radno središte zahvaljujući svojoj ulozi važnog željezničkog križišta i razvitku industrijskih kapaciteta. Grad je u velikoj mjeri rastao naseljavanjem, koje je bilo najintenzivnije šezdesetih godina.

Urbanizacijom prigradskih naselja pritisak na Vinkovce se smanjivao, tako da se porast nakon toga smanjivao i svoje izvore pretežito imao u prirodnom priraštaju.

Pored stalnih stanovnika svakodnevno je u Vinkovcima boravilo oko 10.000 dnevnih migranata s područja gotovo cijele bivše općine Vinkovci, pa i susjednih općina koji su u Vinkovcima bili zaposleni, školovali ili se liječili.

Tablica br. 1

**KRETANJE STANOVNIŠTVA VINKOVACA, GRADA VINKOVACA
I ŽUPANIJE**

Područje	Broj stanovnika po popisnim godinama				Indeksi		
	1971.	1981.	1991.	2001.	81/71	91/81.	2001/91.
Vinkovci	29.106	33.004	35.367	33.239	113,4	107,9	94,0
GRAD VINKOVCI	31.605	35.944	38.580	35.912	113,7	107,3	93,0
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	217.423	224.111	231.187	204.768	103,0	103,1	88,5
Udio Vinkovaca u GRADU, %	92,0	91,8	91,7	92,5	-	-	-
Udio Vinkovaca u ŽUPANIJI, %	13,4	14,7	15,3	16,2	-	-	-

Izvor podataka: Popis stanovništva, 1971., 1981., 1991. i 2001. god.

Nakon 1991. godine su na kretanje stanovništva Vinkovaca utjecale ratne i postratne migracije. Vinkovci su u vrijeme agresije i nakon Domovinskog rata bili na samom rubnom području okupiranog teritorija, tako da su migracije bile izražene u oba smjera. Dio stanovništva je napustio Vinkovce bilo sklanjanjem u sigurnija područja Hrvatske, bilo na stranu agresora, a s druge strane priliv nasilno prognanog stanovništva iz okupiranih područja najistočnijih dijelova Hrvatske, a kasnije i izbjeglog iz susjedne BiH je bio značajan. Povratak prognanika započeo je 1998. godina kada se okupirano područje vratilo u ustavni poredak Republike Hrvatske. Do posljednjeg popisa stanovništva 2001. godine procesi povratka i obnove nisu bili završeni, ali je još uvijek u Vinkovcima bilo 2.668 stanovnika manje (6%) nego 1991. godine.

U trećoj dekadi promatranog razdoblja, prirodni priraštaj stanovništva je bio pozitivan, međutim njegove efekte je umanjio negativan migracijski saldo, tako da je stanovništvo po tipu kretanja imalo obilježje E3 izrazite depopulacije.

Strukturne odlike

Dobna struktura

Stanovništvo Vinkovaca je već osamdesetih godina prošlog stoljeća prešlo prag starenja, i danas ima odlike starog stanovništva.

Tablica br. 2

**KRETANJE POKAZATELJA DOBNE STRUKTURE
STANOVNIŠTVA VINKOVACA**

Popisne godine	Dobne skupine, %		Indeks starosti	Dobni tip
	Mlado stanovništvo (0-19 god.)	Staro stanovništvo (preko 60 god.)		

1971.	34,2	10,9	31,9	mladost
1981.	31,3	10,8	34,0	kasna mladost
1991.	29,6	14,3	48,1	na pragu starosti
2001.	27,1	17,8	65,7	starost

Izvor podataka: Popisi stanovništva 1971., 1981., 1991. i 2001. god.

Po navedenim pokazateljima u promatranom razdoblju, procesi starenja stanovništva je napredovao kroz cijelo razdoblje, i posebice se intenzivirao u posljednjoj dekadi nakon 1991. godine. Tome je doprinijelo iseljavanje mlađeg stanovništva zbog rata i sloma gospodarstva.

Obrazovna struktura

U posljednjih 20 međupopisnih godina obrazovna razina stanovništva se poboljšala.

Tablica br. 3

STANOVNIŠTVO STARO 15 I VIŠE GODINA PREMA ZAVRŠENOJ ŠKOLI

Struktura u %

Elementi	Popisne godine		
	1981.	1991.	2001.
- bez škole	6,5	4,9	3,2
- nezavršena osnovna škola	27,7	17,3	10,4
- završena osnovna škola	22,1	25,6	22,8
- završena srednja škola	34,7	40,1	52,9
- završena viša škola, I stupanj fakulteta i stručni studij	3,9	4,9	4,2
- završen fakultet (uključujući magisterij i doktorat)	4,0	6,0	9,0
- nepoznato	0,9	1,0	0,2

Izvor podataka: Popisi stanovništva 1981., 1991. i 2001. godine

Udio nepismenih u stanovništvu starijem od 10 godine je 2001. godine iznosio oko 1%.

Kućanstva

Obilježje kretanja u promatranom razdoblju je povećanje broja opadajućom dinamikom do 1991. godine i smanjenje broja u 2001. godini.

Tablica br. 4

KRETANJE I PROSJEČNA VELIČINA KUĆANSTAVA

Popisna godina	Broj kućanstava	Indeks	Prosječna veličina (članova)
1971.	9.219	-	3,2
1981.	10.597	115,0	3,1
1991.	11.795	111,3	3,0
2001.	11.150	94,5	3,0

Izvor podataka: Popisi stanovništva 1971., 1981., 1991. i 2001. god.

Prosječna veličina se zaustavila na 3,0 člana.

Tablica br. 5

STRUKTURA KUĆANSTAVA PO BROJU ČLANOVA, %

Elementi	Popisne godine		
	1981.	1991.	2001.
Ukupan broj kućanstava	10.597	11.795	11.150
- 2 člana	20,3	22,2	25,1
- 3 člana	21,8	19,3	20,7
- 4 člana	27,5	27,1	23,3
- 5 članova	8,6	8,0	10,3
- 6 članova	3,3	2,5	4,0
- 7 članova	1,3	0,5	1,1
- 8 i više članova	0,5	0,5	0,7

Izvor podataka: Popisi stanovništva 1981., 1991. i 2001. god.

Broj samačkih kućanstava se povećao na 21,5% u 2001. god. U strukturi kućanstava po broju članova uočava se tendencija povećanja dvočlanih kućanstava kojih ima relativno najviše u 2001. godini, dok je u prethodnim razdobljima relativno najviše bilo četveročlanih kućanstava.

1.1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke

Seizmička obilježja

Područje Vinkovaca nalazi se na graničnom predjelu velikih, regionalnih spuštenih i izdignutih struktura ili tektonskih jedinica koje su odijeljene rasjedima ili rasjednim zonama. Ovdje se susreću Uzdužni rubni rasjed Dravske potoline te Sjeverni rubni rasjed Savske i Slavonsko-srijemske potoline s poprečnim rasjedom Vinkovci-Vukovar. Upravo na ovom području utvrđene su najveće amplitude spuštavanja (- 3.000 m) Slavonsko-srijemske depresije. Najveći horizontalni pomaci na površini iznose oko 4 km i vezani su na smicanje tektonskih blokova duž rasjeda Vukovar-Vinkovci.

Prema seizmološkoj karti za povratni period od 500 godine, grad Vinkovci se nalazi unutar 7° MCS (područje maksimalno opaženog intenziteta potresa).

Geološka obilježja

U geološkoj građi terena na kojem leže Vinkovci sudjeluju sedimenti kvartarne starosti. Riječ je o starijim-pleistocenskim te mlađim-holocenskim sedimentima.

Sjeverni i istočni dijelovi Grada leže na naslagama prapora ili lesa pleistocenske starosti. Radi se o žuto-smeđem pjeskovito-glinovitom prahu (siltu), slabo vezanom, šupljikavom. Debljina prapora se procjenjuje na maksimalno 20-tak metara.

Zapadni i centralni dijelovi Grada leže na naslagama holocenske starosti koje predstavlja prah, pjeskoviti prah, glinoviti prah i glina. Boje su sive, smeđe i sivosmeđe. Debljina ovih naslaga ne prelazi desetak metara.

Južni dijelovi Vinkovaca leže na naslagama holocenske starosti koje predstavlja prašinski pijesak, prah, glinoviti prah i pretaloženi les. Boje su sive ili smeđe.

Eksploatacija mineralni sirovina

Na području Vinkovaca jedan od značajnijih gospodarskih subjekata je IGM "Dilj" koji unutar granica GUP-a vrši odlaganje (deponiranje) gline iz okolnih eksploatacijskih polja u sklopu svog tehnološkog procesa izrade opekarskih proizvoda.

Unutar ekonomskog dvorišta tvrtke formirano je odlagalište zemljanog materijala koje se sukcesivno dopunjuje po zahtjevima tehnologije izrade opekarskih proizvoda.

Gospodarski potencijal

-Uvodna napomena

Analizu razvoja vrlo je teško načiniti iz razloga što su za naselja teško dostupni pokazatelji vezani uz gospodarstvo. Vinkovci su središte istoimene jedinice lokalne samouprave pa se neki pokazatelji prate na razini jedinice lokalne samouprave. Iako se podaci prikupljaju iz baze (razne statističke evidencije), oni se obrađuju uglavnom na razini Županije. Stoga će ovdje biti korišteni dostupni podaci.

- Struktura

Vinkovci su prije rata bili snažno gospodarsko središte s razvijenom industrijom. Utjecajno područje Vinkovaca kao radnog središta protezalo se na gotovo cijeli prostor bivše općine, a i šire. Zbog toga su bile razvijene dnevne migracije zaposlenih.

RADNA MJESTA I DNEVNI MIGRANTI

Tablica br. 6

GODINA	Ukupni broj radnih mjesta	Dnevni migranti	
		Broj	%
1981.	18.384	7.566	41,1
1991.	18.026	7.535	41,8

Izvor podataka: 1981. g.: Zaposleni i dnevni migranti ZO Osijek, Elaborat za Prostorni plan SR Hrvatske, Zagreb 1984. g.

1991. g.: Strategija prostornog razvoja R. Hrvatske, Zagreb 1997. g.

Iz podataka je uočljivo da su Vinkovci promatrano kroz broj radnih mjesta dostignuti stupanj razvoja 1981. godine zadržali 10 godina do 1991. godine. Od ukupnog broja radnih mjesta 75% je bilo u gospodarstvu

Agresijom na Republiku Hrvatsku u jesen 1991. godine i izbijanjem Domovinskog rata, Vinkovačko gospodarstvo je pretrpjelo velika ratna razaranja i ratne štete od kojih se vrlo teško oporavlja. U veličini i težini gospodarskih problema u cijeloj Vukovarsko-srijemskoj županiji govori podatak da je početkom 1999. godine na cijelom području Županije bilo radnih mjesta u gospodarstvu na razini 1991. godine u Vinkovcima.

Na području grada je 1999. godine bilo registrirano 387 poslovnih subjekata u gospodarstvu.

POSLOVNI SUBJEKTI

Tablica br. 7 stanje 31.3.1999.g.

DJEĀLATNOST (prema NKD-u)	Źupanija		Vinkovci		Udio Vinkovaca, %
	Broj	%	Broj	%	
A) Poljoprivreda, lov i Źumarstvo	171	5,8	12	3,1	7,0
B) Rudarstvo i vađenje	-	-	1	0,0 ..	-
C) Prerađivačka industrija	370	12,6	58	15,0	15,7
D) Opskrba električnom energijom	6	0,0 ..	2	0,0 ..	33,3
E) Građevinarstvo	322	11,0	60	15,5	18,6
F) Trgovina i popravak motornih vozila	1.605	54,5	166	42,9	10,3
G) Hoteli i restorani	87	3,0	15	3,9	17,2
H) Prijevoz i skladištenje	124	4,2	25	6,4	20,1
I) Financijsko posredovanje	27	0,0 ..	9	2,3	33,3
J) Poslovanje s nekretninama i ostale usluge	211	7,2	39	10,0	18,5
Ukupno gospodarstvo:	2.924	100,0	387	100,0	13,2

Izvor podataka: Źupanijski ured za statistiku

NKD= Nacionalna klasifikacija djelatnosti

Na razini Źupanije kao i u Vinkovcima po broju subjekata dominira sektor trgovine, Źto je i opći trend na razini Hrvatske.

Po broju radnih mjesta međutim još uvijek prerađivačka industrija je imala relativno najveće učešće.

RADNA MJESTA

Tablica br. 8

Stanje 31.3.1999. god.

DJEĀLATNOST (prema NKD-u)	Źupanija		Vinkovci		Udio Vinkovaca, %
	Broj	%	Broj	%	
A) Poljoprivreda, lov i Źumarstvo	3.509	18,3	420	4,8	12,0
B) Rudarstvo i vađenje	104	0,0 ..	12	0,0 ..	11,5
C) Prerađivačka industrija	5.215	27,2	2.174	24,7	41,7
D) Opskrba el. energijom	751	3,9	535	6,0	71,2
E) Građevinarstvo	2.615	13,6	1.586	18,0	60,6
F) Trgovina i popravak motornih vozila	2.613	13,6	1.260	14,3	48,2
G) Hoteli i restorani	489	2,5	199	2,2	40,7
H) Prijevoz i skladištenje	2.803	14,6	2.009	22,8	71,7
I) Financijsko posredovanje	778	4,0	373	4,2	47,9
J) Poslovanje s nekretninama i ostale usluge	282	1,5	220	2,5	78,0
Ukupno gospodarstvo:	19.159	100,0	8.788	100,0	45,9

IZVOR PODATAKA: Źupanijski ured za statistiku

NKD= Nacionalna klasifikacija djelatnosti

Prema ovom izvoru je 1999. godine u Vinkovcima bilo ukupno 10.617 radnih mjesta od čega 82,8% u gospodarstvu i 17,2% u društvenim djelatnostima.

- Proizvodne djelatnosti

Kako je prerađivačka industrija značajni potrošač prostora, njena struktura i radna mjesta su važni za prostorni aspekt.

PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA

Tablica br. 9

Stanje 31.3.1999. god.

GRANA INDUSTRIJE (prema NKD-u)	Broj subjekata	Radna mjesta	
		Broj	Struktura, %
- Proizvodnja hrane i pića	10	298	13,7
- Proizvodnja tekstila i tekstilnih proizvoda	5	109	5,0
- Proizvodnja i prerada kože	2	74	3,4
- Prerada drva	10	735	33,8
- Papir i izdavaštvo	11	95	4,4
- Proizvodnja kemijskih proizvoda	1	3	0,0 ..
- Proizvodnja proizvoda od gume	1	5	0,0 ..
- Proizvodnja nemetalnih proizvoda (opeka, crijep, beton)	3	709	32,6
- Proizvodnja i prerada metala	3	33	1,5
- Proizvodnja elektroopreme	7	68	3,1
- Ostala prerađivačka industrija	5	45	2,0
UKUPNO:	58	2.174	100,0

IZVOR PODATAKA: Županijski ured za statistiku
NKD= Nacionalna klasifikacija djelatnosti

Vodeće grane industrije prema broju zaposlenih su:

- prerada drva,
- proizvodnja opeke, crijepa i betona,
- proizvodnja hrane i pića.

a dva najveća gospodarska subjekta su IGM «Dilj» i DIK «Spačva».

Zbog ogromnih ratnih šteta ali i u procesu transformacije mnoga velika poduzeća su nestala. U prerađivačkoj industriji je karakteristično da se formiraju srednji i mali poduzetnički kapaciteti, novi, ili nastali transformacijom iz tradicionalnih djelatnosti.

- Prostorni razmještaj

Prostorni razmještaj gospodarskih kapaciteta je vrlo različit. Najviše malih jedinica utkano je u urbano tkivo grada, prvenstveno trgovina i sve vrste usluga. Poneki proizvodni kapacitet je

grad širenjem utkao u sebe, a postoje četiri velike radne zone u kojima su bili smješteni socijalistički giganti, od kojih danas malo koji transformiran funkcionira.

VELIKE INDUSTRIJSKE ZONE

Tablica br. 10

NAZIV	Površina (ha)	Broj zaposlenih	Broj zaposlenih po 1 ha
1. PIK «VINKOVCI»	14,8	260	17,6
2. «GRADITELJ», «VUTEKST»	2,73	150	54,9
3. IGM «DILJ»	20,86	630	30,2
4. DIK «SPAČVA»	40,85	1.000	24,8

- Turizam

Područje grada Vinkovaca dio je kontinentalnog turističkog prostora Vukovarsko-srijemske županije, odnosno kontinentalnog turističkog prostora Republike Hrvatske.

U širem prostoru, grad Vinkovci su smješteni gotovo u središtu Županije, u pitomom nizinskom prostoru, kojim protječe rijeka Bosut sa svojim pritocima, te na važnom prometnom pravcu koji vodi iz sjeverne i srednje Europe, prema jugu, odnosno području Jadrana i Mediterana. Vinkovci su grad duge i bogate povijesti o kojoj svjedoče brojne građevine i spomenici iz prošlih razdoblja, od kojih su mnoga od njih ostavila traga i dala osobit doprinos povijesti i kulturi Grada. Na svemu tome je Grad gradio svoj turistički identitet, kroz dugu i bogatu turističku tradiciju, te kroz generacije ljudi koje su te potencijale prepoznali, očuvali i prezentirali ih i kroz turizam.

Međutim, za vrijeme i nakon Domovinskog rata dolazi do prekida svih gospodarskih aktivnosti, pa tako i na planu turizma. Brojni turistički i ugostiteljski kapaciteti, su s obzirom na blizinu ratnih djelovanja, bili oštećeni ili devastirani, došlo je do prekida turističkih putovanja i tranzitnog prometa. Nakon rata dolazi do postupnog oporavka ukupnog gospodarstva, pa tako i turizma i ugostiteljstva. Dolazi do strukturnih promjena u turizmu, od vlasničke strukture ugostiteljskih objekata, strukturi turističkog prometa, pa do promjena u ukupnoj turističkoj tražnji, kod izbora destinacija, pa do zahtjeva tražnje za što prirodnijim i očuvanijim prostorima, tradicijom, poviješću i kulturom.

U takvim uvjetima u Gradu se izgrađuju novi i uređuju postojeći smještajni kapaciteti, tako da u sadašnjem trenutku grad Vinkovci raspolaže s ukupno 461 turističkom posteljom, u okviru četiri hotela i jednog prenoćišta. Svi hotelski kapaciteti su kategorizirani s dvije ili tri zajednice (prema Pravilniku).

Tablica br. 11

Naziv objekta	Lokacija-adresa	Kapacitet		Ostali sadržaji
		Sobe	Postelje	
Hotel "Slavonija"	Vinkovci-Duga 1.	98 3 apartmana	130	Restoran-350 mjesta Kavana s terasom Pizzeria Ledo centar

				Automat klub
Hotel "Admiral"	Vinkovci-Bana Jelačića 6.	47	100	Restoran-100 mjesta Sala-120 mjesta Sala za svatove-500 mjesta
Hotel "Cibalia"	Vinkovci-A. Starčevića 51.	23	48	Aperitiv bar Restoran
Hotel "Gem"	Vinkovci-Kralja Zvonimira 120.	65 6 apartmana	145	Restoran s caffe barom Taverna 2 vanjska tenis terena 2 zatvorena tenis terena u tenis dvorani (s travnatom podlogom) Biljar sala Sauna
Prenoćište "Lady M"	Vinkovci Kralja Zvonimira 74	-	38	-
UKUPNO:			461	

Izvor podataka: Internet stranice TZ Vukovarsko-srijemske županije i TZ grada Vinkovaca

Osim navedenih smještajnih kapaciteta, u Gradu je oko petnaestak suvremeno opremljenih, specijaliziranih restorana, sa slavonskim specijalitetima, te veliki broj ugostiteljskih objekata tipa caffe-barova s ljetnim terasama.

Svi navedeni turističko-ugostiteljski kapaciteti smješteni su u samom centru Grada ili u širem središtu Grada, te na taj način dostupni svima zainteresiranima, kao i turistima i poslovnim posjetama ili pak tranzitnim turistima.

Osim turističko-ugostiteljskih sadržaja, grad Vinkovci posjeduje i druge sadržaje (sportsko-rekreacijske, kulturno-povijesne, manifestacijske), koji su u funkciji turizma.

Sportsko-rekreacijski objekti i sadržaji, a koji su ujedno namijenjeni kako domicilnom stanovništvu, a tako i posjetiteljima i turistima su; objekti gradskih bazena (ukupno 3 bazena) s ugostiteljskim sadržajem, sportski kompleks "Lenije", s tenis terenima, sportskom dvoranom, terenom za košarku i odbojku, nogometno igralište, te kupalište "Banja", s terenima za odbojku na pijesku i ugostiteljskim objektima.*

Uz navedene turističko-ugostiteljske i rekreacijske sadržaje, na području grada Vinkovaca se nalaze i brojni spomenici kulturno-povijesne baštine, koji uz navedene turističke sadržaje čine dodatnu atraktivnost u turističkoj ponudi, odnosno posebnu spregu kulture i turizma, kroz valorizaciju i prezentaciju ove vrste objekata i sadržaja u turizmu. U ovu grupu za turizam značajnih objekata i sadržaja ubrajaju se sljedeći objekti: povijesna jezgra grada Vinkovaca, Gradski muzej, Galerija umjetnina, crkva Sv. Ilije na Meraji, kao i brojne druge povijesne i kulturne građevine. Uz navedene objekte, kao važan segment kulturne turističke ponude Grada su i brojne manifestacije kao što su: smotra folklor "Vinkovačke jeseni", Festival glumca, Salon stripa i brojne druge.

* Podaci Turističkog ureda TZ Vukovarsko-srijemske županije, 2001. god.

"Vinkovačke jeseni" su manifestacija duge tradicije, od 40 godina, koja je započela sa željom da se sačuva slavonska tradicijska baština, te pokaže i prezentira svo bogatstvo narodnog stvaralaštva, a tijekom svih ovih godina prerasla je u najpoznatiju kulturnu, turističku i gospodarsku manifestaciju šireg prostora Istočne Slavonije.

s obzirom na sve do sada učinjeno na planu turizma, kao i značenje ovog prostora i njegovih potencijala u kontinentalnom turizmu, područje grada Vinkovaca, kao i šire područje Grada proglašeno je turističkim mjestom "B" razreda, od strane Ministarstva turizma (prema Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o proglašenju i razvrstavanju turističkih mjesta u razrede, NN, br. 78/99.).

-Groblja

U naselju Vinkovci nalazi se dva groblja.

Jedno groblje je katoličko groblje i nalazi se u zapadnom dijelu grada u Kačićevoj ulici. Ovo groblje zauzima površinu od 76770m².

Drugo groblje je pravoslavno i nalazi se u Ulici bana J. Jelačića, te zauzima površinu od 8.134m².

Podatci o površinama groblja s kartografskih prikaza izrađenih za potrebe ovoga plana.

Prema izrađenoj analizi s obzirom na planirani broj stanovnika postojeća površina ne zadovoljava pa je potrebno planirati nove površine za groblja.

Društvene djelatnosti

1. UPRAVA

GRADSKO POGLAVARSTVO

Gradsko poglavarstvo Grada Vinkovaca nalazi se u ulici Bana Josipa Jelačića 1. Sastoji se od Ureda gradonačelnika i šest upravnih odjela:

- Upravni odjel za gospodarenje gradskom imovinom i lokalnu samoupravu
- Upravni odjel za društvene djelatnosti
- Upravni odjel komunalnog gospodarstva i uređenja grada
- Upravni odjel financija
- Upravni odjel za gospodarstvo
- Upravni odjel za normativne djelatnosti i opće poslove

MJESNI ODBORI

Grad Vinkovci podijeljen je u 12 mjesnih odbora od kojih se 11 nalazi u naselja Vinkovci:

- MO "Lenije", ul. H. Vukčića Hrvatinića 50
- MO "S. Radić ", ul. M. Gupca 21a
- MO "Centar", ul. Glagoljaška 13
- MO "Kolodvor", ul. A Starčevića 57
- MO "Dvanaest redarstvenika ", ul. Dvanaest redarstvenika 1a
- MO "Vinkovačko Novo Selo ", ul. Školska 42
- MO "Lapovci", ul. Matice hrvatske 8
- MO "Ban Jelačić ", ul. Bana Jelačića 8
- MO "Zagrebački blok ", ul. M. Brašnića 2a
- MO "Slavija", Ulica kralja Zvonimira 120
- MO "Mala Bosna", ul. V. Gortana 77

2. SOCIJALNA ZAŠTITA

DJEČJI DOM

U Vinkovcima djeluje jedan Dom za nezbrinutu djecu Dječji dom "Sv. Ana". Nalazi se u Aninoj ulici 2d, na parceli površine 3.489 m², stambeni prostor je oko 1.500 m². U dom je smješteno 60 djece. Potrebe za smještajem djece su znatno veće, ali je max. kapacitet doma 60 ležaja, odnosno korisnika. Postoji mogućnost smještaja djece na poludnevni boravak što se planira u skorijoj budućnosti.

U domu je zaposleno 23 djelatnika.

U srpnju 2002. godine, Dom je na korištenje od Grada dobio stan za žensku stambenu zajednicu, u svrhu osamostaljivanja punoljetnih članova koji završavaju školovanje.

SAVJETOVALIŠTE ZA DJECU, MLADEŽ, BRAK I OBITELJ

U studenom 2004. godine zaključen je Ugovor o osnivanju Savjetovališta za djecu, mladež, brak i obitelj, koji su potpisali predstavnici Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Vukovarsko-srijemske županije, Centra za socijalnu skrb Vinkovci i Grada Vinkovaca. Na temelju tog ugovora, Grad se obvezao osigurati odgovarajući prostor za rad Savjetovališta. Sukladno tome, u tijeku je uređenje Savjetovališta na Šetalištu Dionizija Švigelja 2.

CENTAR ZA REHABILITACIJU

U razdoblju 2000-2004. godine, uz križanje Zvonarske ulice i Ulice Vladimira Gortana, izgrađen je, i 2004. godine useljen, Centar za rehabilitaciju "Mala Terezija". Centar ima 7.850 m² netto površine, na parceli od oko 1,5 ha. Puni kapacitet Centra je 155 korisnika - 100 u stacionaru i 55 u dnevnom boravku, te predviđenih ukupno 76 djelatnika. Trenutno Centar ima 25 djelatnika, te 47 korisnika - 20 u stacionaru i 27 u dnevnom boravku. Do kraja godine treba pristići još 10 korisnika u stacionar.

DOM UMIROVLJENIKA

Dom umirovljenika u Vinkovcima djeluje u Ulici N. Tesle 43b, na parceli površine 10.700 m². Neto površina unutarnjeg prostora iznosi 4.200 m². Dom pruža usluge umirovljenicima i izvan grada Vinkovaca (Ilok, Županja, Bosanska posavina).

Optimalni kapacitet Dom je 107 ležajeva, ali je u Domu momentalno smješteno 150 korisnika. Postoji projekt za dogradnju doma koji bi omogućio smještaj još 130 umirovljenika.

U Domu je zaposleno 30 djelatnika.

PREDŠKOLSKE USTANOVE

U Vinkovcima djeluje šest dječjih vrtića i jedne jaslice koji su u sastavu Centra za predškolski odgoj, a osim toga djeluje još tri vjerske ustanove kombinirano vrtić i jaslice, te dvije privatne ustanove također kombiniranog tipa.

Općenito za objekte u sastavu Centra za predškolski odgoj može se reći da su prekapacitirani.

Od sedam ustanova, tri vrtića i jaslice zadovoljavaju propisane standarde za veličinu parcele kao i odredbe PP Vukovarsko-srijemske županije, ostale ustanove ne zadovoljavaju ni taj kriterij, a gotovo svi objekti imaju premalu površinu.

Vrtić "Lenije" i "V. Nazor" smješteni su u montažnim objektima kojim je prošao propisani vijek trajanja, a vrtić "Lenije" ne zadovoljava nijedan od potrebnih standarda.

Objekti su pojedinačno sa svojim karakteristikama navedeni u tablici, a prostorni razmještaj je prikazan na odgovarajućem kartografskom prikazu.

Tablica br. 12

	NAZIV	ADRESA	GRAVITACIJSKO PODRUČJE	STATUS	POVRŠINA PARCELE (m ²)	UKUPNA NETTO POVR. SVIH ETAŽA (m ²)	BROJ GRUPE	BROJ DJECE	BROJ RADNIKA	OPTIMALNI KAPACITET
CENTAR ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ - VRTIĆI										
1	"Pčelica"	12 redarstvenika 18A	Vrtno naselje	gradski	4186	465	3	65	8	100
2	"Naša radost"	P. Miškina 69	Radičev blok	"	2383	173	2	36	5	50
3	"Budućnost"	M. J. Zagorke 44	-	"	1797	465	4	99	10	125
4	"Stribor"	J. J. Strssmayera 7	Lapovci	"	3565	581	4	106	10	105
5	"Lenije"	H. D. Genschera 10	-	"	240	107,5	2	50	5	50
6	"Vladimir Nazor"	Blok V. Nazora 7	-	"	1300	520	5	99	13	125
UKUPNO					13471	2311,5	20	455	51	555
CENTAR ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ - JASLICE										
1	"Stribor"	J. J. Strssmayera 7	Lapovci	gradski	2377	509	3	39	8	39
VJERSKI VRTIĆI I JASLICE										
1	"Eden" - vrtić i jaslice	Ervenička 1	-	Caritas	4197 (zajedno s crkvom)	600	*	100	14	120
2	"Novo selo"- vrtić i jaslice	Školska 2	-	"	2631	790	**	100	13	140
3	"Cvjetnjak" - jaslice	P. Miškina 33.	-	samostalni vjerski	200	100	1	27	4	27
UKUPNO						1490	4 vrtića i 6 jaslica	227	31	287
PRIVATNI VRTIĆ I JASLICE										
1	"Kolijevka"	I. Kršnjavoga 15	-	Privatni	415	265	3	65	6	65
2	"Trnoružica"	Ulica lipa 12	-	Privatni	600	250	3	64	8	70

* 5 grupa (2 vrtić cjelodnevni boravak + 2 jaslice cjelodnevni boravak + 1 jaslice poludnevni boravak)

** 3 grupe (2 vrtić + 1 jaslice)

3. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Zdravstvena zaštita u Vinkovcima organizirana je mrežom objekata Doma zdravlja i u Općoj bolnici koji imaju status državnih ustanova, kao i nizom privatnih specijalističkih ordinacija.

Dom zdravlja Vinkovci ima razvijenu mrežu od 8 objekata raspoređenih u raznim dijelovima grada i jednim dijelom i unutar Opće bolnice. Objekti Dom zdravlja s njihovim karakteristikama prikazani su u tablici broj 13, a prostorni razmještaj je prikazan na odgovarajućem kartografskom prikazu.

Tablica br. 13

NAZIV	ADRESA	GRAVITACIJSKO PODRUČJE	SPECIJALISTIČKE AMBULANTE	BROJ DJELATNIKA	BROJ LIJEČNIKA	POVRŠ. PARCELE (m ²)	UKUPNA NETO POVRŠ. SVIH ETAŽA OBJEKTA	KAPACITET OBOLJELIH	OSNOVNI PROBLEMI
Ljekarna	K. Zvonimira 1.	Grad Vinkovci	-	11	-	2.487	160,50	-	Neadekvatan prilaz za invalide
Ambulanta opće medicine	"	MO Centar	-	6	3	2.487	110,50	5.500 ugovorenih pacijenata	"
Stomatološka ordinacija	"	Grad Vinkovci	2	17	7	2.487	179,00	15.000 ugovorenih pacijenata	"
Zubotehnički laboratorij	"	Grad Vinkovci	-	3	-	2.487	110,00	-	"
Hitna medicinska pomoć	K. Zvonimira 53	Grad i Općina Vinkovci	-	35	6	4.223	253,70 prizem.	82.000 stanovnika	Nedostatak garaža i natkrivenog dijela za vozila
Ambulanta opće medicine	"	MO Centar	-	4	2	4.223	48,5 prizem.	4.100 ugovorenih pacijenata	"
Ambulanta opće medicine	"	MO Centar	-	4	2	4.223	48,7 prizem.	3.800 ugovorenih pacijenata	"
Hematološko - biokemijski laboratorij	"	Grad i okolna sela	-	18	-	4.223	312,1 prizem.	82.000 stanovnika	"
Uprava Doma zdravlja	"	Svi objekti pod upravom Doma zdravlja	-	40	-	4.223	382,6 prizem.	-	"

Medicina rada	“	Grad i okolna sela	1	6	1	4.223	182,6 kat,	40.000 stanovnika	Neadekvatan prilaz za invalide
Patronaža	“	“	-	16	-	4.223	71,8 kat,	82.000 stanovnika	“
Ordinacija zdravstvene zaštite žena	Zvonarska 57	“	2	6	2	377,3	106,3	25.000 ugovorenih pacijenata	Neadekvatan prilaz za invalide
Zubotehnički laboratorij	“	“	-	8	-	377,3	75,5	-	-
Stomatološka ordinacija	“	Grad	1	15	7	377,3	195,5	14.600 ugovorenih pacijenata	-
Ordinacija zdravstvene zaštite žena	“	Grad i okolna sela	4	9	4	206,5	206,5	5.000 ugovorenih pacijenata	-
Ljekarna	Genscherova 2	Grad	-	8	-	130	228,2	-	Neadekvatan prilaz za invalide
Ambulanta opće medicine	Vatrogasna bb	MO Lenije	-	9	4	605	89	8.000 ugovorenih pacijenata	-
Ambulanta opće medicine	Školska 42	MO Vinkovačko novo selo	-	3	1	822	44,73	2.100 ugovorenih pacijenata	Nedostatak gradske kanalizacije
Ambulanta opće medicine	Splitska 41	MO Slavija	-	7	3	547	145	4.300 ugovorenih pacijenata	-
Ambulanta opće medicine	Duga ulica 181	Vrtno naselje	-	3	1	122	71	1749 ugovorenih pacijenata	Montažni objekt i neadekvatan prilaz za invalide
UKUPNO:			10	288	43		3021,73		

Opća bolnica Vinkovci organizirana je na dvije lokacije i to u Zvonarskoj BB, i u Ulici k. Zvonimira 64 Psihijatrijski odjel. Opća bolnica Vinkovci namijenjena je pacijentima s područja bivših općina Vinkovci i Županja, ali veliki broj pacijenata dolazi i iz Bosanske posavine.

Parcela Bolnice je površine 85.470 m². Ukupna neto površina svih etaža objekta je otprilike 28.000 m² (s nadogradnjom koja je u izvedbi).

Budući sada ima 370 ležaja, a s aneksom će imati 414 što će u potpunosti zadovoljiti potrebe područja koje pokriva. Zaposleno je oko 700 djelatnika od kojih je 65% zdravstveno osoblje.

4. OSNOVNE ŠKOLE

Prema prikupljenim podacima (izvor ZPO) u školskoj godini 2005/06., u osnovne škole u Vinkovcima bilo je upisano 3.903 učenika i to u šest osnovnih škola. (vidi tablicu br. 14).

Tablica br. 14

Redni broj	OSNOVNA ŠKOLA	ADRESA	BROJ UČENIKA	BROJ ODJELJENJA	BROJ UČIONICA	POVRŠINA PARCELE (m ²)	POVRŠINA UNUTR. PROSTORA
1.	A.G. MATOŠA	Ohridska 21.	999	44	26	23.500	7.586
2.	BARTOLA KAŠIĆA	B. Kašića b.b.	548	23	12	22.200	1.380
3.	JOSIPA KOZARCA	Hrvatskih Žrtava 13.	560	24	14	4.892	2.700
4.	I.G. KOVAČIĆA	Hrvatskih Žrtava 11.	553	24	13	4.101	2.270
5.	V. NAZORA	I.K. Sakcinskog 46A	686	26	14	16.070	2.800
6.	I. MAŽURANIĆA	Vatrogasna 5.	557	22	11	3.500	1.230
Ukupno:			3903	163	90	74.263	17.966

Ako računamo da je po učeniku potrebno 30 m² površine parcele škole vidljivo je da su škole u gradskom centru prekapacitirane, dok novije škole imaju puno veće parcele koje omogućuju i povećanje broja učenika u tim školama.

Međutim, osim što su parcele pojedinih škola premale javlja se i problem lošeg rasporeda postojećih školskih objekata. Pojedini radijusi područja koja bi škola trebala obuhvaćati se poklapaju, a s druge strane imamo područja koja nisu obuhvaćena niti jednim radijusom (r = 1.000 m).

Na grafičkom prilogu je prikazan razmještaj postojećih osnovnih škola i radijusi gravitacijskog područja.

5. SREDNJE ŠKOLE

Prema podacima Ureda za prosvjetu, kulturu, informiranje, šport i tehničku kulturu – Vinkovci – Vukovarsko-srijemske županije, u školskoj godini 2000/2001., upisano je 4.629 učenika u 157 odjeljenja.

Većina srednjih škola u Vinkovcima nalazi se na Lenijama (H.D. Genschera bb i 16) osim Gimnazije (Trg bana J. Šokčevića) i Ekonomske (A. Akšamovića 31) i Trgovačke škole (k. Zvonimira 1) koji rade u iznajmljenim prostorima u centru grada. Jedina srednja škola koja ima riješeno pitanje športske dvorane i vanjskih športskih terena je Gimnazija koja ima vlastitu dvoranu i igralište dok ostale škole unajmljuju dvoranu i vanjske športske terene na Lenijama, a ekonomska škola unajmljuje te prostore od Gimnazije.

U tablici br. 15 dati su detaljniji podaci o svakoj pojedinoj školi (svi podaci osim broja učenika i broja odjeljenja prikupljeni u anketi provedenoj telefonom od strane ZPO Osijek).

Tablica br. 15

	NAZIV	ADRESA	BROJ UČENIKA	BROJ UČIONICA	BROJ DJELATNIKA	BROJ ODJELJENJA	POVRŠINA PARCELE (m ²)	POVRŠINA UNUTRAŠNJE G PROSTORA (m ²)	ŠPORTSKA DVORANA	ŠPORTSKI TERENI
1	GIMNAZIJA "M.A. RELJKOVIĆA"	Trg bana J. Šokčevića	755	24	56	24	2115	2430	450 m ²	1.100 nogom. * košarkaško igr.
2	EKONOMSKA I TRGOVAČKA ŠKOLA "I. DOMAC"	A. Akšamovića 31	1047	31	57	29	13104	5109	Dvorana u izgradnji	nema
3	DRVODJELSKA I TEHNIČKA ŠKOLA	S. Vraza 15	107	6	20	7	Nisu riješeni vlasnički odnosi	6.800 -djeli se proporcijalno broju razrednih odjeljenja	Sve škole koriste košarkašku dvoranu na Lenijama po 1 dan u tjednu	Zajedno koriste košarkaško i odbojkaško igralište kao teniskih terena na lenijama
4	INDUSTRIJSKO-OBRTNIČKA ŠKOLA "S.S. KRAJNJČEVIĆ"	S. Vraza 15	958	24	82	38				
5	TEHNIČKA ŠKOLA "R. BOŠKOVIĆ"	S. Vraza 15	537	21	54	21				
6	POLJOPRIVREDNO ŠUMARSKA ŠKOLA	H.D. Genschera b.b.	626	19	54	25	Više suvlasnika na jednoj parceli	2800		
7	ZDRAVSTVENA I VETERINARSKA ŠKOLA "A. Štampara"	H.D. Genschera b.b.	533	17	41	16		800		
	UKUPNO:		4563	142	364	160				

6. FAKULTETI

Od fakulteta u Vinkovcima djeluje Poljoprivredni fakultet Osijek, Stručni studij poljoprivrede, Vinkovci. Studij djeluje od 1960. godine obrazujući kadrove VI. stupnja (VŠS), a od 1980. godine obrazuju se i kadrovi VII. stupnja (VSS). U tom kontekstu zanimljivo je spomenuti da je od 1980. godine na ovamo na VII. stupnju diplomiralo 293 studenta, a na VI. stupnju njih 279. Studij poljoprivrede podijeljen je u 5 smjerova, a trenutno ga pohađa ukupno 366 studenata 228 u redovnom i 138 u izvanrednom programu.

Trenutna površina objekata odgovara potrebama toga fakulteta.

U srpnju 2003. godine u Vinkovcima je počeo s radom i Građevinski fakultet Osijek, Stručni studij građevine, Vinkovci, te Elektrotehnički fakultet Osijek, Stručni studij elektrotehnike, Vinkovci. Školske godine 2004. upisana je druga generacija studenata, tako da studije trenutno pohađa ukupno 122 studenta na obje godine i to 83 studenta elektrotehnike i 39 građevine. Nastava se odvija u prostorima Poljoprivrednog fakulteta u Vinkovcima, koji su za te potrebe postali nedostatni.

Također, od 2003. godine u Ekonomskoj školi počela je nastava tri smjera Filozofskog fakulteta iz Osijeka:

1. Knjižničarstvo i Hrvatski jezik i književnost (ukupno 60 studenata),
2. Engleski jezik i književnost i Povijest (ukupno 30 studenata) i
3. Njemački jezik i književnost i Povijest (ukupno 18 studenata - 1. generacija).

I tu je 2004. godine upisana druga generacija studenata na prva dva navedena smjera, tako da fakultet pohađa ukupno 108 studenata. Nastava se trenutno odvija u prizemlju Ekonomske škole, a za potrebe fakulteta planira se uređenje potkrovlja škole u idućoj godini.

7. GLAZBENA ŠKOLA

Osim redovnih osnovnih škola, u Vinkovcima djeluje i Osnovna glazbena škola "Josip Runjanin" (Istarska 3), s upisana 189 učenika (glasovir, violina, gitara, flauta, klarinet, tambura). Djeluje 11 odjeljenja u 6 učionica, na površini od 239m².

Nedavno je osnovana i Srednja glazbena škola, s 26 učenika u pripremnom i 8 u redovnom programu.

8. KULTURA

U Vinkovcima od ustanova kulture djeluju Gradski muzej Vinkovci, Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci, Kinematograf, Gradsko kazališta "Joza Ivakić", Kulturni centar Gatalinka itd.

Gradski muzej Vinkovci nalazi se na Trgu bana J. Šokčevića 16., zapošljava 16 djelatnika, a mjesečno ga posjeti 300-400 posjetitelja.

Gravitacijsko područje muzeja je područje bivše općine Vinkovci. Iskazane su potrebe za dodatnim prostorom. Na korištenje je muzej dobio od Grada zgradu bivšeg sudskog zatvora u dvorištu muzeja, gdje se sada nalazi muzejski depo i uprava.

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci je ujedno i matična knjižnica cijeloj Županiji. Glavni objekt nalazi se u Ulici J. Gundulića 6., a ima i dvije knjižne stanice, jedna na Lapovcima u Ulici Matice Hrvatske 8. i jedna u prognaničkom naselju Blace.

Ukupni fond knjiga je oko 60.000, zaposleno je 16 djelatnika, a godišnje imaju oko 5.000 korisnika.

Najveći problem je skladišni prostor.

U Vinkovcima postoji **zgrada kazališta** s dvoranom sa 264 sjedala u kojoj se povremeno održavaju kazališne predstave i različite druge predstave kulturne prirode.

Djeluje **gradsko kazalište "Joza Ivakić"** koje djeluje kao amatersko kazalište, a stalno sjedište je na adresi Hrvatskih žrtava 2.

U Vinkovcima još djeluje HAZU, centar za znanstvenu rad Vinkovci i Arhivski sabirni centar Vinkovci, Matica hrvatska ogranak Vinkovci.

Od **sredstava informiranja** u Vinkovcima djeluju Novosti d.o.o. u Ulici J. Dalmatinca 29., unutar kojih djeluje Radio postaja Vinkovci i tjedni časopis "Vinkovački list". Osim Radio postaje Vinkovci djeluje i Radio VFM u Genscherovoj. Od TV postaja djeluje VTV – Vinkovačka televizija.

Prema podacima Vukovarsko-srijemske županije do 15.06.2000. u Registar udruga bilo je upisano 152 s područja Vinkovaca, od toga raznih športskih udruga 53, kulturno umjetničkih 8, tamburaških društava 3, pjevačkih zborova 4, vatrogasaca 4, udruga umirovljenika 6, udruga invalida 6, udruga branitelja i stradalnika domovinskog rata, te njihovih roditelja 9, Hrvatski crveni križ 2, kazalište Joze Ivakića, Baletni studio, Odred izviđača, mažoretkinje itd.

8. CRKVE I VJERSKE ZAJEDNICE

Od crkvi i vjerskih zajednica u Vinkovcima djeluju:

- Baptistička crkva, kneza Mislava 4.,
- Crkva Božja, N. Šubića Zrinskog 19.,
- Evangelička crkvena općina Vinkovci, Zagrebačka 23.,
- Islamska zajednica u Hrvatskoj (Međlis islamska zajednica Vinkovci), M Jurić Zagorke 9.,
- Katolička crkva, Biskupija đakovačka i srijemska, M. Krleže 8.,
 - Župni ured Sv. Euzebija i Poliona, Trg bana J. Šokčevića 5.,
 - Župni ured Sv. Vinko Palloti, H.D. Genschera 69.,
 - Župni ured Sv. Ćirila i Metoda, Ervenička 1.,
 - Župni ured Sv. Nikole Biskupa, A. Cesarca 15.,
 - Župni ured Svih Svetih, Ohridska 17.,
 - Župni ured Preslavnog srca Marijina, Alojzija Stepinca 75.
- Kršćanska adventistička crkva, Zagrebačka 11.,
- Reformirana kršćanska crkva, V. Nazora 31.

ŠPORT I REKREACIJA

Objekti sporta i rekreacije analizirani su prema kriterijima definiranim Pravilnikom o prostornim standardima, normativima, te urbanističko-tehničkim uvjetima za planiranje mreže športskih objekata (NN 38/91.).

Analizom prostora prema navedenom kriteriju utvrđeno je da u naselju Vinkovci postoji:

- 5 jedinica dvorana
- 3,5 jedinice otvorenih bazena
- 1 jedinica ostalih streljana
- 8 jedinica kuglana
- 1 jedinica atletike
- 3 jedinice nogometa
- 11 jedinica malih sportova
- 26 jedinica tenisa
- 3 jedinice boćanja
- 12 jedinica ostalih otvorenih terena

Postojeći objekti prema razmještanju u prostoru i prema sadržaju prikazani su u slijedećoj tablici:

Tablica br. 16

RED. BROJ		LOKACIJA	NAPOMENA
1	DVORANA	Lenije - kč.br. 5658/5	košarkaška dvorana
2	DVORANA	kč.br. 5252	gimnastička dvorana
3	DVORANA	Lenije	
4	DVORANA PRI ŠKOLI	Gimnazija - kč.br. 2757/1	odbojkaško i košarkaško igralište
5	DVORANA PRI ŠKOLI	OŠ "A.G.Matoš" - 767/158	jednodjelna dvorana
6	DVORANA PRI ŠKOLI	OŠ "V. Nazor"	jednodjelna dvorana
7	OTVORENI BAZENI	kč.br. 1449/2	1 olimpijski bazen 50m 1 bazen 25 m
8	STRELJANA	kč.br. 5677	
9	KUGLANA	kč.br. 3182/3	4 staze
10	KUGLANA	kč.br. 659	4 staze
11	ATLETIKA	Lenije gradski stadion - kč.br. 5659/1	
12	NOGOMET	Lenije gradski stadion - kč.br. 5659/1	
13	NOGOMET	kč.br. 5673/1	
14	NOGOMET	Dilj - kč.br. 5906/1	
15	MALI NOGOMET	kč.br. 1843/8	beton
16	MALI NOGOMET	kč.br. 5752/2	trava
17	MALI NOGOMET	kč.br. 4904	trava
27	MALI NOGOMET	pri gimnaziji - kč.br. 2761/2	
28	MALI NOGOMET	pri OŠ "A.G.Matoš"	2 igrališta
29	MALI NOGOMET	pri OŠ "J. Kozarac" i "I.G.Kovačić"	3 igrališta
30	MALI NOGOMET	u srednjoj školi na Lenijama	1 igrališta
18	ODBOJKA NA PIJESKU	kč.br. 374/25	
19	TENIS	Lenije	20 terena
20	TENIS	kod hotela "Gem" - kč.br. 4907/3	2 terena na otvorenom i jedan teren natkriveni
21	TENIS	kč.br. 5752/1	1 teren
22	TENIS	kč.br. 3549	2 terena - nisu više u funkciji
23	TENIS	kč.br. 5774/1	2 terena
24	BOČANJE	Ulica Ivana Mažuranića	1 staza
25	BOČANJE	kč.br. 1181/1	1 staza
26	BOČANJE	kč.br. 374/54 ili 374/55	1 staza

Infrastrukturni sustavi

Promet i veze

Prometni infrastrukturni sustav

Položaj grada Vinkovaca u zoni između značajnih prometnih koridora europskog i državnog značaja utjecao je i na formiranje prometnog sustava samog Grada. Područjem Grada prolazi X paneuropski željeznički koridor. Blizina Dunava (VII paneuropskog prometnog koridora) i trase državne ceste D2 uz njega, te autoceste Zagreb-Lipovac (X paneuropski koridor) utjecalo je na formiranje značajne transverzalne cestovne veze koja prolazi područjem Grada. Prometni značaj Grada zaokružuje planirana trasa višenamjenskog kanala koja će povezati plovne puteve na rijeci Savi i Dunavu.

a) Cestovni promet

Trase državnih cesta u funkciji su povezivanja teritorija unutar prostora Republike Hrvatske, kao i povezivanje sa širim europskim okruženjem. Prostorom grada Vinkovaca prolaze dvije trase državnih cesta:

- D55 (Borovo (D2)-Vinkovci-GP Županja (gr. BiH),
- D46 (Đakovo (D7)-Vinkovci-GP Tovarnik (gr. SiCG).

Državna cesta D55 od Vukovara do Županje predstavlja značajnu transverzalu (sjever-jug) istočnog dijela Republike Hrvatske. Ona povezuje tri najveća grada Vukovarsko-srijemske županije. U samom Gradu cesta je izmještena izvan središta Grada ali i dalje prolazi urbanom i gusto naseljenom zonom Grada.

Državna cesta D46 je longitudinalna veza istočne granice Republike Hrvatske sa središnjim prostorom istočne Hrvatske. Značajna je i po tome što predstavlja alternativni (paralelni) cestovni pravac autoceste A3 (Zagreb-Lipovac).

Kako je trasa prolazila kroz samo središte Grada, izgrađena je dionica južne obilaznice Grada koja na dijelu od zapadnog ulaza u Grad do trase državne ceste (D55-pravac za Županju) izmješta tranzitni promet izvan urbanih zona Grada.

Sve državne ceste su modernizirane uz potrebu da se njihovo održavanje dovede na višu razinu, u skladu s njenom kategorijom i ulogom u cestovnoj mreži.

Na području Grada imamo četiri trase županijskih cesta:

- Ž 4126 Nuštar (D55)-Cerić-Vinkovci (D55),
- Ž 4169 Vinkovci: D46-D55 (Lapovačka-Kneza Mislava-A. Hebranga-Kolodvorska),
- Ž 4170 Vinkovci (D46)-Cerna-Gradište-Županja (D55),
- Ž 4171 Vinkovci: Ž 4170-D55,

i četiri trase lokalnih cesta:

- L 46006 D518-D55,
- L 46007 D55-Ž 4136,
- L 46008 Vinkovci: Ž 4169-D46,
- L 46009 Vinkovci: D55-D46.

Ova mreža prvenstveno je u funkciji povezivanja pojedinih dijelova Županije, a u Gradu su većinom položene u okviru glavnih gradskih ulica. Sve su županijske ceste asfaltirane uz potrebu da se rekonstrukcijom korigiraju elementi kolnika (širina i nosivost).

Lokalne i nerazvrstane ceste u funkciji su povezivanja pojedinih četvrti unutar urbanog područja Grada.

U okviru Grada nivo uređenosti koridora tih cesta čija je osnovna funkcija osigurati pristup, je različit.

Dio uličnih koridora je nedovoljne širine što onemogućava kvalitetno uređenje prometnih površina, te negativno utječe na nivo komunalnog standarda pojedinih dijelova Grada.

Osnovni nedostatak dijela pristupnih cesta je što nije asfaltiran, te je to prioritetni zadatak u budućem razvoju mreže.

Na području Grada organiziran je javni autobusni promet. U okviru mreže javnog prijevoza imamo 5 autobusnih linija.

Na području Grada veliki problem je i promet u mirovanju. I to ne samo u središtu Grada nego i uz sve sadržaje koje privlače veći broj korisnika.

b) Željeznički promet

Na području Grada locirano je jedno od najvećih željezničkih čvorišta na mreži Hrvatskih željeznica. Željeznički čvor se sastoji od putničkog i teretnog kolodvora.

Putnički kolodvor ima 3 perona, te pet kolosjeka za putnički i sedam kolosjeka za teretni promet.

Teretni kolodvor sastoji se od 50 kolosjeka svrstanih u četiri skupine. U okviru kolodvora nalazi se i spuštalica preko koje se ranžiralo i preko 2.000 vagona u jednoj smjerni. Danas je promet preko teretnog kolodvora značajno smanjen, a njegova budućnost ovisi i o razvoju projekta višenamjenskog kanala, gdje bi se u okviru nove luke mogao koristiti dio postojećih kapaciteta teretnog kolodvora.

Tablica br. 17

Željezničke pruge u čvoru Vinkovci

Oznaka željezničke pruge	Kategorija	Dionica	Opis željezničke pruge
MG 2C	Magistralna glavna	Novska-Vinkovci-Tovarnik-državna granica	Dvokolosječna elektrificirana željeznička pruga osposobljena za opterećenje od 22,5 t/osovini.
MP 14	Magistralna pomoćna	Vinkovci-Erdut-državna granica	Jednokolosječna, neelektrificirana pruga osposobljena za opterećenje za 20,0 t/osovini.
I 109	Željeznička pruga I reda	Vinkovci-Osijek	Jednokolosječna, neelektrificirana željeznička pruga, osposobljena za opterećenje od 22,5 t/osovini.
I 110	Željeznička pruga I reda	Vinkovci-Drenovci	Jednokolosječna, neelektrificirana željeznička pruga, osposobljena za opterećenje od 20,0 t/osovini.
I 111	Željeznička pruga I reda	Mirkovci-Vrapčana	Jednokolosječna, neelektrificirana željeznička pruga, osposobljena za opterećenje od 20,0 t/osovini.
II 211	Željeznička pruga II reda	Vinkovci-Županja	Jednokolosječna, neelektrificirana željeznička pruga, osposobljena za opterećenje od 22,5 t/osovini

c) Poštanski promet, telekomunikacije i RTV sustav veza

Poštanski promet

U poštanskom prometu na području grada Vinkovci postoji jedna Izvršna jedinica, poštanski ured i šalterske pošte.

Izvršna jedinica Vinkovci organizacijski pripada Poštanskom središtu (PS) Vukovar. Na području Grada ova Izvršna jedinica ima četiri Poštanska ureda (od toga jedan s dostavom preko kojega se obavlja cjelokupni poštanski promet grada Vinkovci, te naselja Mirkovci.

Poštanski uredi (PU) obavljaju sve poštanske usluge, poslove platnog prometa, usluge ostalog novčanog poslovanja (poslove štednje i isplata po tekućim računima Hrvatske poštanske banke i gotovo svih poslovnih banaka u Republici Hrvatskoj, usluge uplata i isplata po ugovorima), mjenjačke poslove, brzopjavne usluge, telefonske usluge iz javnih govornica u poštama, prodaju maraka i vrijednosnica, te prodaju određenog asortimana trgovačke robe (poštanske opreme i pribora i dr.).

Na području obuhvata Prostornog plana grada Vinkovci postoje sljedeće PU s dostavom pošiljaka:

- PU Vinkovci, Reljkovićeve 7.

Dostava pošiljaka organizirana je po dostavnim rajonima uglavnom pet puta tjedno za najveći broj stanovnika, a samo određeni broj manjih sela udaljenih od poštanskih ureda ima dostavu tri ili dva puta tjedno, što je u zakonskom okviru.

Ovim PU na području grada Vinkovci postoje šalterske pošte bez dostave pošiljki:

- Šalterska pošta, Trg kralja Tomislava 2.
- Šalterska pošta, Školska ulica 42.
- Izdvojeni poštanski šalter u MUP-u.

U sljedećoj tablici prikazani su pokazatelji o poštanskoj mreži na području grada Vinkovci:

Tablica br. 18

POŠTANSKA MREŽA GRADA VINKOVCI

R. BR.	POŠTANSKI URED	PRIPADAJUĆE NASELJE	BR. STANOV. OBUHVAĆENIH DOSTAVOM TJEDNO			SVEGA	Napomena
			5x	3x	(2-3) x		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	32100 VINKOVCI	Vinkovci	32.938				
		Bare	60				+
		Ekonomija Žankovac	42				+
		Jošine				73	+
		Mirkovci	2.673				
		Nova Brana				58	+
		Sopot	57				+
		Zalužje				11	+
UKUPNO:			35.611		-	35.611	

IZVOR PODATAKA: - HP-Područna uprava Slavonija; PS-Vukovar
- ZPO

Napomena: - Podaci o broju stanovnika su na temelju popisa stanovništva iz 2001. godine.

- + Naselje nije upisano u službenu evidenciju prema Zakonu o području županija, gradova i općine u RH, te je njegovo stanovništvo pri Popisu pripisano gradu Vinkovci.

Dio poštanskog prometa obavljaju i drugi subjekti.

d) Telekomunikacije

Nepokretna mreža

Nepokretna mreža u Vukovarsko-srijemskoj županiji organizirana je unutar područja Županije kao dva pristupna područja (PP), a jedno od njih je PP Vinkovci. Ovo pristupno područje obuhvaća grad Vinkovci i više okolnih općina.

U gradu Vinkovci lociran je komutacijski čvor pristupne centrale-mjesne centrale (LC) na koji su vezani udaljeni pretplatnički stupnjevi (UPS) s područja grada Vinkovci i okolnih općina uključenih u PP Vinkovci.

Za prijenos u mreži javnih telekomunikacija upotrebljavaju se u načelu samo digitalni sustavi prijenosa, SDH (sinkrone digitalne hijerarhije) i PDH (pleziokrone digitalne hijerarhije), s iznimkom korisničkog pristupnog područja gdje će u dužem vremenskom razdoblju prevladavati analogni sustavi s tendencijom da se točka digitalizacije što više približi onom korisniku gdje je takav zahtjev ekonomski opravdan.

U javnoj telekomunikacijskoj mreži grada Vinkovci za spojne puteve u prijenosu upotrebljavaju se sljedeći prijenosni mediji:

- svjetlovodni kabeli,
- bakreni kabeli.

Ukupni dosadašnji razvoj pristupne mreže na području grada Vinkovci "HT-Hrvatski Telekom",d.d., kao jedini nositelj razvoja koristio je simetrično bakrene parice. U novije vrijeme koriste se i svjetlovodi.

Stanje komutacija na području grada Vinkovci prikazano je u priloženoj tablici br. _____. U većini slučajeva naziv mjesne mreže odgovara i nazivu samog naselja, međutim, u urbanom, a ponekad u ruralnom području mjesna mreža odgovara manjim teritorijalnim jedinicama, blokovima ili subpodručju (dakle više mjesnih mreža).

Tablica br. 19

JAVNE TELEKOMUNIKACIJE

KOMUTACIJA		PODRUČJE PREKRIVANJA (mjesna mreža)
Vinkovci	LC	Vinkovci-centar
VK-Borinci	UPS	Naselje Borinci
VK-Industrijska zona	UPS	Industrijska zona
VK-Kanovci	UPS	Stambeno naselje Kanovci
VK-Lenije	UPS	Stambeno naselje Lenije
VK-Lapovci	UPS	Stambeno naselje Lapovci 1
VK-Mala Bosna	UPS	Stambeno naselje Mala Bosna
VK-Mažuranićev blok	UPS	Stambeno naselje Mažuranićev blok
VK-Novo Selo 1	UPS	Stambeno naselje Novo Selo
VK-Novo Selo 2	UPS	Stambeno naselje Novo Selo
VK-Radićev blok	UPS	Stambeno naselje Radićev blok
VK-Slavija	UPS	Stambeno naselje Slavija
VK-Vrtno naselje	UPS	Stambeno naselje Vrtno naselje
VK-Zagrebački blok	UPS	Stambeno naselje Zagrebački blok

Izvor podataka: "HT-Hrvatski Telekom",d.d.; Regija 4-Istok Osijek

Cjelokupna mreža telekomunikacijskih vodova na području grada Vinkovci kao infrastruktura grada izgrađena je podzemnim vodovima u kabelskoj kanalizaciji u središnjim dijelovima Grada i glavnim prometnim pravcima, te distribucijskom telekomunikacijskom kanalizacijom (DTK), dok su u ostalim ulicama telekomunikacijski vodovi izgrađeni mrežnim kabelima izravno položenim u rov s priključcima do priključne (spojne) kutije. Dio mrežnih kabela vodi do pogodno odabranih zgrada s kabelskim ormarićem, a od njih do okolnih zgrada vode zračni vodovi.

Pokretna mreža

Mobilne mreže koriste svesmjerne veze za povezivanje pokretnih i baznih (osnovnih) postaja. To su veze u visokofrekventnom području. Bazne (osnovne) postaje su povezane s nadređenom centralom kabelskim sustavom veza. Trenutno su u upotrebi telekomunikacijska mreža u sustavu globalne pokretne mreže-GSM, te UMTS i to: CRONET (098) i VIP (091).

Na području grada Vinkovci postoje tri izgrađene bazne (osnovne) postaje. Nositelji razvoja su: "T-Mobile Hrvatska",d.o.o i "VIPnet",d.o.o.

e) Radio i TV sustav veza

Na području grada Vinkovci nema izgrađenih građevina Radio i TV (u daljnjem tekstu : RTV) sustava veza. Postoji samo lokalna TV postaja Vinkovci s potrebnim odašiljačem.

Preko središnjeg dijela građevinskog područja grada Vinkovci prelazi koridor RTV veze "Jarmina"- "Tovarnik".

Energetski infrastrukturni sustav

a) Plinoopskrba

Na području grada Vinkovaca kontinuirano se radi na izgradnji plinoopskrbnog distribucijskog sustava od druge polovice 80-tih godina prošlog stoljeća. Do 90-tih usvojen je osnovni izgled budućeg sustava i realizirani su pojedini dijelovi tog sustava. Vrijeme nakon Domovinskog rata je vrijeme velikih investicija u plinoopskrbi, tako da za sadašnji izgled plinoopskrbnog sustava Vinkovaca možemo reći da je okončano vrijeme velikih zahvata.

Postojeći sustav plinoopskrbe uključuje tri nivoa tlaka u vodovima-visoki (6 bar), srednji (3 bar) i niski 100mbar).

Osnovicu cijelog sustava čini visokotlačni prsten na koji su priključene redukcijske stanice u gradu te većina industrijskih potrošača. Izvor napajanja plinskog visokotlačnog prstena je visokotlačni magistralni plinovod Slavonski Brod-Vinkovci-Vukovar te (još uvijek) plinovod Đeletovci-Vinkovci. VT prsten je na veledistribucijsku mrežu priključen na dva mjesta.

Preko vinkovačkog visokotlačnog prstena opskrbljuju se srednjetlačne mreže naselja u općini Nuštar, Markušica, Tordinci, Jarmina

Plinske redukcijske postaje za široku potrošnju su kapaciteta cca 2.000 m³/h, maksimalnog ulaznog tlaka 6 bar pretlaka i minimalnog 2 bar pretlaka. Izlaznim tlakovima od 100 mbar do maksimalno 3 bar opskrbljuje se kompletna široka potrošnja (domaćinstva i manji komunalni potrošači) preko srednjetlačne i niskotlačne mreže.

Od projektom određenih plinskih stanica do sada su izgrađene RS Kanovci, RS Sajmište, RS Lapovci.

b) Elektroenergetika

Elektroenergetska mreža grada Vinkovci obuhvaća građevine prijenosnih i distribucijskih naponskih razina. Glavna napojna točka je postojeća trafostanica 110/35/10 kV Vinkovci koja je locirana izvan građevinskog područja uz sjeveroistočni dio Grada.

Dodatna napajanja su iz pravca Vukovara, Đakova i Nijemaca na 35 kV naponskoj razini.

Potrošnja električne energije u 2004. godini po vrsti potrošača u gradu Vinkovci izražena u kWh prikazana je u sljedećoj tablici:

Tablica br. 20

POTROŠNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Red. broj	POTROŠAČ	POTROŠNJA (kWh)
1.	Kućanstva	38.987.177

2.	Gospodarstvo i javni sadržaji	72.215.472
3.	Javna rasvjeta	2.873.043
Ukupno:		114.075.692

Izvor podataka: HEP-Distribucija d.o.o.; DP "Elektra"-Vinkovci
ZPO

Prijenos električne energije

Postojeći dalekovodi prijenosa električne energije koji dijelom prelaze preko građevinskog područja grada Vinkovci su:

- DV 110 kV Đakovo-Vinkovci,
- DV 110 kV Vinkovci-Županja.

Distribucija električne energije

Postojeća elektrodistribucijska mreža u Gradu obuhvaća građevine na naponskim razinama od 35 kV, 10(20) kV i 0,4 kV.

Na 35 kV naponskoj razini mreža sadrži sljedeće građevine:

- TS 35/10 kV-Vinkovci 1,
- TS 35/10 kV-Vinkovci 2,
- TS 35/10 kV-Vinkovci 3,
- KB 35 kV TS Vinkovci 1-TS Vinkovci 2,
- KB 35 kV TS Vinkovci 1-TS Vinkovci 3,
- KB 35 kV TS Vinkovci 2-TS Vinkovci 3,
- KB 35 kV TS Vinkovci 3-do DV 35 kV za Mikanovce,
- DV 35 kV TS Vinkovci 2-TS Cerna,
- DV 35 kV TS Vinkovci 1-TS Vinkovci 2 (nije u ispravnom stanju).

Na 10(20) kV naponskoj razini distribucijska mreža je kontinuiranim razvojem građena u skladu s tehnološkim razvojem i potrebama za električnom energijom u pojedinim razdobljima te su trenutno u uporabi trafostanice tipa: ŽSTS, BST, PTTS, KTS i MBTS, koje su povezane s glavnim napojnim točkama (TS) i međusobno nadzemnim i/ili kabelskim 10(20) kV dalekovodima.

Niskonaponska 0,4 kV mreža Grada izgrađena je s podzemnim kabelskim vodovima i nadzemnim neizoliranim vodičima (zračna mreža) vođenim po krovovima s krovnim stalcima. Dio zračne niskonaponske (NN) mreže već je zamijenjen samonosivim kabelskim snopom (SKS), vođenim po krovovima s krovnim stalcima ili po betonskim stupovima.

Javna rasvjeta

Javna rasvjeta izgrađena je u svim glavnim ulicama Grada. U preostalim ulicama izgradnja tek predstoji.

c) Toplinska mreža

Na području Grada do sada su potrošači toplinske energije svoje potrebe za toplinskom energijom rješavali pojedinačno svaki za sebe.

Sustavnog rješavanja opskrbe toplinskom energijom izgradnjom centraliziranog toplinskog sustava do sada nema. Postoje samo termoenergetske jedinice (kotlovnice) koje su izgrađene za opskrbu toplinskom energijom građevine za koju je izgrađena.

Vodoopskrba i odvodnja

U dosadašnjem procesu društveno-gospodarske obnove nakon domovinskog rata, grad Vinkovci bilježi kapitalne investicijske zahvate u dogradnji i tehnološkom kompletiranju postojećeg, vodoopskrbnog i odvodnog sustava, na razini suvremenih zahtjeva, u korištenju voda za javnu vodoopskrbu i zaštiti voda u odvodnji i pročišćavanju otpadnih voda.

Za očuvanje dostignutog komunalnog standarda, održanje postojećih sustava u dodatnom korištenju i trajno uređenje javnih površina grada, neophodan je brži gospodarski razvitak područja i osiguranje kontinuiteta aktivnosti u praćenju i udovoljavanju, zatečenih i planskih potreba na ukupnom području grada, što su i ciljevi ovoga plana.

Uzimajući u obzir, dosadašnji razvitak postojećeg vodoopskrbnog i odvodnog sustava grada Vinkovaca, kao i pokazatelje, potrebe i zaključke iz analize i ocjene zatečenog stanja, planska rješenja, srednjoročnog i dugoročnog značaja, oslanjaju se na postojeća i to u djelatnosti:

- javne vodoopskrbe – u daljnjem korištenju lokalnih kapaciteta dobave i pripreme podzemnih voda s lokacije skupnog vodocrpilišta "Kanovci" Vinkovci i dodatnom korištenju pitke vode iz regionalnog vodoopskrbnog sustava Istočne Slavonije iz pravca Županja-Vinkovci, uz dogradnju preostale, glavne, distribucijske, lokalne vodoopskrbne mreže i pratećih građevina, istodobno s nužnom rekonstrukcijom i pravodobnim dokapacitiranjem dijelova postojećeg vodoopskrbnog sustava prema aktualnoj temeljnoj konstrukciji distribucijskog sustava "Vinkovci" u prilogu.
- javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda – u daljnjem korištenju postojećeg sustava odvodnje, u prikupljanju i odvodnji, otpadnih i dijela površinskih voda, kao i središnjeg uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, U.P.O.V. "Jošine" Vinkovci na lokaciji u Bosutskoj ulici, uz dogradnju preostale, kolektorske mreže, lokalne kanalizacijske mreže i pratećih građevina, istodobno s nužnom rekonstrukcijom i pravodobnim dokapacitiranjem, dijelova postojećeg odvodnog sustava, prema inoviranoj koncepciji odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda grada Vinkovaca.

Zbrinjavanje otpada

Otpad je produkt ljudske aktivnosti, odijeljen od proizvodnih procesa. U prirodi se ništa ne gubi, jer je sve dio kontinuiranog ciklusa.

Ideja otpada proizlazi iz percepcije većine materijalnih nusprodukata ljudske djelatnosti kao beskorisnih. Ova je ideja direktno povezana s potrošačkim mentalitetom visoko razvijenih industrijskih društava u kojima što se više proizvodi, to se još više baca. No, ono što se baca nije jednostavno "otišlo". Zatrovanoj vodi, zatrovanoj zemlji i zraku kao posljedicama industrijske proizvodnje dodaje se zatrovana voda, zemlja i zrak koji su posljedica odstranjivanja otpada. Tek velike količine otpada i štetne nuspojave njegovog nekontroliranog odlaganja "negdje", pokrenule su stručnu, a potom i širu javnost u smjeru rješavanja uočenog problema. Za naše gradove i cijelu državu zbrinjavanje otpada se uglavnom svodi na prikupljanje i odlaganje otpada na (većinom) neuvjetne lokacije. Gradovi kao koncentracija stanovništva i industrije osjetljivije su područje već i zbog mnogostruko veće količine otpada po količini i vrsti skoncentriranoj na malom području. Samim tim i svijest o problemu otpada je

prisutnija na ovom području. Vinkovci su i prije Domovinskog rata aktivno radili na problemu zbrinjavanja otpada, pa se i došlo do odabira lokacije budućeg sanitarnog odlagališta. Ni u poratno vrijeme nisu zamrle aktivnosti po pitanju gospodarenja otpadom. Odabrana lokacija odlagališta našla se na nepristupačnom terenu pa je aktivirana nova lokacija (privremena-ratna) na Bazjašu.

Svakodnevno gradski organizam producira veliku količinu otpada koju je nužno prikupiti i evakuirati. U tu svrhu u Vinkovcima je ustrojeno komunalno poduzeće "Nevkoš" koje organizirano okuplja komunalni otpad.

Organiziranim odvoženjem komunalnog otpada su obuhvaćene sve zone grada. Otpad se skuplja u kantama 50-80 litara (30% domaćinstava), kantama 120-240 litara (5% domaćinstava), kontejnerima 0,5-1,1 m³ (5% domaćinstava), kontejnerima od 5 m³ (40% domaćinstava) te ostalim načinima (vreće, kutije i sl.) 20% domaćinstava.

Odvoz otpada od domaćinstava provodi se šest dana u tjednu s rasporedom jedanput tjedno od istog korisnika usluga, a od gospodarskih subjekata po potrebi ili pozivu.

U tu svrhu "Nevkoš" barata specijalnim vozilima za skupljanje otpada (autosmečarima), autopodizačima za kontejnere od 5 m³, te čistilicama ulica i javnih površina.

Otpad se, još uvijek, odvozi na privremeno (ratno) odlagalište Bazjaš. Za Bazjaš je planirano zatvaranje odlagališta i njegova sanacija.

Prema dostupnim podacima o broju odvoza, strukturi posuda i kontejnera, empirijskim spoznajama o gustoći otpada tj. zbijenosti otpada u vozilima, kada se promatraju količine komunalnog otpada iz redovitog i organiziranog odvoza otpada od obuhvaćenih domaćinstava, u organizaciji poduzeća "Nevkoš" u Vinkovcima je proizvedeno do 8.000 tona otpada godišnje.

Specifična količina otpada koju dnevno proizvede prosječan stanovnik s područja obuhvata odvozom se procjenjuje na 0,695 kg/stanovniku/dan.

1.1.3. Obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova

Prostorni plan Županije Vukovarsko-srijemske

Stanovništvo

Prostorni plan Vukovarsko-srijemske županije ne sadrži procjenu ili prognozu stanovništva za plansko razdoblje. Utvrđen je opći cilj demografskog razvoja koji preuzima opće ciljeve iz Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske koje se odnose na revitalizaciju pograničnih i ratom zahvaćenih područja: "Poticajnim mjerama državne populacijske politike treba riješiti problem revitalizacije i demografske obnove pograničnih prostora županije. Razvoj treba usmjeriti ka usporavanju i procesa iseljavanja osobito mlađeg stanovništva te stvaranju uvjeta za povratak iseljenog stanovništva. U srednjoročnom planskom razdoblju očekuje se postizanje broja stanovnika prije Domovinskog rata".

Gospodarstvo

Smjernice razvoja temelje se na komparativnim prednostima ove Županije-geostrateškom i geoprometnom položaju, velikim površinama visokokvalitetnog poljoprivrednog zemljišta i

vrijednog šumskog zemljišta. Prirodni resursi određuju poljoprivredu i šumarstvo te na njima temeljenu prateću industriju za odrednicu razvoja Vukovarsko-srijemske županije.

Program obnove gospodarstva usmjerava gospodarstvo na uspostavljanje nove strukture vlasništva i odnosa privređivanja, uvažavajući komparativne prednosti Vukovarsko-srijemske županije. Obnova proizvodnih kapaciteta u Županiji ne predviđa rekonstrukciju prijašnjeg stanja već svođenje kapaciteta na optimalnu razinu iskorištenja. Posebno značajan segment oživljavanja gospodarstva Županije je poduzetništvo kojem treba pokloniti posebnu pozornost. Preduvjet razvoju gospodarstva je planiranje površina i lokacija za gospodarske funkcije na temelju poznatih programa, modernizacija prometnog sustava te obnova i izgradnja prateće infrastrukture.

Smještaj gospodarskih djelatnosti ovisno o prostoru, na kojem se lociraju, veličini, kapacitetu i vrsti djelatnosti odnosno gospodarske jedinice utvrđuje se kroz sljedeće uvjete:

- da racionalno koriste prostor s prioritetom obnove, rekonstrukcije i boljeg korištenja već uređenog i izgrađenog prostora, te namjene,
- da se prilikom daljnjeg planiranja usklade interesi korisnika, osigura dovoljan prostor za razvoj te da se utvrde mogući utjecaji na okoliš i osigura zaštita okoliša,
- da su energetske i prometno primjerene prostoru u kojem se planiraju te da se osigura potrebna količina i sigurnost opskrbe vodom i energijom koja ne smije ugroziti potrebe naselja i drugih djelatnosti,
- da se izgradi odgovarajuća odvodnja s obvezom priključenja na kanalizaciju mrežu naselja i predtretmanom otpadnih voda ovisno o njihovoj vrsti i količini, odnosno da se izgradi vlastiti sustav odvodnje s pročišćavanjem otpadnih voda ako u naselju nema odgovarajućeg sustava odvodnje u svemu prema vodopravnim uvjetima,
- da se ne šire i ne lociraju u blizini sadržaja zdravstva, obrazovanja, kulture, vjerskih centara i zaštićenih povijesnih i prirodnih cjelina.

Promet

Planom je predviđena izgradnja sustava autocesta i brzih cesta, te uređenje mreže državnih i županijskih cesta, kako bi se prostor Županije bolje povezoao s prometnim sustavom Republike Hrvatske. Za područje Grada Prostornim planom Županije planirano je sljedeće:

- trasa brze ceste Osijek-Vukovar/Vinkovci-Županja (istočna zaobilaznica Vinkovaca),
- trase južne i sjeverne zaobilaznice Vinkovaca,
- rekonstrukcija i modernizacija željezničkog čvora Vinkovci i trasa željezničkih pruga koje se u njemu sastaju,
- razvijati sustave javnog prijevoza i integralnog prometa,
- planirani višenamjenski kanal Dunav-Sava.

Pošanski promet

Prostornim planom Vukovarsko-srijemske županije u poštanskoj djelatnosti ne planira se takva izgradnja koja bi posebno obvezivala u PPUO, a time niti u GUP-Vinkovci.

Prostornim planom Županije definirana je buduća Poštanska mreža, ali je u međuvremenu došlo do organizacijskog preustroja poštanske djelatnosti.

Telekomunikacije

Prostornim planom Vukovarsko-srijemske županije u telekomunikacijama predviđene su obveze u načinu izgradnje i planirani prostori za vodove nepokretne mreže, te način izgradnje i prostorna distribucija baznih (osnovnih) postaja u pokretnoj mreži unutar građevinskih područja naselja, dakle i grada Vinkovci.

RTV sustav veza

Za RTV sustav veza nema posebnih obveza osim zaštite postojećih i planiranih koridora RTV veze.

Plin

PPŽ-om je prikazan ustroj cjelokupne distribucijske plinoopskrbne mreže Županije, koja se dijelom dotiče i područja GUP-a. Naime, s vinkovačkog visokotlačnog prstena ($p=6$ bar) planirana je opskrba okolnih općina: Jarmina, Nuštar, Tordinci i Markušica. Obveza iz PPŽ-a preuzeta je i u PPUG-Vinkovci, a do trenutka izrade GUP-a izvedeni su svi vodovi koji su priključeni na VT prsten, tako da spram obveza iz PPŽ Vukovarsko-srijemske možemo reći da su već izvršene. Eventualne promjene u načinu plinifikacije preostalih naselja s područja Vukovarsko-srijemske županije neće utjecati na vodove i sustav grada Vinkovaca.

Elektroenergetika

Obveze iz planova šireg područja, a to je Prostorni plan Vukovarsko-srijemske županije obuhvaćaju dogradnju i rekonstrukciju dijela elektroenergetske mreže.

Dogradnja se odnosi na izgradnju novih građevina prijenosa i distribucije koja će pratiti proces urbanizacije i razvoj gospodarstva, te proširenja radi zadovoljavanja novih potreba za električnom energijom na već izgrađenim dijelovima Grada.

Rekonstrukcije se odnose na usklađenje s višenamjenskim kanalom, te postupnu zamjenu nadzemnih distribucijskih dalekovoda unutar građevinskih područja podzemnim kabelskim, te prelaskom na 20 kV naponsku razinu.

Toplinska mreža

Prostornim planom Vukovarsko-srijemske županije ne određuju se nikakve obveze za grad Vinkovci u pogledu izgradnje centraliziranog toplinskog sustava.

Vodnogospodarstvo

Za područje grada Vinkovaca, u vodno-gospodarskom dijelu, utvrđuje se djelatnost:

- javne vodoopskrbe –
 - trajno korištenje i zaštitu podzemnih voda s lokalnog područja, skupnog vodocrpilišta "Kanovci" Vinkovci
 - dugoročnu orijentaciju u vodoopskrbi grada Vinkovaca, temeljem izgradnje i dodatnog korištenja regionalnog vodoopskrbnog sustava Istočne Slavonije.
- javne odvodnje i pročišćavanja –

- zaštitu voda rijeke Bosut, vodotoka Nevkoš i Ervenica, od onečišćenja i zagađenja otpadnim vodama s gradskog područja
- izgradnju i korištenje, cjelovitog sustava, prikupljanja i odvodnje s središnjim pročišćavanjem otpadnih voda grada Vinkovaca

Prostorni plan uređenja Grada Vinkovaca

Stanovništvo

U ciljevima demografskog razvoja Županije (Prostorni plan Vukovarsko-srijemske županije) je utvrđeno da se očekuje postizanje broja stanovnika prije Domovinskog rata (1991. god.) već u srednjoročnom razdoblju.

S obzirom na demografske promjene koje su se dogodile iz poznatih razloga, za Grad Vinkovce nije realno očekivati brzo popravljavanje narušene demografske slike.

Tek u duljem vremenskom razdoblju (do 2015. god.) moguće je očekivati da će se broj stanovnika Grada približiti razini iz 1991. godine i to pod uvjetom provođenja poticajnih mjera državne populacijske politike i oživljavanje gospodarstva.

Procjenjuje se da bi grad Vinkovci 2015. godine mogao dostići 38.000 stanovnika što bi značilo da bi prosječna godišnja stopa rasta bila oko 0,38%.

Tablica br. 21

PROCJENA KRETANJA STANOVNIŠTVA 2001.-2015. GOD.

Naselje	Popisne godine		Pretpostavka
	1991. god.	2001. god.	2015. god.
Vinkovci	35.347	33.239	35.000
Mirkovci	3.233	2.673	3.000
Ukupno Grad:	38.580	35.912	38.000

Izvor podataka: Popis stanovništva 1991. i 2001. god. i procjena ZPO

U gradskom naselju Vinkovcima se očekuje ponovno oživljavanje i razvoj gospodarskih funkcija koje će potaknuti demografski razvoj.

Gospodarstvo

Proizvodne djelatnosti

Na području Grada je 1999. godine bilo evidentirano 58 poslovnih subjekata koji su se bavili različitim granama prerađivačke industrije s ukupno 2.174 zaposlenih (radnih mjesta). U strukturi prerađivačke industrije po broju zaposlenih su najveće bile grane: prerada drva, proizvodnja opekarskih proizvoda i betona te proizvodnja hrane i pića. To su tradicijske grane industrije, a prije 1991. godine (Domovinskog rata) snažne i tradicijske su bile tekstilna i kožarska industrija.

U smjernicama gospodarskog razvoja Županije (PPŽ-točka 3.4.9.) istaknuto je da se industrija treba razvijati prvenstveno koristeći prirodne resurse i komparativne prednosti. Temeljem saznanja o prostoru, resursima i stanju (problemima) u proteklom razdoblju, pretpostavlja se da će se razvijati sljedeće grane industrije:

- prehrambena industrija s orijentacijom na više faze prerade u skladu s potrebama prvenstveno izvoznog tržišta,
- industrija nemetala (opekarskih proizvoda i betona) u sprezi s potrebama građevinarstva,
- oživljavanje kožarsko-prerađivačke industrije kroz stimuliranje razvoja stočarstva čime bi se osigurala sirovinaska osnova,
- drvna industrija na bazi sirovinske osnovice užeg i šireg okruženja (šumarstvo).

Pored ovih grana industrije za koje se očekuje da zbog tradicije budu vodeće razvijat će se i druge grane kroz oblike malog i srednjeg poduzetništva.

Promet

Planirana prometna infrastruktura na širem području Grada mora osigurati dobru prohodnost prostora, kako bi se do svih dijelova Grada moglo što kvalitetnije pristupiti.

Prostorni plan uređenja Grada preuzeo je smjernice razvoja prometnog sustava iz Županijskog plana u dijelu koji se odnosi na prostor Grada. To su prvenstveno planirane obilaznice (cestovni prsten) oko Vinkovaca.

Željeznički čvor i pripadajuće mu željezničke pruge planirane su u skladu s novim geopolitičkim uvjetima koji su utjecali na smanjenje njegovog predratnog značenja. Važan prostorni čimbenik je i planirana trasa višenamjenskog kanala koji će izazvati značajne prostorne promjene uz istočnu granicu Grada Vinkovaca.

Planom je predviđena i potreba značajnijeg ulaganja u postojeći prometni sustav (obnova kolnika, raskrižja, pješačke i biciklističke staze), te daljnji razvoj javnog gradskog prijevoza.

Poštanski promet

Postojeći PPUG Vinkovaca ne uvjetuje u poštanskom prometu takove obveze koje bi se trebale uvažiti u izradi GUP Vinkovaca, osim neriješenog statusa prijašnjeg poštanskog središta razrade koji nije riješen niti na razini HP.

Ostale obveze se odnose na tehnološki razvoj u obradi pošiljki i dovršenje informatizacije.

Telekomunikacije

Postojećim PPUG Vinkovci definiran je razvoj nepokretne i pokretne telekomunikacije.

Obveze za razvoj nepokretne telekomunikacijske mreže usmjerene su na proširenje kapaciteta postojećih komutacijskih čvorova što ne zahtijeva nove prostore, te razvoj mjesne mreže u skladu s poboljšanjem komunalne opremljenosti, procesom urbanizacije i razvojem gospodarstva.

U pokretnoj telekomunikacijskoj mreži obveze se odnose na osiguranje prostora za izgradnju novih baznih (osnovnih) postaja, te način njihove izgradnje.

Elektroenergetika

Postojećim PPUG Vinkovaca definiran je razvoj i izgradnja prijenosa i distribucije električne energije.

Obveze za razvoj prijenosa električne energije odnose se na osiguranje prostora za izgradnju novih građevina na 110 kV naponskoj razini, te rekonstrukciju DV 110 kV radi usklađenja s trasom budućeg kanala Dunav-Sava.

Obveze za razvoj distribucije električne energije odnose se na dogradnju mreže u skladu s potrebama postojećih potrošača, procesom urbanizacije i razvoja gospodarstva, te način izgradnje distribucijske mreže što podrazumijeva i postupni prelazak s 10 kV na 20 kV naponsku razinu.

Toplinska mreža

Postojećim PPUG nije obrađivana toplinska mreža pošto je to u potpunosti komunalna problematika, a ne planira se izgradnja centraliziranog toplinskog sustava.

Plinoopskrba

Spram plinoopskrbne mreže u Vinkovcima postoje obveze koje su propisane u planu višeg reda –Prostornom planu uređenja grada Vinkovaca. Ovim Planom je predviđeno priključenje okolnih naselja na mrežu ili objekte koji su dio sustava Vinkovaca:

- planirana mreža naselja Mirkovci priključuje se na postojeću plinoopskrbnu mrežu Vinkovaca spojenu na vod u Ulici bana Jelačića (kao i dio Vinkovaca istočno od pruge Vinkovci-Gunja),
- planirana mreža naselja Jarmina priključuje se na postojeću plinoopskrbnu mrežu Vinkovaca preko naselja Borinci (Borinačka ulica).

Unutar samog gradskog tkiva prikazana je i obveza izgradnje novih plinskih redukcijskih stanica (6 bar/3 bar, 100 mbar), Vrtno naselje, Radićev blok, Zagrebački blok, Starčevićeva ulica i Vuteks.

Od nabrojanih obveza, plinifikacija Mirkovaca i Jarmine je izvršena, planirane RS nisu realizirane.

Vodnogospodarstvo

Za područje grada Vinkovaca u djelatnosti javne vodoopskrbe i odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, utvrđuje se:

- prostorni obuhvat i namjenu u korištenju gradskog područja
- konceptijska rješenja izgradnje i korištenja vodoopskrbnog i odvodnog sustava grada Vinkovaca

Otpad

Izrađenim Prostornim planom uređenja Grada Vinkovaca spram samog Grada je utvrđena obveza sanacije odlagališta "Bazjaš", određivanje lokacije novog odlagališta komunalnog otpada te uspostavom više reciklažnih dvorišta unutar građevinskog područja Grada.

Postojeće odlagalište kao i potencijalno novo, nalaze se izvan obuhvata GUP-a tako da za ovaj Plan predstoje obveze uspostave više reciklažnih dvorišta veličine min. 500 m² unutar granica Grada. Gravitirajuće područje jednog reciklažnog dvorišta je 1-2 km, te gravitirajući broj stanovnika 10.000-25.000.

1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

Demografski potencijal

Promjene koje su se dogodile u posljednjem razdoblju od 1991. godine znatno su narušile demografsku sliku Vinkovaca. Iako je ukupno smanjenje stanovništva bilo relativno malo (6,0%), prirodni priraštaj je bio pozitivan, što znači da je smanjenje bilo posljedica migracija. Dobna struktura 2001. godine pokazuje da je mlado i mlađe stanovništvo po brojnosti još dovoljno prisutno da se osigura i dalje pozitivna prirodna reprodukcija. Povećana je obrazovna razina stanovništva većim udjelom srednje i visokoobrazovanog.

To pokazuje da Vinkovci imaju dosta kvalitetan ljudski resurs, koji će se moći uključiti u zahtjevne procese restrukturiranja gospodarstva prema standardima za ulazak u EU.

Gospodarski potencijal

U Strategiji razvoja grada Vinkovaca (1993. god.) koju je izradila radna grupa pod vodstvom Upravnog odjela gospodarstva Grada Vinkovaca, izrađena je SWOT analiza kojom su ocjenjeni snage, slabosti, mogućnosti i ograničenje) razvoja.

REZULTATI SWOT ANALIZA VINKOVACA

MOGUĆNOSTI-izvana	PRIJETNJE-izvana
<u>Geografski položaj</u> <ul style="list-style-type: none"> - geostrateški položaj - otvaranje koridora prema istoku - tranzitno središte - regionalno povezivanje radi osvajanja tržišta 	<u>Geografski položaj</u> <ul style="list-style-type: none"> - nestabilnost regije
<u>Nacionalno i globalno okruženje</u> <ul style="list-style-type: none"> - integracija i globalizacije - prilagodbe standardima EU - tranzicijski promet - decentralizacija - vezivanje naše gospodarske infrastrukture za infrastrukturu EU - priliv investicija i kapitala - bolji pristup tržišta EU 	<u>Nacionalno i globalno okruženje</u> <ul style="list-style-type: none"> - integracija i globalizacija - nepoznavanje prednosti integracije prema EU - preuzimanje bankarstva, slabije praćenje domaćega poduzetništva - prevelika centralizacija poreznoga i financijskoga sustava - dugoročni izostanak investicija - negativan efekt otvaranja gospodarstva (nekonkurentnost) - niska plaća - jeftina radna snaga - socijalni nemiri - teška ekonomska situacija u RH - opća nelikvidnost i nezaposlenost - neorganiziranost državne uprave (nestručnost, birokratizam) - prodaja zemljišta (koncesija)

	- politika na državnoj razini
<u>Ostalo</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - sposoban humani kapital-stvaraoci dodatnih vrijednosti - postizanje vizije Vinkovaca kao grada mogućnosti - korištenje međunarodnih gospodarskih priredbi za promociju domaćega gospodarstva - korištenje međunarodnih gospodarskih ekspertnih veza 	

SNAGA-iznutra	SLABOSTI-iznutra
<u>Ljudski potencijali</u>	<u>Ljudski potencijali</u>
<ul style="list-style-type: none"> - motiv, volja, znanje, ljudski potencijal - radne navike - prilagodljivost - poduzetnički duh - vizija unapređenja grada - kadrovska osnovica - pojedinačna organiziranost 	<ul style="list-style-type: none"> - specifična znanja - nepovjerenje, jal - prevelika samokritičnost - nema solidarnost prema vrijednostima ljudi sa znanjem - negativna selekcija kadrova - zastarjeli mentalni sklopovi - odljev kadrova
<u>Poslovna klima i infrastruktura</u>	<u>Poslovna klima i infrastruktura</u>
<ul style="list-style-type: none"> - geoprometni položaj (željezničko čvorište) - veliki broj financijskih institucija - dobra suradnja institucija na lokalnoj razini - zadovoljavajuća komunalna infrastruktura - briga za okoliš - zdrava voda 	<ul style="list-style-type: none"> - nedovoljna podrška poduzetničkim idejama i inovaciji - gospodarenja financijskim resursima (nelikvidnost, stečajevi, krah domicilnoga bankarstva) - zatvorenost financijskih institucija - nepovezanost čimbenika važnih za razvoj - nedostatak strategije razvoja jedinice lokalne samouprave - strano vlasništvo nad bankama - nepostojanje domicilne banke - nedostatak ekspertnih veza - administrativne prepreke (lokalni propisi) - nedosljednost pravnoga sustava-nepoštivanje donesenih zakona - nedovoljna informatička pismenost - nepostojanje brand proizvoda po kojem će grad biti prepoznatljiv - nedovoljno razvojnih programa i ulaganja u razvoj novih proizvoda
<u>Kulturna baština</u>	<u>Ekonomska osnova</u>
<ul style="list-style-type: none"> - prepoznatljivost po manifestacijama - Vinkovačke jeseni - Festival glumca - Zdrav grad - gastronomska ponuda 	<ul style="list-style-type: none"> - tehnička i tehnološka zastarjelost - ljudski potencijal/edukacija - neiskorištenost prirodnih i gospodarskih resursa - nefleksibilno gospodarstvo

Potencijal prometnog sustava i sustava veza

Promet

Postojeće stanje prometnog sustava Grada ne prati potrebe koje su već danas prisutne. Ograničenja se odnose na postojeće stanje prvenstveno cestovne mreže koja je izložena naglom rastu cestovnog prometa, a za takav intenzitet prometa nije pripremljena. Osim smanjenja propusne moći prometnica značajan problem je i u nedostatku prostora za promet u mirovanju, pogotovo u centralnoj zoni Grada. Pozitivni pomaci na tom području događaju se u posljednjih par godina, a očituju se u izgradnji dionice južne zaobilaznice Grada i pješačke zone u centru Grada. Takve aktivnosti treba u što kraćem vremenu nastaviti i u budućnosti i to izvedbom sljedećih zahvata:

- cestovni prometni prsten oko Grada,
- pješačka zona u centru,
- sustav pješačkih i biciklističkih staza,
- javni prometni sustav,
- nove lokacije parkirališnog prostora.

Ograničenja koja su prisutna na području Grada su trase postojećih željezničkih pruga, kao i trasa planiranog višenamjenskog kanala Dunav-Sava. Planom je predviđen sustav mostova i deniveliranih prijelaza kako bi se osigurala optimalna prohodnost prostora.

Izgradnja svih planiranih prometnica u potpunosti će vrednovati vrlo povoljan prometno-prostorni položaj Grada na prostoru istočne Hrvatske.

Poštanski promet

Kvaliteta ukupnih poštanskih usluga iskazuje se kroz pokazatelje kvalitete prijama poštanskih pošiljaka, brzine i sigurnosti prijenosa pošiljaka, te kvalitete dostave i isporuke pošiljaka.

Instalirana terminalna oprema na šalterima Poštanskog ureda (PU)-Vinkovci znatno je povećala kvalitetu prijama poštanskih pošiljaka u odnosu na ranije godine, a posebno se to odnosi na novčarsko poslovanje gdje se ugradnjom suvremene opreme i priključenjem na informatički sustav poslovanje potpuno osuvremenilo.

Novi subjekti u prijenosu i dostavi poštanskih pošiljaka pružaju dodatne mogućnosti i stanovnicima grada Vinkovci.

Telekomunikacije

Nepokretna mreža

Ocjena stanja telekomunikacija pokazuje visoku razvijenost. Kapaciteti spojnih svjetlovoda komutacijskih čvorova s nadređenim TKC, kapaciteti izgrađenih komutacija i njihova mogućnost dogradnje daje velike mogućnosti za razvoj.

Izgrađena kabelaška mjesna telekomunikacijska mreža također omogućava dogradnju i priključenje novih korisnika. Određeno ograničenje može predstavljati samo dio mreže koji je izgrađen zračnim vodovima.

Analize mogućnosti razvoja telekomunikacija prikazuju da ugradnjom suvremene tehnologije postoje velike mogućnosti u opsegu, kvaliteti, asortimanu i brzini usluga. Novi davatelji usluga (operatori) proširiti će mogućnosti u telekomunikacijama.

Pokretna mreža

Pokretna mreža je dobro razvijena, ali se očekuje dogradnja u GSM sustavu, nastavak razvoja UMTS sustava i sustavima sljedećih generacija. Novi davatelji usluga (operatori) proširiti će mogućnosti u mobilnim komunikacijama.

RTV sustav veza

Izgrađeni objekti "Odašiljača i veza", d.o.o. "Jarmina" pokriva cijelo područje grada Vinkovci (i šire) svim programima HRT-a. Lokalna TV postaja pokriva signalom cijeli grad Vinkovci (i šire).

Mogućnost montaže satelitskih antena na svaku zgradu ili skupinu zgrada daje znatno veći izbor TV programa.

Potencijal infrastrukturnog sustava

Plinoopskba

Distribucijska plinoopskrbna mreža u Vinkovcima je uglavnom dovršena te pokriva trenutno izgrađeno građevinsko područje.

Izgrađena mreža omogućuje proširenje ili priključivanje i budućih objekata u Gradu.

Priključenje Jarmina na sustav Vinkovaca, preko naselja Borinci je već izvedeno. I naselje Mirkovci je u međuvremenu plinificirano, a opskrba plinom je osigurana spojem na čelični plinovod Đeletovci-Vinkovci na mjestu buduće RS Mirkovci. Moguće je povezati sustave Vinkovaca i Mirkovaca planiranim plinovodom u Ulici bana Jelačića prodorom ispod željezničke pruge (i trase planiranog višenamjenskog kanala Dunav-Sava).

Elektroenergetika

Prijenos električne energije

Postojeća elektroenergetska mreža za prijenos električne energije za sada zadovoljava potrebama, ali za planirani razvoj potrebno je osigurati dodatnu napojnu točku na 110 kV naponskoj razini s potrebnim dalekovodima.

Distribucija električne energije

Praćenje i analiza vršnog opterećenja (ostvareno u mjesecu prosincu 2004. godine) iznosilo je 27 MW što za sada mogu zadovoljiti snage instaliranih transformatora glavne napojne točke.

Instalirane snage transformatora u postojećim TS 35/10 kV i 10/0,4 kV zadovoljavaju potrebe konzuma. Planira se izgradnja novih objekata koji će još povećati mogućnosti priključenja novih ili povećanje angažirane snage postojećih kupaca električne energije.

Stanje elektroenergetske mreže na 35 kV, 10(20) kV i 0,4 kV naponskoj razini zadovoljavajuće je u smislu opskrbnih mogućnosti, ali se radi opredjeljenja HEP-Distribucija,d.o.o na korištenje modernih materijala i opreme planira rekonstrukcija ili zamjena postojećih vodova, te po potrebi (radi interpolacije novih TS) i izgradnja novih vodova.

Postojeći nadzemni 35 kV dalekovodi velikim dijelom svoje duljine prelaze preko građevinskog područja Grada. To je pretežno neizgrađeno građevinsko zemljište.

Ako u ovom planskom razdoblju izgradnja na tim područjima bude tolikih razmjera da ovi dalekovodi budu ograničenije izgradnje biti će potrebno zamijeniti ih podzemnih kabelskim dalekovodima u koliko će se ovaj naponski nivo zadržati.

U razvoju 10(20) kV mreže postoje i ograničenja koja treba vrlo često uzimati u obzir, jer nije moguće unaprijed predvidjeti točne lokacije izgradnje novih trafostanica TS 10(20)/0,4 kV, kao ni priključnih i spojnih 10(20) kV dalekovoda u slučaju pojave novih potrošača. Razlozi za to su:

- Porast potrošnje nije presudni čimbenik za izgradnju i lokaciju novih TS 10(20)/0,4 kV. Naime, potreba za ovim građevinama vezana je uz pojavu novih većih potrošača, za čije potrebe se ove građevine grade, ili čijim se potrebama planirane građevine prilagođavaju (po lokaciji- jer dolazi do promjene težišta potrošnje). Pojava većih potrošača je sporadična i nepredvidiva, kako po iznosu tražene snage, tako i po lokaciji. Stoga nije moguće predvidjeti težište potrošnje, što onemogućava određivanje čak ni okvirne makrolokacije za nove TS 10(20)/0,4 kV, a kamoli određivanje mikrolokacije.
- Mikrolokacija elektroenergetskih građevina ove naponske razine, posebice u urbaniziranim zonama, izravno je uvjetovana rješavanjem imovinsko-pravnih odnosa te je vrlo čest slučaj da se trafostanica ne može izgraditi na planiranoj (tehničko-ekonomski optimalnoj) lokaciji, jer je nemoguće razriješiti imovinsko-pravne odnose. Tada se lokacija mora mijenjati, što je nemoguće predvidjeti. Stoga je potrebno planom omogućiti određeno odstupanje lokacije TS.
- Trase priključnih dalekovoda 10(20) kV izravno su ovisne o lokaciji TS, pa je iste moguće odrediti tek nakon određivanja mikrolokacije TS.

Niskonaponska 0,4 kV mreža je građena s podzemnim kabelima, koji će zadovoljavati i u buduće, te dijelom nadzemnim vodovima (zračna mreža). Dio nadzemne mreže izgrađen samonosivim kabelskim snopovima (SKS) zadovoljavati će i buduće potrebe. Dio mreže izgrađen neizoliranim (golim) vodičima biti će potrebno zamijeniti SKS-om odgovarajućeg presjeka, a takve rekonstrukcije, u skladu s potrebama su i sada u tijeku.

Javna rasvjeta

Javna rasvjeta još nije izgrađena u svim ulicama grada Vinkovci. Prioritet je izgradnja u ulicama gdje nema javne rasvjete, a potom rekonstrukcije u ulicama gdje postojeća rasvjeta ne zadovoljava u potpunosti suvremene standarde rasvjete.

Toplinska mreža

Na području Grada postoje tehničke mogućnosti za izgradnju centraliziranog toplinskog sustava, ali ne postoji ekonomsko opravdanje za izgradnju. Općenito za gradove veličine i gustoće stanovanja kao što su Vinkovci premali toplinski konzum (malo potrošača s malom potrebom za toplinskom energijom), te mala gustoća potrošača uvjetovala bi prevelika financijska ulaganja koja u ovom trenutku nisu opravdana.

Ograničenje izgradnje centraliziranog toplinskog sustava predstavlja i plinifikacija, koja u opskrbi toplinskom energijom predstavlja znatno manju investiciju, a omogućava racionalniju potrošnju energenta, te omogućava bolju i fleksibilniju regulaciju potrošnje dakle i manju jediničnu cijenu toplinske energije.

Stoga je jedina realna mogućnost izgradnja pojedinačnih energetske jedinice za pojedinačne veće potrošače (veće stambeno-poslovne zgrade, javni sadržaj ili gospodarstvo) ili blokovska termoenergetska jedinica (kotlovnica) za skupinu međusobno blizu izgrađenih građevina povezanih toplinskom mrežom (toplovodnim ili vrelovodnim sustavom).

Vodnogospodarstvo

- stanje u djelatnosti

- Javna vodoopskrba
Stanje u korištenju držimo održivim uz pravodobno dokapacitiranje i dogradnju vodoopskrbnog sustava za dodatno korištenje. Stanje u održavanju i zaštiti dijelova vodoopskrbnog sustava, zasad nije na potrebnoj razini i nužni su žurni i kvalitetni pomoci na bolje.
- Javna odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda
Stanje u korištenju, iako zaostaje za potrebama, držimo održivim, uz dogradnju sustava odvodnje za dodatno korištenje. Stanje u održavanju i uređenju odvodnog sustava, u dijelu odvodnje, zasad nije na potrebnoj razini i nužni su žurni i kvalitetni pomoci na bolje.
Stanje u zaštiti voda, sada držimo zadovoljavajuće.

- mogućnosti i ograničenja razvoja

Postoje određene mogućnosti i ograničenja razvoja djelatnosti, u odnosu na demografske, gospodarske i prostorne pokazatelje, ovisno od:

- dinamike rasta gospodarskih aktivnosti na lokalnom području
- mogućnosti angažiranja materijalnih sredstava šire društvene zajednice, za realizaciju razvojnih projekata
- koordinacije aktivnosti u realizaciji razvojnih projekata na lokalnoj, regionalnoj i široj razini

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. Ciljevi prostornog razvoja gradskog značaja

Demografski razvoj

Procjena broja stanovnika

Polazi se od toga da će se do kraja planskog razdoblja turbulentna situacija iz devedesetih stabilizirati. Očekuje se da u Vinkovcima više neće biti privremeno smještenog stanovništva iz područja koja su bila ratom zahvaćena.

Daljnji demografski razvitak Vinkovaca će stoga u mnogom ovisiti o činiteljima izvan čisto demografske domene.

Prije svega se očekuje ponovno oživljavanje razvoja gospodarskih funkcija, prije svega stvaranjem povoljnijih uvjeta za ulaganje kapitala kao inicijatora razvoja. Polazi se od pretpostavke da će se uravnotežiti udio imigranata i prirodnog priraštaja iz kojih će se alimentirati porast stanovništva. Ovo iz razloga što se očekuje razvoj malog poduzetništva i obiteljskih gospodarstava u područjima koja su ranije snažno radno gravitirala Vinkovcima.

Kako je danas već navršilo pet godina od posljednjeg popisa stanovništva 2001. godine, a planska godina je 2015., to 10 narednih godina nipošto ne predstavlja dugoročno razdoblje. U planiranju razvoja Vinkovaca, posebice njegovog prostornog razvoja i uređenja, nužno je kroz ovaj Plan stvoriti preduvjete u prostoru kojima će se uklopiti u programe i projekte razvoja državnog i županijskog značaja. To se prije svega odnosi na infrastrukturu i prostorne uvjete razvoja poduzetništva po europskim kriterijima i standardima. Buduća snaga Vinkovaca inkorporirat će stanovništvo kao sastavni dio.

Iz tih razloga se procjenjuje da bi 2015. godine u Vinkovcima moglo živjeti 40.000 stanovnika, što bi bilo povećanje za 20% u odnosu na broj 2001. godine.

Ovaj broj stanovnika će u planerskom smislu biti osnova za kapacitiranje infrastrukture, prostora za lociranje poduzetničkih kapaciteta, te društvenih i ostalih djelatnosti.

Procjena dobne strukture

U dobnoj strukturi će se nastaviti promjene u pravcu starenja stanovništva, ali se očekuje da će one biti slabijeg intenziteta (sporije) u odnosu na prethodna razdoblja. Po dobnom tipu ono će imati obilježje starog stanovništva (indeks starosti 68,9) što znači da će zadržati obilježja dovoljne vitalnosti. Više od polovice stanovništva (oko 60%) bi bilo u dobi od 20-59 godina, što će osigurati solidan izvor radne snage.

Specifični kontingenti stanovništva

Na temelju procjene dobne strukture su izračunati specifični kontingenti stanovništva za planiranje određenih kapaciteta društvenih djelatnosti.

I. SOCIJALNA SKRB

1. Jaslice

992 djece

II. ODGOJ I OBRAZOVANJE

1. Vrtić	1.528 djece
2. Osnovna škola	
I-IV razred	2.144 djece
V-VIII razred	2.112 djece
3. Srednje škole	2.328 polaznika

Dobne skupine za planiranje mreže objekata fizičke kulture bile bi sljedeće:

III. MREŽA SPORTSKIH OBJEKATA

7-10 god.	2.136 korisnika
11-14 god.	2.112 korisnika
15-18 god.	2.400 korisnika
19-24 god.	3.560 korisnika
25-34 god.	5.520 korisnika
35-44 god.	5.920 korisnika
45-59 god.	7.520 korisnika
60 i više god.	7.380 korisnika

Prognoza broja kućanstava

Pretpostavlja se da će se prosječna veličina kućanstava zadržati na 3,0 člana, pa bi prema tome stanovništvo 2015. godine živjelo u 13.333 kućanstava.. U strukturi bi najveći udio imalo četveročlana kućanstava.

Tablica br. 22

STRUKTURA KUĆANSTAVA PO VELIČINI 2015. GOD.

Veličina kućanstava	Struktura %
- samačka	20,0
- 2 člana	24,0
- 3 člana	23,0
- 4 članova	26,0
- 5 članova	5,0
- 6 i više članova	5,0
UKUPNO:	100,0

2.1.1. Značaj posebnih funkcija grada

Prostornim planom Vukovarsko-srijemske županije utvrđeni su sljedeći ciljevi razvoja gradova i naselja posebnih funkcija:

Mreža i funkcije naselja moraju biti u funkciji stvaranja policentričnog sustava. Razvoj naselja jačanjem centralnih funkcija treba poticati osobito u istočnim i južnim pograničnim područjima Županije (Ilok, Tovarnik, Drenovci, Vrbanja, Gunja). Gravitacijske zone centra treba uskladiti s uspostavljenim teritorijalnim ustrojstvom. Cilj preobrazbe gradskih područja je urbana obnova. U područjima urbano-ruralnih obilježja cilj preobrazbe je infrastrukturna rekonstrukcija, a u ruralnim područjima revitalizacija. Građevinska područja naselja u Županiji su niskih gustoća izgrađenosti i naseljenosti i te parametre treba povećati. Planskim mjerama treba utjecati na prostornu organizaciju i građenje naselja – osobito zabranom građenja uz županijske i državne ceste i određivanjem građevinskog područja prema postojećim dubokim seoskim parcelama koje se tako nepovoljno odražavaju na izgrađenost tla. Pojačan interes za građenjem stambenih zgrada u Vinkovcima, Županji i općinskim središtima treba pratiti odgovarajućim mjerama prostornog uređenja i sprječavati neplansko građenje. Aktivno treba provoditi mjere zaštite prirode, a osobito područja uz obale vodotoka i rubove šuma.

Vlasništvo zemljišta ograničava mogućnosti uspostave gospodarskih zona kao ponudbene podloge za razvitak gospodarstva na ovom području.

2.1.2. Odabir prostorne i gospodarske strukture

Gospodarski aspekt

Opći cilj je da Vinkovci budu:

"Grad mogućnosti s malom stopom nezaposlenosti. Nositelj vlastitoga i Županijskoga gospodarskoga razvoja. Tranzitno, kulturno, obrazovno središte te infrastrukturno uređen grad koji bi bio privlačan i ugodan za življenje."

(Strategija gospodarskog razvoja grada Vinkovaca, 1993.)

Osnovni cilj prostorno-gospodarskog razvitka je dugoročno optimalno korištenje prostora kao faktora lociranja gospodarskih aktivnosti. Postavljeni cilj zapravo predstavlja razvojni proces u kojem se prostor uređuje, unapređuje i čuva u sprezi s potrebnim aktivnostima u prostoru u odnosu na broj korisnika i obujam aktivnosti na principima održivog razvoja.

Na toj osnovi posebni ciljevi su:

- **poticati razvoj gospodarstva temeljenog na prirodnim resursima**

U strukturi gospodarstva poticati tehnološku modernizaciju te privatizaciju radi privlačenja inozemnih investitora. U sektoru industrije težište će biti na onim granama koje koriste prvenstveno komparativne prednosti kao što su prirodni resursi. Naglasak će biti na svim oblicima prerade poljoprivrednih proizvoda, za čiju realizaciju će se koristiti poduzetničke poticajne mjere na razini Županije i šire.

- **osigurati dobru prometnu povezanost**

Izgradnjom cestovnih prometnica (brze ceste, obilaznica Vinkovaca) rekonstrukcijom željezničkog čvorišta Vinkovci i izgradnjom planiranog višenamjenskog kanala Dunav-Sava, omogućit će se brži razvoj transportne djelatnosti i međunarodne trgovine te približiti tržišta Srednje Europe i Sredozemlja.

- **poticati razvoj poduzetništva**

Za razvoj poduzetništva je potrebno iskoristiti demografski potencijal Vinkovaca. Stanovništvo je u minulim vremenima snažne industrijalizacije steklo stručna znanja i iskustvo u tradicionalnim granama industrije, što treba iskoristiti uz primjenu novih tehnologija u razvoju malog i srednjeg poduzetništva. Osnova poduzetništva trebaju biti mali i srednji prerađivački i uslužni kapaciteti za koje treba osigurati prostorne uvjete.

- **prirodne i kulturne vrijednosti uključiti u gospodarski razvoj**

Razvijati turizam na osnovi bogatstva i raznolikosti te izdašnosti i ekološke očuvanosti prirodnih vrijednosti.

To podrazumijeva razvoj Vinkovaca kao kompleksan turistički lokalitet valorizacijom kulturno-povijesne baštine i etablirane tradicijske manifestacije.

2.1.3. Infrastrukturna opremljenost

Promet

Prema Strategiji prostornog i prometnog razvitka Republike Hrvatske definirani su strateški prometni koridori koji su i ugrađeni u Prostorni plan Vukovarsko-srijemske županije, kao i u Prostorni plan uređenja Grada Vinkovaca.

U cestovnom prometu najznačajniji zahvati su izgradnja istočne i južne zaobilaznice, te u konačnici zatvaranje prometnog prstena oko Grada izgradnjom sjeverne zaobilaznice.

Rekonstrukcija i uređenje postojećih razvrstanih i nerazvrstanih cesta planira se u cilju postizanja više razine služnosti i sigurnosti prometne mreže.

Osobito su važne rekonstrukcije kritičnih križanja. U dijelovima mreže uz glavne i sabirne gradske prometnice treba razvijati oblike "zelenog" prometa (pješačke i biciklističke staze).

U neizgrađenim dijelovima Grada planira se izgradnja nove ulične mreže u skladu s Odredbama plana. Mrežu javnog prometa treba razvijati i u budućnosti na način da se javni prijevoz učini atraktivnim, a to znači podizanje učestalosti linija, njihove sigurnosti, kao i uređenjem autobusnih stajališta.

Izgradnja novih parkirališnih prostora u široj zoni središta, uz poštovanje uvjeta za izgradnju parkirališnih mjesta za višestambene zgrade koje se kao zamjenske pojavljuju u zonama individualne izgradnje.

Na području željezničkog prometa planira se rekonstrukcija postojeće mreže. Najznačajniji planirani zahvat na željezničkoj mreži je korekcija željezničke pruge Vinkovci-Brčko i to u slučaju izgradnje planiranog višenamjenskog kanala Dunav-Sava.

Izgradnja višenamjenskog kanala donosi još jednu granu prometa na područje Grada. Time se ostvaruju uvjeti za razvoj kombiniranog transporta u kojem će plovni kanal sudjelovati putem planirane nove luke Vukovar i planiranog pristaništa u Vinkovcima.

Zračna luka "Bok" koja se nalazi na širem području Grada planira se urediti u poslovno-sportsku zračnu luku za potrebe servisiranja prvenstveno gospodarstva, a onda i za sportske potrebe.

Poštanski promet

Ciljevi prostornog uređenja od gradskog značaja u poštanskoj djelatnosti obuhvaćaju sljedeće:

- uvrštavanje u plan razvoja HP investicijsko održavanje poslovnih prostora PU u skladu s budućim potrebama,
- dovršenje informatizacije te informatičko povezivanje unutar poštanskih djelatnosti,
- poboljšanje prijenosa pošiljaka,
- uvođenje novih usluga.

Telekomunikacije

Ciljevi prostornog uređenja telekomunikacija gradskog značaja obuhvaćaju razvoj nepokretne i pokretne mreže, te omogućavanje rada novih davatelja usluga (operatora).

U nepokretnoj mreži cilj je u skladu s potrebama povećanje kapaciteta komutacija i proširenje mreže i asortimana usluga uključujući i kabelsku televiziju.

U pokretnoj mreži cilj je što kvalitetnije pokrivanje prostora signalom i uvođenje sustava novih generacija, te omogućavanje rada novih davatelja usluga (operatora).

RTV sustav veza

U RTV sustavu veza postojeća izgrađenost pruža i u budućnosti velike mogućnosti, a cilj je praćenje tehnološkog razvoja u ovoj djelatnosti.

Plinoopskrba

Osnovni cilj daljnjeg razvoja plinoopskrbnog sustava je potpuna plinifikacija Grada.

Sustav za opskrbu plinom ima za cilj dovesti dostatne količine zemnog plina do svakog potrošača (industrija, domaćinstva) uz obostranu ekonomsku opravdanost distributera i potrošača.

Elektroenergetika

Ciljevi razvoja gradskog značaja u elektroenergetici obuhvaćaju razvoj prijenosa i distribucije električne energije.

U prijenosu električne energije cilj je dogradnja na 110 KV naponskoj razini.

U distribuciji električne energije cilj je dogradnja na 35 kV i 10(20) kV naponskoj razini s tim da se postupno zamjenjuju nadzemni DV 10(20) kV dalekovodi podzemnim kabelskim KB 10(20) kV unutar građevinskog područja i u kontaktnim zonama. Također je cilj postupni, ali potpuni prelazak s 10 kV na 20 kV naponsku razinu.

Toplinska mreža

U sljedećem planskom razdoblju nema ciljeva razvoja toplinske mreže gradskog značaja.

Vodnogospodarstvo

- osiguranje kontinuiteta aktivnosti u praćenju i udovoljavanju, zatečenih i planskih potreba, na ukupnom području grada
- održanje dostignutog standarda u uvjetnom korištenju vodoopskrbnog i odvodnog sustava

2.1.4. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

Generalnim urbanističkim planom nastoji se očuvati prostorni identitet i postojeće prirodne vrijednosti i kulturno-povijesne vrijednosti graditeljske baštine.

U tom smislu inzistira se na održivom razvoju i racionalnom korištenju navedenih resursa koji postoje u građevinskom području.

2.2. Ciljevi prostornog uređenja grada

2.2.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, obilježja izgrađene strukture, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina

Racionalno korištenje i zaštita prostora podrazumijeva postizanje učinkovitije funkcionalne organizacije prostora i pravilno gospodarenje resursima.

U tom smislu kao najvažniji izdvajaju se sljedeći ciljevi :

- Unapređenje postojećih djelatnosti koje po kriterijima zaštite okoliša ne odgovaraju prostoru u kojem su locirane i njihovu uspostavu na razinu prihvatljivosti u prostoru. U slučajevima kada to nije moguće, ne mogu se planirati proširenja postojećih lokacija, nego treba planirati izmještanje,

- Planiranje infrastrukturnih koridora uz prethodno ispitivanje kapaciteta i funkcionalnosti postojećih, s ciljem da se oni maksimalno iskoriste i poboljšaju. U slučaju odabira novih,

potrebno je izbjegavati zauzimanja površina vrijednih resursa.

- Iz strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske poštivati smjernicu koja ukazuje da je potrebno stimulirati optimalno korištenje postojećih građevinskih područja (kroz prostorne planove općina i generalne urbanističke planove gradova). Za novogradnju, valja koristiti nedovoljno i neracionalno iskorišteno građevinsko područje (interpolacijom, dogradnjom ili nadogradnjom) koje je već opremljeno komunalnom infrastrukturom. Strateški cilj je da se značajnije ne mijenja bilanca osnovnih kategorija korištenja prostora, osobito ne na štetu prirodnih resursa od osobitog značaja i vrijednosti, nego da se poboljšavaju kvalitativne značajke i racionalno koristi već angažirani prostor".

- Valoriziranje kvalitete prostora i okoliša s ciljem da se zaštite, odnosno da se ne obezvrijede temeljni resursi,

- Procjena vlasničkog stanja i realnih mogućnosti imovinsko pravnog uređenja,

- Uravnotežiti potrebe sa stvarnim mogućnostima u pogledu pripreme i uređenja građevinskog zemljišta prema realnim financijskim mogućnostima.

2.2.2. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

Promet

Za prometni sustav Grada koji će u konačnici sadržavati tri grane prometa: cestovni, željeznički i plovni, značajno je da se njihov prostorni položaj definira na način da svaka grana prometa može funkcionirati bez većeg ograničavanja drugog prometnog sustava. U cestovnom prometnom sustavu to znači da se u odnosu na druge grane prometa mora planirati dovoljan broj mostova preko planiranog kanala i deniveliranih prijelaza preko željezničkih pruga (u ovisnosti o njenom značaju), kako bi se kvalitetno moglo pristupiti svim zonama Grada. U okviru samog cestovnog sustava potrebno je izvesti planirane zaobilaznice Grada kako bi se iz Grada uklonio sav tranzitni promet. Osim toga potrebno je izvesti ili urediti glavne gradske ceste koje vode do čvorova vanjskog prstena. U samom Gradu planirano je formiranje unutarnjeg cestovnog prstena, kao i nekoliko novih cesta (prodora) u cilju formiranja što funkcionalnije cestovne mreže.

U narednom razdoblju osim ulaganja u razvoj javnog prometnog sustava potrebno je značajnije potaknuti sustav tzv. "zelenog" prometa, a to je mreža pješačkih staza i šetnica, te biciklističkih staza i traka.

Potrebno je i zaoštriti prometnu politiku u pogledu osiguranja dovoljnog broja parkirališnih mjesta, na način da se od investitora traži izgradnja minimalnog broja parkirališta na svakoj lokaciji gdje se pojavljuju novi sadržaji ili povećava broj domaćinstava (višestambene zgrade).

Poštanski promet

- u poštanskoj djelatnosti unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture odnosi se na eventualno uređenje eksterijera (pristup, pločnik, parkirališna mjesta i sl.).

Telekomunikacije

- u nepokretnoj mreži po potrebi rekonstrukcije postojeće mreže i pri tome postupno zračne vodove zamijeniti kabelskim,
- u pokretnoj mreži povećati kapacitete, dogradnja postojeće GSM mreže, te uvođenje sustava novih generacija.

Plinoopskrba

Kako je plinifikacija postojećeg gradskog tkiva uglavnom dovršena, možemo govoriti o unapređenju uređenja naselja u dijelu pripreme budućih, sada nezauzetih, dijelova naselja izvedbom dovoljnih profila plinovoda i osiguranjem mjesta u poprečnom profilu ulica.

Na mjestima eventualnih većih rekonstrukcijskih zahvata u trupu ulica ili trgova moguće je "presložiti" i međusobno uskladiti ili racionalizirati trase i koridore sve infrastrukturne sustave, pa tako i plinovode.

Elektroenergetika

- na 10(20) kV naponskoj razini ciljevi su: izgradnja novih građevina u skladu s potrebama, te neophodne rekonstrukcije postojeće mreže,
- na 0,4 kV naponskoj razini ciljevi su: izgradnja novih mreža, rekonstrukcija radi zamjene neizoliranih vodiča SKS-om i rekonstrukcije radi priključenja novih potrošača na postojeću mrežu,
- kod javne rasvjete cilj je dovršetak izgradnja javne rasvjete u preostalim ulicama Grada, te poboljšanja javne rasvjete u slabije osvijetljenim ulicama.

Toplinska mreža

Cilj prostornog uređenja grada Vinkovci kod toplinske mreže je osiguranje izvora toplinske energije za zainteresirane korisnike, te priključenje s toplinskom mrežom eventualnih okolnih potrošača.

Vodnogospodarstvo

- uređenje površinske odvodnje javnih površina grada
- uređenje otvorene kanalske mreže odvodnje na gradskom području
- postupna rekonstrukcija dotrajalih i podkapacitiranih dijelova vodoopskrbne mreže
- osiguranje, namjenskog i racionalnog korištenja postojećeg vodoopskrbnog sustava grada Vinkovaca

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. Temeljna organizacija prostora grada u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu grada

Prostorni položaj Vinkovaca u prostoru Županije povoljan jer se nalazi u njenom razvojnom težištu, na križanju infrastrukturnih koridora i u blizini županijskog središta Vukovara i obilježava ga izrazita koncentracija stanovništva, javnih i društvenih djelatnosti i infrastrukturnih koridora.

Prostornim planom Vukovarsko-srijemske županije Vinkovci su utvrđeni kao veće razvojno (regionalno) središte.

Organizacija prostora grada temelji se na prirodnim obilježjima, izgrađenim strukturama, infrastrukturnim sustavima, utvrđenim prostornim mogućnostima i ciljevima budućeg razvoja, očekivanom demografskom razvoju i utvrđenim osnovnim pravcima gospodarskog razvoja.

U strukturi namjene površina izdvajaju se: stambene namjene-30,12%, mješovite namjene-21,43% i gospodarske namjene-13,28% što je ukupno 64,83% od ukupne površine građevinskog područja čija je veličina 1923,68 ha.

3.2. Organizacija, korištenje, namjena, uređenje i zaštita površina

Generalni urbanistički plan prema Zakonu o prostornom uređenju utvrđuje temeljnu organizaciju prostora, zaštitu prirodnih, kulturnih i povijesnih vrijednosti, korištenje i namjenu površina sa prijedlogom prvenstva njihovog korištenja.

Razvoj Grada Vinkovaca u prostoru i uređenje tog prostora sagledan je za vremensko razdoblje do 2015. godine.

Veliki utjecaj na daljnji razvoj i prostorno uređenje imaju formirane fizičke strukture; postojeća izgradnja, prometni i komunalni sustav kao polazni elementi dovršenja, nadogradnje i zaokruženja urbanog sustava te daljnjeg etapnog širenja u sada neizgrađeno područje, vodeći računa o demografskom i gospodarskom rastu.

U obuhvatu GUP-a nalazi se građevinsko područje grada Vinkovaca određeno Prostornim planom uređenja Grada Vinkovaca.

Unutar građevinskog područja pojedini dijelovi grada su diferencirani po namjeni, načinu izgradnje, uvjetima korištenja i drugim kriterijima tako da osnovnu organizaciju prostora čine:

- centralno gradsko područje - povijesna cjelina sa širim pripadajućim područjem gdje su smještene centralne gradske funkcije sa poslovnim, društvenim i javnim sadržajima te stanovanjem,

- dijelovi grada uz značajnije gradske prometnice u kojima je predviđena izgradnja mješovitih namjena u kojima se omogućava izgradnja šireg raspona gospodarskih sadržaja od onih koji se mogu graditi u stambenim namjenama,

- područja namijenjena stambenim namjenama u kojima je moguća i izgradnja odgovarajućih javnih i društvenih, gospodarskih, športsko-rekreacijskih i ostalih sadržaja,
- područja namijenjena javnim i društvenim namjenama u kojima je moguća i izgradnja odgovarajućih drugih namjena,
- područja namijenjena gospodarskim namjenama u kojima je moguća i izgradnja odgovarajućih drugih namjena,
- područja namijenjena športsko-rekreacijskim namjenama u kojima je moguća i izgradnja odgovarajućih drugih namjena,
- područja namijenjena zelenim površinama s određenim mogućnostima smještaja odgovarajućih pratećih sadržaja i
- površine infrastrukturnih sustava.

U koncepcijskom smislu nastoji se u većem broju točaka povezati obale Bosuta, prenijeti dio središnjih gradskih funkcija i na južnu obalu rijeke (na području južno od gradskog središta), aktivirati riječne obale u smislu formiranja gradske šetnice, povezati na što kvalitetniji način značajna športsko rekreacijska područja u cjelovit sustav („Lenije“-„Krnjaš-Nevkoš“-Novi bazenski kompleks), usmjeriti izgradnju poslovnih sadržaja na područja uz značajnije gradske prometnice i osigurati prostore za razvoj novih stambenih, mješovitih, javnih, gospodarskih i športsko-rekreacijskih namjena u rubnim neizgrađenim dijelovima grada.

3.2.1. Prikaz gospodarskih djelatnosti

Osnovicu budućeg razvitka čine:

- postojeći izgrađeni kapaciteti,
- povoljan geoprometni položaj,
- prirodni resursi u okruženju Grada,
- raspoloživi ljudski potencijal Grada i okruženja.

Pravci budućeg gospodarskog razvitka na ovakovoj osnovici će biti:

1. Sanacija i modernizacija postojećih kapaciteta, odnosno proizvodnih programa.
2. Potpunije i efikasnije korištenje postojećih kapaciteta za preradu drva, proizvodnju opeke, crijepa i betona.
3. Jačanje industrijsko-poljoprivredno-prehrambenog kompleksa suradnjom s obiteljskim gospodarstvima iz okruženja, višim stupnjem finalizacije u proizvodnji radi plasmana na domaće i inozemno tržište.
4. Razvoj sektora uslužnih djelatnosti u cjelini, posebice prometa u cilju reafirmacije Vinkovaca kao prometnog čvorišta te tranzitnog turizma i obrtništva.
5. Snažno poticanje razvoja poduzetništva kroz formiranje poduzetničkih zona i stvaranja fonda za razvoj poduzetništva.

Realizacija poduzetničko-industrijske zone "Jošine"

Program raspolaganja gradskom imovinom određene su parcele u jugoistočnome dijelu Grada, na kojima će biti izgrađena poduzetničko-industrijska zona "Jošine" koja se izmjenama

i dopunama Generalnog urbanističkog plana Vinkovaca iz 1990. godine nalazi unutar namjene proizvodne djelatnosti.

Svrha projekta "zone" je sljedeća:

- Poticanje većega broja malih lokalnih poduzetnika (potencijalnih i postojećih te početnika) pružanjem logistike zone pod povoljnijim uvjetima od strane Grada;
- Mala poduzeća, statistički gledano, imaju daleko kvalitetnije iskorištenje uloženoga kapitala od velikih (primjerice bruto dobit 2000. god., u prosječnoj hrvatskoj županiji iznosi 19% za mala poduzeća, 8,7% za srednja poduzeća, te 5,3% za velika poduzeća); kod malih poduzeća najviša je stopa zaposlenosti po uloženom kapitalu kao i najviša stopa ostvarenog prihoda po kapitalu;
- Učinkovitiji postupak legalizacije poslovanja i njegova razvoja (namjesto postojećih obrta u kućnom dvorištu neprimjerenih za stambeno naselje).

Koncepcija prostornog uređenja

Idejnim urbanističkim rješenjem predviđeno je 35 novih parcela uz tri cestovna pravca od kojih dva prolaze obodno, a jedan kroz unutrašnjost Zone. Ta su tri pravca međusobno paralelna i u pravcu su sjeverozapad-jugoistok, a međusobno su povezani s tri ceste u pravcu jugozapad-sjeveroistok. Takav položaj cestovnih pravaca omogućuje kvalitetnu parcelaciju te dobru prohodnost same Zone, ali i povoljnu mogućnost priključivanja Zone na prometni sustav grada Vinkovaca, kao i šireg okruženja.

Realizacija izgradnje u Zoni i kontaktnom području sagledana je kroz tri faze, ovisno o dinamici komunalnog opremanja zemljišta. U prvoj fazi omogućeno je formiranje 10 parcela uz postojeću cestu. U drugoj fazi omogućeno je formiranje 19 parcela, a u trećoj preostalih 6 parcela.

Na planiranim parcelama moguće je graditi proizvodne objekte, skladišta, servise, objekte zanatske proizvodnje i slične objekte, kao i odgovarajuće objekte koji su vezani uz navedene vrste objekata ili upotpunjuju njihov sadržaj (prodajni, poslovni, ugostiteljski i slični sadržaji i objekti).

Prosječna površina parcela je 1.677,30 m², a prosječna izgrađenost parcela je 56,69%.

Osim navedenih 35 parcela predviđene su i parcele za izgradnju trafostanica. Površina tih parcela je 436,8 m², od čega je 68 m² površina unutar koje je moguće razviti tlocrt objekta trafostanice.

Orijentacijski troškovi komunalnog opremanja iznose 9,851.810 kn.

Stvaranje fonda za razvoj poduzetništva

Gospodarstvo Hrvatske karakterizira propadanje velikih gospodarskih subjekata uglavnom u proizvodnim djelatnostima, velika nezaposlenost, nesigurna pravna sigurnost, skupi krediti za investiranje/naglasak je na dostupnosti kapitalu, ograničenom znanju korištenja kapitala i niskoj razini znanja o konkurentnim tržištima, administrativne prepreke, manjkavost informacija, znanja i stručnosti, nedostatak novih tehnoloških dostignuća itd. Treba istaknuti da primjerice segment maloga i srednjega poduzetništva sudjeluje s 92% tvrtki i u njima 62% zaposlenih, no svejedno često se puta osjeća nedostatak pozitivne poduzetničke klime.

U tome cilju potrebno je realizirati pojedine projekte i programe kojima se smanjuju negativni elementi gospodarskoga zaostajanja i pokreću u gospodarski napredak kako bi se postigla visoka razina znanja i stručnosti o konkurentnim tržištima pomoću kvalitetnih informacija, edukacijom; dovoljnim znanjima za korištenje kapitala formiranjem raznih fondova za razvoj poduzetništva (rizičnih, jamstvenih, investicijskih) i dovoljnom pristupu kapitalu (većega podržavanja poduzetničkih investicija od strane banaka).

Stoga se predlaže pokretanje i stvaranje fonda za razvoj poduzetništva za daljnje poticanje razvitka poduzetništva, bolje financijske pogodnosti, bolji stav financijskoga sektora prema poduzetništvu, te ukratko bolje i življe poslovno okruženje, kako bi se obrtnicima, malim i srednjim poduzetnicima omogućilo dobivanje povoljnijih poduzetničkih kredita kod poslovnih banaka, nego što pružaju sadašnji uvjeti.

Eksploatacija mineralnih sirovina

Dokumentima prostornog uređenja širih područja (PPUG Vinkovci te PPŽ Vukovarsko-srijemske) propisano je ograničavanje širenja postojećih i formiranje novih eksploatacijskih polja na području izvan građevinskih područja. Iznimka je jedino istraživanje i eksploatacija nafte i plina, no kako je ovo područje već istraženo i nisu pronađene navedene sirovine, to je određeno da unutar obuhvata GUP-a neće biti eksploatacijskih polja mineralnih sirovina bilo koje vrste.

Postojeći gospodarski subjekti koji vrše preradu mineralnih sirovina unutar granica GUP-a ("Dilj"-industrija opekarskih proizvoda) ostaju unutar svog područja i nastavljaju svoju aktivnost i tijekom narednog planskog razdoblja. Potrebne količine sirovine (opekarska glina) za proces proizvodnje osiguravaju se s eksploatacijskih polja koja se nalaze izvan obuhvata GUP-a i dopremaju cestovnim putem (kamioni, tegljači) unutar kruga tvornice.

Postojeće napuštene eksploatacijske površine unutar kruga poduzeća "Dilj" imaju drugu namjenu (šport i rekreacija).

3.2.2. Prikaz mreža društvenih djelatnosti

Građevinama društvenih djelatnosti smatraju se građevine za:

- upravu
- socijalnu skrb
- zdravstvo
- predškolski odgoj
- škole
- visoko učilište
- kulturu
- vjerske

Potiče se razvoj društvenih djelatnosti (naročito onih koje se odnose na obrazovanje, znanost, kulturu, zdravstvo i sport) u smislu zadovoljavanja potreba stanovnika na način da građevine i prostori ovih djelatnosti budu zastupljeni u potrebnim površinama i ravnomjerno razmješteni obzirom na broj stanovnika i njihov razmještaj u prostoru.

Površine predviđene za gradnju osnovnih škola označene su na kartografskom prikazima br. 1 i 2.

Na ovim kartografskim prikazima prikazane su površine na kojima se nalaze postojeće osnovne škole (podaci navedeni u polazištima) kao i sve površine na kojima je planirana gradnja novih osnovnih škola.

Tablica br. 23

Površine za gradnju novih osnovnih škola

NASELJE	KČ.BR.	UKUPNA POVRŠINA ČESTICA (m ²)	MAX. BROJ UČENIKA (30m ² /učeniku u smjeni)
SLAVIJA ZAPAD	4352, 4353, 4354	37126	1237
GORTANOVO NASELJE	4961/1, 4962/1, 4963/1	7779	259
RADIĆEV BLOK	5043, 5044/1, 5044/2, 5044/3, 5044/4, 5045, 5046/1, 5046/2, 5046/3, 5047	23228	774
VAŠARIŠTE	5488/71, 5488/72, 5488/73	23487	782

Gradnjom ovih novih škola bio bi omogućen rad škola u jednoj smjeni.

ŠPORT I REKREACIJA

Na temelju "Pravilnika o prostornim standardima, normativima, te urbanističko-tehničkim uvjetima za planiranje mreže športskih objekata" (NN br. 38/91.) i procjene broja stanovnika po određenim dobnim skupinama, za plansko razdoblje do 2015. godine, izračunate su potrebe po pojedinim vrstama športskih objekata.

Za većinu športova postojeći broj jedinica manji je od potrebnog.

Grad nema dovoljno kvalitetnih sadržaja koji bi poticali poboljšanje kvalitete života u segmentu športa i rekreacije, a analizom postojećih lokacija utvrđeno je da ne pružaju adekvatne mogućnosti za daljnji razvoj. Zbog navedenog kao i zbog razvojnih potreba vezanih uz šport i rekreaciju u Prostornom planu uređenja Grada Vinkovaca planirano je na području "Kanovaca" proširenje građevinskog područja naselja Vinkovci za izgradnju potrebnih športsko-rekreacijskih sadržaja (bazenski kompleks-plivačko-rekreacijski centar, športski sadržaji, klizalište, zabavni centar, prateći ugostiteljski i ostali sadržaji).

Osim navedenih površina na Kanovcima, za šport i rekreaciju planirane su još i površine uz postojeća umjetna jezera uz kanal Nevkoš, kao i na području postojećeg eksploatacijskog iskopa na Ervenici.

U tablici br. 24 vidljive su: minimalno potrebne ukupne količine jedinica objekata, postojeće količine jedinica objekata i količine koje nedostaju (razlika između potrebnih i postojećih jedinica). Vidljivo je da gotovo svih objekata za potrebe sporta na području grada nedostaje.

TABLICA BR. 24

DOBNA SKUPINA OD - DO	BROJ STANOVNIKA 2015. GODINE	POTREBAN BROJ JEDINICA OBJEKATA																GRAD: VINKOVCI													
		DVRANE		ZATVORENI BAZENI		OTVORENI BAZENI		ZRAČNE STRELJANE		STRELJANE OSTALE		KUGLANE		KLIZALIŠTA		OSTALI ZATVORENI		ATLETIKA		NOGOMET		MALI SPORTOVI		TENIS		BOČANJE		OSTALI OTVORENI		SKIJANJE	
		JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA
7 - 10	2136	1.30	2.777	0.080	0.171	0.165	0.352	0	0	0	0	0	0	0.020	0.043	0	0	0	0	0	0	5.10	10.894	0	0	0	0	0.13	0.278	0.09	0.192
11 - 14	2112	1.65	3.485	0.065	0.137	0.180	0.380	0.90	1.901	0.165	0.348	0.125	0.264	0.030	0.063	0.125	0.063	0.085	0.180	0.43	0.908	8.60	18.163	0.40	0.845	0	0	1.15	2.429	0.145	0.306
15 - 18	2400	1.80	4.320	0.075	0.180	0.195	0.468	0.95	2.280	0.45	1.080	0.145	0.348	0.040	0.096	0.140	0.096	0.095	0.228	0.48	1.152	8.90	21.360	0.50	1.200	0	0	1.25	3.000	0.155	0.372
19 - 24	3560	0.85	3.026	0.045	0.160	0.045	0.160	0.75	2.670	0.45	1.602	1.00	3.560	0.015	0.053	0.20	0.053	0.035	0.125	0.72	2.563	2.00	7.120	0.75	2.670	0.30	1.068	0.55	1.958	0.13	0.463
25 - 34	5520	0.48	2.650	0.020	0.110	0.027	0.149	0.75	4.140	0.35	1.932	1.00	5.520	0.005	0.028	0.14	0.028	0.006	0.033	0.43	2.374	1.40	7.728	0.75	4.140	0.35	1.932	0.27	1.490	0.06	0.331
35 - 44	5920	0.30	1.776	0.0135	0.080	0.017	0.101	0.65	3.848	0.165	0.977	1.00	5.920	0.003	0.018	0.13	0.018	0.003	0.018	0.12	0.710	0.90	5.328	0.85	5.032	0.55	3.256	0.14	0.829	0.04	0.237
45 - 59	7520	0.15	1.128	0.010	0.075	0.0125	0.094	0.45	3.384	0.12	0.902	0.80	6.016	0.0015	0.011	0.05	0.011	0	0	0.03	0.226	0.30	2.256	0.75	5.640	0.60	4.512	0.07	0.526	0.015	0.113
60 i više	7380	0.03	0.221	0.005	0.037	0.008	0.059	0.08	0.590	0.008	0.059	0.10	0.738	0.001	0.007	0.025	0.007	0	0	0	0	0	0	0.22	1.624	0.22	1.624	0.045	0.332	0.003	0.022
UKUPNO	36548		19.4		1.0		1.8		18.8		6.9		22.4		0.3		0.3		0.6		7.9		72.8		21.2		12.4		10.8		2.0
POSTOJEĆE			5.0		0.0		3.5		0.0		1.0		8.0		0.0		0.0		1.0		3.0		11.0		26.0		3.0		12.0		0.0
PLANIRANO			14		1		-2		19		6		14		0		0		0		5		62		-5		9		-1		2

Groblja

Planom su predviđena dva groblja ukupne površine 84.904m².

Površina ovih groblja nije dovoljna za planirani broj stanovnika u Vinkovcima, pa će se kao što je to planirano u PPUG Vinkovaca graditi još jedno groblje koje se nalazi izvan granica građevinskog područja Vinkovaca. Navedeno groblje planirano je na površini od 12 ha te će zadovoljiti sve potrebe.

3.2.3. Prikaz prometne i telekomunikacijske mreže

Prometna mreža

Planirani prometni sustav grada Vinkovaca čine planirane i postojeće trase cestovnog i željezničkog prometa, te trasa plovnog kanala. Sve trase planiranih prometnica iz planova širih područja prenesene su i međusobno usklađene u okviru obuhvata GUP-a.

Cestovni promet

Trase obje postojeće državne ceste u planiranom rješenju izmještene su iz urbanih zona grada na trase planiranih zaobilaznica.

Trasa državne ceste D55 (Vinkovci-Županja) planira se izmjestiti na trasu istočne obilaznice grada. Ona je ujedno i dionica planirane brze ceste Osijek-Vinkovci-Županja. Planirana brza cesta iz pravca Osijeka u zoni južno od naselja Nuštar se preko interregionalnog čvora veže na cestovni pravac za Vukovar (brza cesta) i planiranu sjevernu zaobilaznicu Vinkovaca.

U konačnom rješenju planirana je trasa četverotračne brze ceste. Do izgradnje konačnog rješenja moguća su i prijelazna rješenja u skladu s trenutnim prometnim potrebama.

Trasa državne ceste D46 (Đakovo-Tovarnik) planira se izmjestiti na trasu južne zaobilaznice grada. Na području grada nalazi se samo dionica planirane zaobilaznice koja u konačnom rješenju ide od Mirkovaca pa sve do Starih Mikanovaca. Do danas je izvedena dionica južne zaobilaznice i to na dionici od zapadnog ulaza u Grad (nadvožnjak preko željezničke pruge) do trase postojeće ceste D55 (pravac za Županju).

Vanjski cestovni prsten oko grada zatvara planirana trasa sjeverne zaobilaznice koja kreće od planiranog interregionalnog čvora na trasi brze ceste kod Nuštra, pa do trase južne zaobilaznice u zoni zapadnog ulaza u grad.

S vanjskog cestovnog prstena osigurani su ulazi u grad putem trasa glavnih gradskih prometnica. Pri tome prilazi s trase sjeverne zaobilaznice prelaze trasu željezničke pruge i to denivelirano. Osim izvedenih deniveliranih prijelaza predviđen je i jedan novi na cesti za Borince.

S trase istočne zaobilaznice Grada u konačnici su planirana tri denivelirana čvorišta za ulaz u Grad. U prvoj fazi izgradnje zaobilaznice predviđena su i prijelazna rješenja, tj. izgradnja čvorišta u nivou na točkama križanja s postojećim razvrstanim cestama.

Sve prilazne ceste do čvorišta planiranih i postojećih zaobilaznica potrebno je rekonstruirati (proširenje kolnika, uređenje križanja, pješačke i biciklističke staze, prostor za parkiranje). To se odnosi i na trase svih razvrstanih cesta na području Grada.

Postojeću cestovnu mrežu na području Grada potrebno je urediti na način da se izgradi ili rekonstruira njihov kolnik u skladu s ulogom ceste-ulice u mreži (širina, nosivost i sl.). Osim toga potrebno je izvesti i sve ostale elemente uličnog profila (pješačke i biciklističke staze, parkirališta, zelene površine i sl.).

Osim u planu naznačenih koridora osnovne cestovne mreže u novim naseljima moguće je graditi nove ceste-ulice temeljem Odredbi za provođenje ovog Plana.

Grad Vinkovci je značajan gospodarski centar u okviru Županije pa je dobro funkcioniranje javnog autobusnog prijevoza značajno zbog dnevnih migracija stanovništva. Lokacija autobusnog kolodvora je povoljna u odnosu na Grad i željeznički kolodvor. Na području Grada organiziran je javni autobusni prijevoz u okviru pet autobusnih linija. Javni autobusni prijevoz i dalje se planira razvijati uz povećanje razine prometne usluge i mreže autobusnih stajališta u skladu s potrebama lokalnog stanovništva.

- Pješački i biciklistički promet

Ovi oblici tzv. "zelenog prometa" u današnje vrijeme naglog porasta motorizacije i zagušenja središnjih zona gradova doživljavaju svoju afirmaciju. Planom su naznačene trase mogućih biciklističkih staza ili traka, i značajnijih pješačkih koridora. Gdje god je to moguće trase pješačkih i biciklističkih staza treba graditi odvojeno od kolnika.

U okviru središnje zone Grada planirane su i pješačke zone, koje je potrebno parterno i urbano urediti. Biciklističke staze potrebno je planirati prema gospodarskim zonama i zonama turizma i rekreacije.

- Promet u mirovanju

Osiguranje potrebnog broja parkirališnih mjesta je jedan od uvjeta organiziranja potrebnog komunalnog standarda na području Grada. Veliki problemi nastali naglim povećanjem broja vozila, uz istovremeno zapostavljeni problem parkiranja stvorili su velike prometne gužve prvenstveno u središnjim zonama Grada. Zbog toga je potrebno striktno provođenje Odredbi za provođenje koje definiraju minimalne uvjete izgradnje parkirališnih prostora. To se prvenstveno odnosi na osiguranje parkirališnog prostora uz višestambene zgrade koje se kao zamjenske grade na parcelama postojećih individualnih stambenih objekata.

U zoni središta potrebno je graditi javna parkirališta ili garaže, pogotovo na lokacijama uz planirane pješačke zone.

Željeznički promet

Na području Grada zadržava se svih pet pravaca željezničkih pruga. Najznačajnija od njih je magistralna glavna željeznička pruga MG2C (Novska-Tovarnik državna granica) položena u okviru X paneuropskog prometnog koridora. Planiran je remont ove dvokolosječne željezničke pruge, kao i zamjena signalno-sigurnosnih i telekomunikacijskih uređaja. U konačnici su svi cestovni prijelazi preko trase ove pruge denivelirani, a u zoni željezničkog kolodvora planiran je i denivelirani pješački prijelaz.

Magistralna pomoćna željeznička pruga (Vinkovci-Erdut državna granica) dobit će svoj puni značaj tek izgradnjom planirane nove luke Vukovar na višenamjenskom kanalu Dunav-Sava. Zbog toga je planirana modernizacija postojećeg kolosjeka, osiguranje prostora za izgradnju drugog kolosjeka te u konačnici elektrifikacija pruge.

Željezničku prugu I reda Osijek-Vinkovci potrebno je ponovno osposobiti za promet jer je za vrijeme rata potpuno uništena u zoni ratnih djelovanja. Na području Grada planirana je korekcija trase kako bi se dobila jedna točka prijelaza planirane sjeverne obilaznice Grada preko željezničke pruge. Na trasi pruge potreban je remont kako bi se brzina povećala na 80 km/h.

Željeznička pruga I reda Vinkovci-Drenovci.

Izgradnjom višenamjenskog kanala Dunav-Sava na ovoj trasi je planirana korekcija na dionici željezničkog kolodvora Vinkovci-željeznički kolodvor Vrapčana, na način da nova trasa ide uz postojeću magistralnu glavnu željezničku prugu do trianglera kod Mirkovaca i u nastavku do kolodvora Vrapčana.

Dionica koja se napušta do trase planiranog višenamjenskog kanala pretvorila bi se u industrijski kolosjek.

Željeznička pruga II reda Vinkovci-Županja u skladu sa svojom kategorijom ostati će pruga lokalnog značaja. Na pruži je planiran remont gornjeg ustroja.

Putnički i teretni kolodvor i prateća postrojenja locirana na području Grada zadržavaju se u današnjim granicama. Isto tako zadržavaju se svi industrijski kolosjeci, iako je dio njih zapušten i nije u funkciji očekivani gospodarski razvitak trebao bi doprinijeti njihovom aktiviranju.

Cestovni prijelazi preko trase magistralne glavne željezničke pruge u konačnici trebaju biti denivelirani. Svi prijelazi u nivou trebaju biti osigurani u skladu s posebnim propisom.

Riječni promet

Istočnim rubom grada Vinkovaca prolazi trasa planiranog višenamjenskog kanala Dunav-Sava. Poprečni presjek kanala je trapeznog oblika širine dna 34,0 m i nagibom pokosa 1:2-1:3, ovisno o geomehaničkim karakteristikama terena. Kota dna kanala je 76 m.n.m. Dno kanala je duboko ukopano u teren što će olakšati izgradnju planiranih mostova, jer se u većini slučajeva mogu graditi u razini postojećeg terena.

Na trasi planiranog kanala uz južnu industrijsku zonu planirano je manje pristanište.

Pošanski promet

Dostignuti tehnološki razvoj Izvršne jedinice i Poštanskog ureda (uključujući i šalterske pošte) u gradu Vinkovci zadovoljavaju planirani poštanski promet za dulje vremensko razdoblje, te se za sada ne planira razvoj u tom smislu.

Planirani razvoj obuhvaća uređenje eksterijera čime bi se postigao bolji pješački pristup, pristup vozilima i parkirališta, a time bi se omogućile znatno bolje i brže usluge korisnicima.

Dio poštanskih usluga obavljati će i u buduće već postojeći i/ili novi subjekti što omogućava građanima Vinkovaca dodatne pogodnosti u korištenju ove vrste usluga.

Telekomunikacije

Nepokretna mreža

U narednom razdoblju razvoj telekomunikacija na području Grada biti će usklađen sa zahtjevima tržišta. Uz osnovne usluge HT-Hrvatski Telekom,d.d., nudi i razvoj niza dodatnih usluga u nepokretnoj telefonskoj mreži te pruža IQ usluge-usluge inteligentne mreže koja je nadogradnja osnovne telefonske mreže. Intenzivan je i razvoj ISDN i ADSL pristupa koji korisnicima omogućuje brže uspostavljanje veze, veću pouzdanost te veće brzine prijenosa.

Novi operatori, a jedan od njih je "OP-Optima Telekom",d.o.o., pružati će asortiman usluga u skladu s interesom korisnika, te će prema svojim potrebama graditi nove kapacitete. U slučaju potreba za novim telekomunikacijskim vodovima graditi će ih u koridoru postojećih.

Plan razvoja nepokretne mreže u gradu Vinkovci obuhvaća nastavak, već započetog razvoja te će obuhvaćati sljedeće:

- rekonstrukcije postojeće mreže u skladu s povećanjem broja korisnika, zbog poboljšavanja infrastrukturnog opremanja pojedinih ulica, te usklađenje sa suvremenom tehnologijom u telekomunikacijama,
- dogradnja mjesne mreže u skladu s procesom urbanizacije i razvoja gospodarstva,
- dogradnja kapaciteta UPS i LC u skladu s porastom potreba,
- mjesna mreža novog ili novih operatora.

Novu mjesnu mrežu graditi kabelskom kanalizacijom, odnosno distribucijskom telekomunikacijskom kanalizacijom (DTK). Samo u perifernim dijelovima Grada novu mrežu se dozvoljava graditi podzemnim kabelskim vodovima izravno položenim u rov. Podzemne telekomunikacijske vodove po potrebi graditi s obje strane ulica u javnim površinama (zeleni pojas), a u ulicama s užim profilom ulica ispod nogostupa.

Telekomunikacijske vodove novih operatora graditi u koridoru postojećih ili već planiranih kabelskih vodova.

Pokretna mreža

U pokretnoj telekomunikacijskoj mreži planira se nova građevina, to je bazna (osnovne) postaja GSM na sjeveroistoku Grada. Plan razvoja će također obuhvaćati povećanje kapaciteta mreže prema planiranom povećanju broja korisnika i uvođenje novih usluga. Međutim, zbog stalnog tehnološkog razvoja koji obuhvaća uvođenje novih mreža i sustava pokretnih komunikacija sljedeće generacije (UMTS i sustavi sljedećih generacija) moguće je da će biti potrebe i za novim baznim postajama osim navedene.

Pri izgradnji novih baznih postaja vlasnici pojedinih mreža moraju uskladiti izgradnju radi zajedničkog korištenja dijelova baznih postaja (tu se prvenstveno misli na samostojeće antenske stupove) zbog racionalnog korištenja prostora, te voditi računa o zaštiti okoliša prvenstveno zbog sigurnosti i zdravlja okolnog stanovništva. Izvedba ili prostorna distribucija baznih (osnovnih) postaja mora biti u skladu s Odredbama za provođenje.

RTV sustav veza

Ranije izgrađena građevina "Odašiljača i veza", d.o.o. "Jarmina" (Borinci) uz sustavno održavanje te opremanjem suvremenom opremom za ostvarenje kvalitetnog sustava veza, zadovoljavati će i u narednom planskom razdoblju. Stoga se ne planira izgradnja novog, pogotovo ne na području grada Vinkovci.

Lokalna TV postaja će u sklopu razvoja eventualno povećati samo pokrivenost prostora signalom.

3.2.4. Prikaz komunalne infrastrukturne mreže

Plinoopskrba

Plinoopskrbni sustav Vinkovaca je uglavnom formiran tako da za buduće plansko razdoblje preostaje dovršenje projektiranog sustava. Konačni izgled sustav će dobiti izgradnjom preostalih redukcijskih stanica 6 bar/3 bar, (100mbar): RS Vrtno naselje, RS Radićev blok, RS Zagrebački blok, RS Vuteks, RS Centar, RS Slavija, RS Zalužje I i RS Zalužje II. Intervencije u cijevnom sustavu obuhvaćaju proširenja postojeće mreže prema GUP-om planiranim novim zonama (ulica, blokova), te popunjavanje još nepokrivenih, a izgrađenih ulica.

Prikazani planirani vodovi na grafičkom prilogu su načelno položeni sa svrhom prikaza obveza plinifikacije tog područja, dok se konkretno mjesto širenja iz postojeće mreže treba odrediti proračunom pazeći da se ne naruši nivo usluge potrošačima u postojećoj mreži.

Elektroenergetika

Prijenos električne energije

Jedna od osnovnih pretpostavki cjelokupnog razvoja je i električna energija. Prostornim i drugim planovima definiran je razvoj mreže za prijenos električne energije.

Od svih planiranih građevina prijenosa samo sljedeći dalekovodi na 110 kV naponskoj razini prelaze preko građevinskog područja Grada:

- DV 110 kV Ernestinovo-Vinkovci 2,
- DV 2x110 kV priključak TS 110/x Vinkovci 2 na postojeći DV 110 kV Đakovo-Vinkovci,
- Rekonstrukcija (izmještanje) dijela trase DV 110 kV Vinkovci-Županja na dionici koja se nalazi na trasi budućeg kanala Dunav-Sava.

Distribucija električne energije

Plan razvoja distribucijske mreže na području grada Vinkovaca obuhvaća dogradnje i rekonstrukcije na svim distribucijskim naponskim razinama.

Planirane građevine distribucije električne energije na 35 kV naponskoj razini unutar građevinskog područja su:

- KB 35 kV TS 110/35/10(20) kV Vinkovci 1-TS 35/10(20) kV Vinkovci 5,
- TS 35/10(20) kV Vinkovci 4,
- KB 2x35 kV priključak TS 35/10(20) kV Vinkovci 4 na postojeći KB 35 kV,
- KB 35 kV od TS 35/10(20) kV Vinkovci 3 do TS 35/20(20) kV Vinkovci 5,
- KB 35 kV od TS 110/x kV Vinkovci 2 do TS 35/10(20) kV Vinkovci 2.

S tim da TS Vinkovci 4 i priključni KB 2x35 kV predstavlja prioritetnu izgradnju.

Postojeći nadzemni dalekovod DV 35 kV od TS 110/35/10(20) kV Vinkovci 1 do TS 35/10(20) kV Vinkovci 2 nije u funkciji. Obzirom da su navedene trafostanice međusobno povezane podzemnim kabelom KB 35 kV, te zbog planiranog napajanja TS 35/10(20) kV Vinkovci 2 i iz planirane TS 110/x kV Vinkovci 2 treba napustiti trasu ovog nadzemnog dalekovoda, jer će i tako postati fizička prepreka i ograničenje procesu urbanizacije dijela Grada gdje prelazi preko izgrađenog i neizgrađenog građevinskog područja. Stoga nema opravdanja ulagati u njegovu rekonstrukciju, a da odmah postane ograničenje.

Postojeći nadzemni dalekovod DV 35 kV od TS 35/10(20) kV Vinkovci 2 do TS 35/10(20) kV Cerna također dijelom kojim prelazi preko izgrađenog i neizgrađenog građevinskog područja predstavlja fizičku prepreku i ograničenje procesu urbanizacije i razvoju gospodarstva. Stoga se ovaj dalekovod može zadržati do vremena do kad ne bude značajni ograničavajući čimbenik procesa urbanizacije i razvoja gospodarstva, a tada treba kablirati dio koji prolazi građevinskim područjem ili taj dio demontirati, jer se i tako planira kabelski priključiti na planiranu TS 110/x kV Vinkovci 2 kao glavnu napojnu točku.

Planirane građevine distribucije električne energije na 10(20) kV naponskoj razini unutar građevinskog područja prvenstveno obuhvaćaju:

- KB 10(20) kV dalekovode raspleta iz planirane TS 35/10(20) kV,
- nove TS 10(20)/0,4 kV s pripadajućima KB 10(20) kV koje će se graditi u skladu s porastom potreba postojećih potrošača, procesom urbanizacije Grada i razvojem gospodarstva, a od kojih su u kartografskom prikazu prikazane samo one TS s pripadajućim KB koje su definirane važećim DPU ili PUP-om,
- novi KB 10(20) kV kojima će se dodatno povezati postojeće TS 10(20) kV,
- novi KB 10(20) kV kojima će se zamijeniti postojeći nadzemni dalekovodi DV 10(20) kV unutar građevinskog područja i u kontaktnim zonama,
- novi KB 10(20) kV dalekovodi raspleta iz planirane TS 110/x kV Vinkovci 2.

Planom se predviđa da će u konačnici svi nadzemni 10(20) kV dalekovodi unutar građevinskog područja biti zamijenjeni podzemnim kabelima.

Očekivani razvoj na 10(20) kV naponskoj razini koji se ne može unaprijed definirati, odnosno približno točno locirati planirane elektroenergetske građevine odnosi se na neizgrađene dijelove građevinskog područja (od kojih će se dio naknadno definirati s DPU), te na potrebe sporadičnih novih većih potrošača. Premda se u ovim okolnostima ne mogu definirati lokacije, a time ni prikazati u kartografskim prikazima, dozvoljava se njihova izgradnja u skladu s urbanom matricom Grada i Odredbi za provođenje ovog Plana.

Niskonaponsku 0,4 kV mrežu planira se u pravilu graditi s podzemnim kabelskim vodovima položenim u javne (zelene) površine gdje god je moguće sustavom ulaz-izlaz ili do samostojećih kabelskih ormara. Ako se u novoplaniranim ulicama niskonaponska (NN) kabelska mreža planira graditi sa samostojećim kabelskim ormarima treba ih locirati na pogodno odabrane građevinske čestice uz regulacijski pravac. Pri izgradnji kabelske mreže u postojećim ulicama kabelske ormare u pravilu postavljati na pogodno odabrane građevinske čestice, a u slučaju nemogućnosti locirati ih u javnu površinu. U sporednim i perifernim ulicama planira se zadržati nadzemna (zračna) mreža vođena po krovovima s krovnim

stalcima s tim da će se postupno zamjenjivati neizolirani (goli) vodiči sa samonosivim kablaskim snopom (SKS).

Do izgradnje planirane kablasko elektroenergetske mreže može se koristiti postojeća uz manje rekonstrukcije što uključuje i zamjenu golih vodiča SKS-om, te priključenje ponekog novog korisnika. Moguće je prijelazno rješenje za povezivanje nove s postojećom niskonaponskom mrežom (nove kablasko sa starom zračnom) ili za interpolaciju nove TS 10(20)/0,4 kV u postojeću 0,4 kV mrežu postavljanjem jednog ili nekoliko niskonaponskih stupova. Ovo se smatra privremenim rješenjem koje će potrajati dok za to postoji tehnička potreba. Kod potreba za veće rekonstrukcije pridržavati se planom predviđene izgradnje.

Javna rasvjeta

Javna rasvjeta se planira izgraditi u svim ulicama u kojima do sada nije izgrađena, a također se planira rekonstruirati javna rasvjeta u ulicama u kojima ne zadovoljava suvremene standarde za javnu rasvjetu. Planiranu javnu rasvjetu graditi u javnim površinama stupovima javne rasvjete i podzemnim kabelima javne rasvjete.

Toplinska mreža

Toplinska mreža na području grada Vinkovci u smislu centraliziranog toplinskog sustava se ne planira zbog odabrane široke plinifikacije Grada koja ima znatne prednosti u opskrbi toplinskom energijom u gradovima veličine i gustoće stanovanja kao što su Vinkovci.

Međutim, moguća je izgradnja većih poslovnih zgrada ili poslovno-stambenih građevina, građevina javnih sadržaja (škole, vrtići, zdravstvena ustanova ili sl.) ili gospodarstva za koje će možda biti potrebno omogućiti izgradnju energetske jedinice (kotlovnice) i toplinske mreže. Pogotovo ta potreba može doći do izražaja, ako će takovi potrošači biti u blizini jedni drugima. Za zadovoljavanje potreba za toplinskom energijom i za sanitarnom toplom vodom, ako se gradi skupina navedenih korisnika ekonomičnije je graditi jednu blokovsku termoenergetsku jedinicu (kotlovnice). Planirani osnovni energent je prirodni plin, a obvezatni rezervni energent je ekstra lako ulje (lož-ulje).

Za distribuciju toplinske energije od blokovske kotlovnice do okolnih korisnika (građevina) planira se toplinska mreža (vrelvodni ili toplovodni sustav). Vodove toplinske mreže graditi podzemnim cjevovodnim sustavom u pravilu u javnoj površini, te po potrebi i na građevinskim česticama korisnika.

Vodoopskrba i odvodnja

Planski elementi

Za izradu plana razvoja zatečenih sustava, javne vodoopskrbe i odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda grada Vinkovaca, usvojeni su slijedeći planski elementi:

- plansko razdoblje – 10 godina (2006.-1015.godine)
- broj stanovnika na kraju planskog razdoblja
 - Vinkovci – U.G.P. – 40.000 (rast 17%)
- potrošnja vode u stanovanju/poslovanju za plansko razdoblje – procjena
 - specifična potrošnja vode.....200 l/stan./dan
 - godišnja potrošnja vode kao isporučena količina.....2.920.000 m³/god.
 - godišnja potrošnja vode, kao iscrpljena i dobavljena

- količina vode.....3.650.000 m³/god.
- gubici na vodi.....20 %
- najveća satna potrošnja vode.....260 l/s

PLAN RAZVOJA VODOOPSKRBNOG SUSTAVA

Uključuje istodobne aktivnosti u postupnom i pravodobnom saniranju i rekonstrukciji dijelova, dokapacitiranju, dogradnji, uređenju i zaštiti postojećeg sustava, na lokalnoj razini, trajnog rješenja, kao i pravodobno osiguranje dodatno potrebnih kapaciteta na regionalnoj razini dugoročnog rješenja, kako slijedi u dijelu:

Kapaciteti dobave i pripreme vode

Za osiguranje zatečenih i planskih potreba za vodom planira se korištenje:

- postojećih kapaciteta dobave i pripreme podzemnih voda s lokalnog područja, vodocrpilišta "Kanovci" Vinkovci, u količini od najviše 100 l/s, trajno. Pritom će se postojeći kapacitet pripreme podzemnih voda od 140 l/s, nadalje koristiti s cca 70%.
- regionalnih kapaciteta dobave kvalitetne vode za piće, u količini od najmanje 120 l/s, uz odgovarajuću, rekonstrukciju priključka dobavnog cjevovoda Ø 500mm za neposredno, dodatno punjenje postojeće vodospreme i dokapacitiranje glavne precrpne stanice, za najmanje 30%, odnosno za ukupan kapacitet od min. 260l/s, sve na lokaciji distribucijskog centra "Kanovci" Vinkovci u planskom razdoblju.

Vodoopskrbna mreža Vinkovci

Za pokrivanje sadašnje i očekivano planske potrošnje vode na užem gradskom području Vinkovci, naselja Nuštar i Cerić a naknadno, gradskog mjesnog odbora "Mirkovci" i naselja Marinci u jedinstvenom sustavu javne vodoopskrbe, planira se:

- dogradnja glavne distribucijske mreže Vinkovci, prstenastog tipa, Ø 150,200,300 u duljini od 12,6 km sve u prilagodbi i funkcionalnom povezivanju za središnju raspodjelu vode s lokacije distribucijskog centra "Kanovci" Vinkovci.
- saniranje i rekonstrukcija dotrajale i podkapacitirane distribucijske mreže Vinkovci, u dijelu primarne i stare blokovske mreže, presjeka, Ø 100,150,200,400 mm, u duljini od 10,2 km.
- izgradnja preostale lokalne distribucijske mreže na već izgrađenom i planiranom području grada Vinkovaca, presjeka, Ø 100, 150 mm, u duljini od 19,4 km.
- dogradnja i priključenje na distribucijski sustav vodospreme na tornju, "Borinci" Vinkovci (min. 1.500 m³) i "Borik" Nuštar (min. 500 m³) u funkciji kontra rezervoara.
- ukupna duljina vodoopskrbne mreže grada Vinkovaca biti će 148 km.

Kućni priključci

U isporuci vode postojećim i očekivano novim korisnicima na području grada Vinkovaca planira se:

- izvedba novih kućnih priključaka u korištenju vode za stanovanje i poslovanje, ukupno cca 2.150 kom sukladno dinamici izgradnje preostale distribucijske mreže
- početak rekonstrukcije postojećih priključaka višestambenih zgrada, bloka "V.Nazor", "Zagrebački blok", "I. Mažuranić" u sklopu očekivane rekonstrukcije kućne instalacije vodovoda za primjenu individualnog mjerenja utroška vode svakog stanara, sukladno dinamici planirane rekonstrukcije, stare i dotrajale blokovske vodovodne mreže.
- ukupan broj kućnih priključaka na području grada Vinkovaca biti će 14.280 kom.

Regionalna vodoopskrbna mreža

Budući se intenziviraju aktivnosti u izgradnji i korištenju regionalnog vodoopskrbnog sustava Istočne Slavonije u dijelu, regionalnog vodocrpilišta "Sikirevci" i proširenju

postojeće regionalne vodoopskrbne mreže, na jugoistočnom, jugozapadnom i zapadnom dijelu grada Vinkovaca, za očekivati je uskoro izgradnju:

- magistralnog cjevovoda "Vinkovci-Slakovci-Banovci" presjeka, DN 400mm, uz trasu južne i dijelom istočne obilaznice grada Vinkovaca.
- magistralnog cjevovoda "Vinkovci-Jarmina-Vukovar" presjeka, DN 400mm, uz trasu južne obilaznice grada Vinkovaca i zatim prema sjeveru, istočnim rubom naselja Jarmina.
- kontrolno-regulacijske građevine, K.R.O. "Vinkovci" na lokaciji vodozahvatnog područja Kanovci-Vinkovci, južno od trase postojeće južne obilaznice grada Vinkovaca.

Zaštita izvorišta vode

Sukladno vrijedećem pravilniku o utvrđivanju zona sanitrane zaštite izvorišta vode (Narodne novine R.H. broj 55/2002.), koja se koriste za javnu vodoopskrbu, planira se u najkraćem mogućem roku, inovirati postojeću odluku u redovitom postupku donijeti novu odluku o zonama sanitrane zaštite izvorišta vode, za skupno vodocrpilište "Kanovci" Vinkovci, koje je od regionalnog značenja.

Uređenje javne vodoopskrbe

Uz planiranu dogradnju, saniranje i rekonstrukciju postojećeg vodoopskrbnog sustava grada Vinkovaca, planiraju se i istodobne aktivnosti u:

- obnovi postojeće regulative u djelatnosti, obzirom da su u međuvremenu, nastale bitne promjene u djelovanju i poslovanju distributera.
- primjena mjera za racionalno i namjensko korištenje vodoopskrbnog sustava, prvenstveno u postupnom umanjenju znakovitih gubitaka na vodi i ostalom.

Dinamika realizacije

- U dijelu kapaciteta dobave i raspodijele, planira se:
 - početak uvjetnog korištenja vode iz regionalnog sustava u dodatnoj količini od,
 - 60 l/s – do 2007. godine
 - 120 l/s – do 2010. godine
 - rekonstrukciju dijela dobavnog cjevovoda, DN 500mm, na lokaciji D.C. "Kanovci" Vinkovci – do 2007. godine
 - dokapacitiranje glavne precrpne stanice za raspodjelu vode u količini od min. 260 l/s, na lokaciji D.C. "Kanovci" Vinkovci – do 2009.godine
- u dijelu vodoopskrbne mreže, planira se:
 - distribucijska mreža Vinkovci,
 - dogradnja glavne distribucijske mreže, DN 150,200,300 mm, L= 12,6 km – postupno do 2009. godine
 - rekonstrukcija dijelova postojeće distribucijske mreže DN 100,150,200,400 mm – postupno do 2010. godine
 - preostala lokalna distribucijska mreža, DN 100,150, L= 19,4 km – postupno do kraja planskog razdoblja, sukladno dinamici građenja na gradskom području.
 - dogradnja i priključenje vodospreme "Borinci" Vinkovci, kapaciteta 1.500 m³ - do 2012. godine.

regionalna vodoopskrbna mreža,

- izgradnja magistralnog cjevovoda "Vinkovci-Slakovci-Banovci", DN 400 mm, dionica "Vinkovci-Slakovci" - do 2007. godine
- izgradnja magistralnog cjevovoda "Vinkovci-Jarmina-Vukovar", DN 400 mm, dionica "Vinkovci-Jarmina" - do 2008.godine

- izgradnja kontrolno-regulacijske građevine K.R.O. "Vinkovci" na lokaciji "Kanovci" Vinkovci – do 2010. godine

Zbrinjavanje otpada

Postupanje s otpadom razumijeva skupljanje, prijevoz, privremeno skladištenje, uporabu, zbrinjavanje otpada, uvoz, izvoz i provoz otpada, zatvaranje i saniranje građevina namijenjenih odlaganju otpada i drugih otpadom onečišćenih površina te nadzor.

Prema odredbama Zakona o otpadu, otpad se po mjestu nastanka dijeli na komunalni, industrijski, ambalažni, građevni, električki i elektronički te otpadna vozila i otpadne gume. Prema svojstvima otpad se dijeli na opasni, neopasni i inertni.

Država osigurava provođenje mjera postupanja s opasnim otpadom.

Županije osigurava provođenje mjera postupanja s industrijskim, ambalažnim, građevnim, električkim i elektroničkim otpadom, otpadnim vozilima i otpadnim gumama.

Grad osigurava provođenje mjera za postupanje s komunalnim otpadom. Komunalni otpad je otpad iz kućanstava, otpad koji nastaje čišćenjem javnih površina i otpad koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, a koji nastaje u gospodarstvu, ustanovama i uslužnim djelatnostima. Prilikom postupanja s komunalnim otpadom mora se iz njega izdvojiti opasni otpad.

Postupanje sa životinjskim lešinama mora biti u skladu s "Pravilnikom o načinu postupanja sa životinjskim lešinama i otpadom životinjskog podrijetla, te o njihovom uništavanju (NN, 119/03.), tj. sav otpad tog tipa mora biti ustupljen registriranom skupljaču životinjskog otpada.

Za područje gradskog naselja Vinkovaca planirana je obveza uspostave sustava reciklažnih dvorišta. Reciklaža materijala svodi se na vađenje korisnih tvari iz tijeka otpada kao npr. papir, staklo, metali, PET, te njihovo slanje na obradu.

Temelj uspješne reciklaže materijala koji je postao otpad je izdvojeno skupljanje. Ukoliko se otpad izmješa vrlo ga je teško ponovno izdvojiti i iskoristiti pa se zbog toga izdvojeno skuplja u kontejnerima raznih volumena ili reciklažnim dvorištima.

Izdvojenim skupljanjem iskoristivih otpadnih tvari moguće je na efikasan način spriječiti povećanje količina ostatnog otpada koji se onda mora odložiti. Zbog navedenog, reciklaža je vrlo važan faktor u cjelovitom sustavu zbrinjavanja otpada, jer predstavlja sekundarnu sirovinu i na taj način štedi sirovine i energiju, a s druge strane predstavlja značajnu uštedu u kapacitetima obrade i odlaganja. Drugi važan faktor je odgovarajuća zakonska regulativa, a bez koje se postižu slabi rezultati reciklaže, odnosno recikliraju se samo materijali koji imaju određenu cijenu na tržištu, dok se ostali ne skupljaju. Kako zadnjih godina, ispitivanje morfološkog sastava komunalnih otpadaka nije provedeno na području Županije, nije moguće dati realnije smjernice i ocjenu efikasnosti tog segmenta cjelovitog rješenja. U otpadu koji nastaje u analiziranim izvorima, a pogotovo u otpadu iz domaćinstava, razlikujemo prema mogućoj namjeni i štetnosti uvjetno rečeno: korisni i štetni otpad.

Pod korisnim vrstama (komponentama) komunalnog otpada podrazumijevaju se izdvojeno skupljeni: papir i karton, plastika, tekstil, staklo, metali, glomazni otpad pretežno metalnog sastava, biorazgradivi otpad-iz domaćinstava-ugostiteljske djelatnosti, zeleni otpad-s javnih površina urbanih područja. U štetne vrste (komponente) komunalnog otpada se svrstavaju:

akumulatori, baterije, lijekovi, ostaci boja, lakova i otapala, stara ulja, sredstva za zaštitu bilja, sijalice punjene plinom i dr.

Osnovna funkcija reciklažnog dvorišta je izdvojeno skupljanje korisnog i dijela štetnog otpada koji nastaje na gravitirajućem području, a izvor su mu domaćinstva i sitni obrt. U njemu se izdvojeno može odložiti cijeli niz iskoristivih i opasnih vrsta otpada. Uz poseban nadzor tako odloženi otpad će biti iskorišten, odnosno sigurno zbrinut kao npr. otpadni papir i karton, otpadno staklo (ravno i ambalažno), otpadni metal, otpadni tekstil, otpadno drvo, glomazni otpad, motorno ulje, stare baterije, akumulatori, zeleni otpad i sl.

Za izgradnju reciklažnog dvorišta treba osigurati min. 500 m² tlocrtno površine. Važno je da građani mogu na lagan način doći u reciklažno dvorište. Ovdje odlažu otpad kojeg se žele riješiti (izdvojeni otpad skuplja se u za to predviđene kontejnere).

Točan broj i lokacije mogu se utvrditi tek temeljem detaljnih analiza i istraživanja budući da svaka pogreška u izboru lokacije uvjetuje povećanje troškova koje lokalna samouprava treba nadoknaditi. Na samoj lokaciji reciklažnog dvorišta ili neposredno uz lokaciju mora biti dovoljno slobodnog prostora za parkiranje osobnih vozila s prikolicom, kao i osiguran prostor za pristup i manipulaciju vozila koja odvoze skupljene otpadne tvari.

Reciklažno dvorište je pod nadzorom zaposlenika. Ovdje građani mogu donijeti i odlagati u za to postavljene kontejnere ili posude odgovarajućeg volumena otpadne materijale, kao što su: papir (novine, tiskani materijal i sl.), karton i valovita ljepljena, drvo (ambalaža i sl.), bijelo i obojeno ambalažno staklo, bezbojno ravno staklo, crne metale uključivo i dijelove autokaroserija, obojene metale i kablove, tekstil, PET ambalažu, akumulatore, zeleni otpad (trava, lišće, granje i sl.), motorno ulje, limenke od pića i napitaka, kućanske aparate (bijela tehnika), baterije, PVC ambalažu i dr. Reciklažno dvorište ima svoje radno vrijeme, a neophodno je da radi i subotom. Uvjeti za izgradnju svode se na mjere zaštite u skladu s pozitivnim zakonskim propisima Republike Hrvatske.

Prostornim planom uređenja Grada Vinkovaca određena su gravitirajuća područja (1-2 km), te gravitirajući broj stanovnika (10.000-25.000). Generalnim urbanističkim planom se predlaže formiranje dvaju reciklažnih dvorišta, jedan načelno na širem području Krnjaš-Nevkoš, a drugo na širem području oko bolnice prema jugu.

3.2.5. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina i građevina

3.2.5.1. Mjera očuvanja i zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povjesnih cjelina prema Konzervatorskoj podlozi izrađenoj za potrebe GUP-a

Središte grada Vinkovaca zaštićeno je kulturno dobro rješenjem Klasa: UP-I°-612-08/04-01/14; Urbr: 532-10-3/1-04-01 - 05. 04. 2004. od Konzervatorskog odjela u Osijeku i upisano u Registar zaštićenih kulturnih dobara RH – Listu preventivno zaštićenih kulturnih dobara pod brojem – P-713.

Zbog izrade novog Generalnog urbanističko plana grada Vinkovaca, nužno je izraditi konzervatorsku podlogu ili utvrditi sustav mjera zaštite nepokretnih kulturnih dobara koja se nalaze unutar obuhvata plana (Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, „N.N.“ br. 69/99).

Prema posebnom propisu kojeg donosi ministar kulture, na temelju članka 55 Zakona, nadležno tijelo (u ovom slučaju Konzervatorski odjel u Osijeku) utvrđuje sustav mjera zaštite.

VALORIZACIJA

Vinkovci su se razvili na sjevernoj obali rijeke Bosuta i na raskrižju važnih prometnica. Pogodan položaj i prirodna bogatstva uvjetovala su kontinuiranu naseljenost unatrag 5000 godina.

U antičko se doba u sklopu rimske Provincije Pannonie tu nalazilo naselje Cibalae. Planski građeno naselje na jakoj magistralnoj rimskoj cesti i u blizini granice Carstva, u 2. st. je imalo status municipija, u 3. st. dobiva status kolonije (Colonia Aurelia Cibalae), a u 4. st. postaje i sjedištem biskupije. Svojtveno rimskom urbanizmu, Cibale su imale četvrtastu tlocrtnu osnovu s ortogonalnim rasterom, koji se mogao razabrati još u 19. stoljeću. Lokacija antičkih Cibala poklapa se s današnjim gradskim središtem.

U doba Seobe naroda Cibale zauzimaju Huni, Gepidi, Istočni Goti, te Avari i Slaveni, o čemu svjedoče arheološki nalazi.

Ranosrednjovjekovna nekropola na lokalitetu Meraja (11.-13. st.) i temelji ranoromaničke crkvice sv. Ilije govore o nastanku srednjovjekovnog naselja u blizini opustošenih Cibala. Prvi pisani spomen naselja datira iz 1332. g., kada se, prilikom popisa papinske desetine, spominje župa sv. Ilije. Istoimeno naselje u pisanim se dokumentima naziva mađarskim izvedenicama: Szentelius, Szentilya, Zentheleye, Zenthyllye, St. Helye i sl. O izgledu i veličini srednjovjekovnog naselja nema pouzdanih podataka, a iz tog su se razdoblja sačuvali samo ostaci dviju crkava: male, već spomenute, predromaničke (oko 1100. g.) i znatno veće gotičke (14.-15. st.)

Za osmanlijske okupacije Vinkovci su osiromašeno naselje bez većeg značaja.

Nagli razvoj i formiranje modernih Vinkovaca započinje nakon odlaska Turaka. God. 1750. Vinkovci postaju sjedište Sedme brodske graničarske pukovnije u sklopu Vojne granice Austrijskog Carstva. Novo se naselje gradi na lokaciji i temeljima antičkih Cibala, što je donekle odredilo njegov raster. Nova se vojno-civilna urbana jezgra formira od 1750. do 1780. g. s izrazitim stilskim karakteristikama vojnograničarskog baroka. Na križanju glavnih komunikacija, ali i na prostoru foruma antičkih Cibala formira se glavni gradski trg uokolo kojeg se, kroz 18. i 19. st., grade reprezentativne građevine vojne, javne i sakralne namjene.

ANALIZA POVIJESNOG FORMIRANJA GRADA

Iako na području današnjih Vinkovaca organizirana ljudska naseobina kontinuirano još od neolitika, razvoj modernih Vinkovaca započinje oslobođenjem od Turaka i uređenjem Vojne granice, a intenzivira se sredinom 18. st., od trenutka kada Vinkovci postaju sjedištem 7. Brodske pukovnije. Tada se formira urbanistička matrica, koja se od srednjovjekovne odmakla jugoistočno, a zasjela je na ostatke rimske urbanizacije.

Po završetku turske okupacije kada se stanovnici vraćaju iz privremenih skloništa i nastupa vrijeme mirnog, staloznog i organiziranog života, novovjekovni se Vinkovci počinju spontano formirati na prostoru starog srednjovjekovnog naselja i turskog odmorišta („Meraje“), oko crkvice sv. Ilije. Povijesni izvori spominju da je već 1708. g. stara gotička crkva sv. Ilije pokrivena šindrom. U tom periodu, početkom 18. st., naselje se spontano širi prema sjeveru Vinkovim sokakom (danas Ulica I.G. Kovačića), na zapad Gorenjskim sokakom (Duga ulica od Ulice I. G. Kovačića), na istok Grgića ili Čonkića sokakom (Gundulićeva ulica) te se spaja i s dva obližnja naselja: Krnjašem i Ervenicom, koji su međusobno povezani Dugačkim sokakom (Duga ulica).¹

U tom se spontanom širenju i povezivanju naselja, i tada nastaloj urbanoj osnovi, formira i novo središte na kojemu se gradi novi župni dvor, a potom i kapela.

¹ komunikacijom koja se formirala na liniji antičkog decumanuma.

Naime, novi se župni dvor ne gradi uz postojeću župnu crkvu sv. Ilije već četvrt sata hoda udaljeno od nje, na povišenom mjestu blizu Bosuta. Uz župni dvor 1727. g. franjevci su podigli drvenu kapelu sv. Ivana Nepomuka.

Ustrojavanjem Vojne granice i podjelom područja slavonske Posavine u tri pukovnije, 1747. g. Vinkovci su postali sjedištem 7. Brodske pješadijske pukovnije, a 1750. g. i sjedištem Slavonske konjičke pukovnije. Zahvaljujući tim administrativnim mjerama Vinkovci su vrlo brzo izrasli u izrazito vojničko upravno središte, a teritorijalni, demografski i gospodarski razvitak koji je uslijedio uvjetovao je socijalne, kulturne, ali i urbanističke promjene naselja. „Kako je Brodska krajiška pukovnija trebala mnogo raznih zgrada za vojarnu, skladišta i za satničke stanove, te za vojni sud i kaznionicu, naglo se Vinkovci od sela prometnuše u trgovište.“²

Polovicom 18. st. stihijski i spontani razvoj naselja zamjenjuje osmišljeni urbanistički razvoj kojeg karakterizira planski pristup i primjena vojnokrajskih urbanističkih regula. Primjena vojnokrajskih urbanističkih pravila, a to znači, prije svega, zacrtavanje strogog pravokutnog rastera ulične mreže, u Vinkovcima se primjenjuje uz uvažavanje zatečenog supstrata spontano formirane novovjekovne urbane matrice, ali i ostataka rimskog urbanog rastera. Znakovito je i logično da su ostaci rimske urbanizacije poslužili kao osnova vojnokrajskom planiranju upravo zbog toga što se radi o, u osnovi, srodnim urbanističkim koncepcijama.

Tako je na križanju glavnih komunikacija, nastalih na trasi rimskih *decumanusa* i *carda*, (danas Duge i Zvonimirove ulice) i na prostoru bivšeg rimskog foruma, formiran prostrani četvrtasti trg (danas Trg bana J. Šokčevića). Uokolo trga, zamišljenog kao prostor vojnog vježbališta (*Paradier platz*), sredinom 18. st., izgrađene su prve drvene vojne građevine. No njih vrlo brzo počinju zamjenjivati solidnije novogradnje od opeke koje se grade u stilu vojnograničarskog baroka s karakterističnim trijemovima.³ Tako je, u jednom dahu, 70-tih i 80-tih godina 18. st. nastao gotovo kompletan građevni fond vinkovačkog središta: Zapovjedništvo brodske pukovnije, Glavna straža (1775.; danas Muzej), kapetanov stan, zapovjedništvo Vinkovačke satnije, stara Gimnazija (1783.), stan i ured pukovnika (1780.), stanovi pukovnijskog i satnijskog liječnika, pukovnijskog veterinara, stanovi sudaca, furirski stanovi itd. God. 1772. započela je i izgradnja nove župne crkve sv. Ivana Nepomuka.

Ovom je izgradnjom središte Vinkovaca konačno preseljeno s „Meraje“. Staro je središte potpuno izgubilo značaj, crkva sv. Ilije/Vinka, nakon posvete nove crkve, je pretvorena u vojno skladište, a groblje oko nje napušteno.

Usporedno s intenzivnom izgradnjom i urbanim uzletom Vinkovaca provodi se mjerenje zemlje, ali i izrada prvih katastarskih planova.

Najstariji do sada poznati plan Vinkovaca prikazuje grad upravo u razdoblju 80-tih godina 18. st.⁴ Urbani areal grada obuhvaćao je današnje šire središte Vinkovaca, s glavnim ulicama u smjeru JI-SZ, sjevernim putem prema Nuštru, te prijelazom preko Bosuta. Urbana se struktura protezala na istok od potoka Ervenice, na sjever otprilike do sredine današnje Ulice kralja Zvonimira, na zapad malo iza „Meraje“, a na jug do Bosuta, na čijoj se desnoj, nenaseljenoj obali nalazilo samo vojno vježbalište.

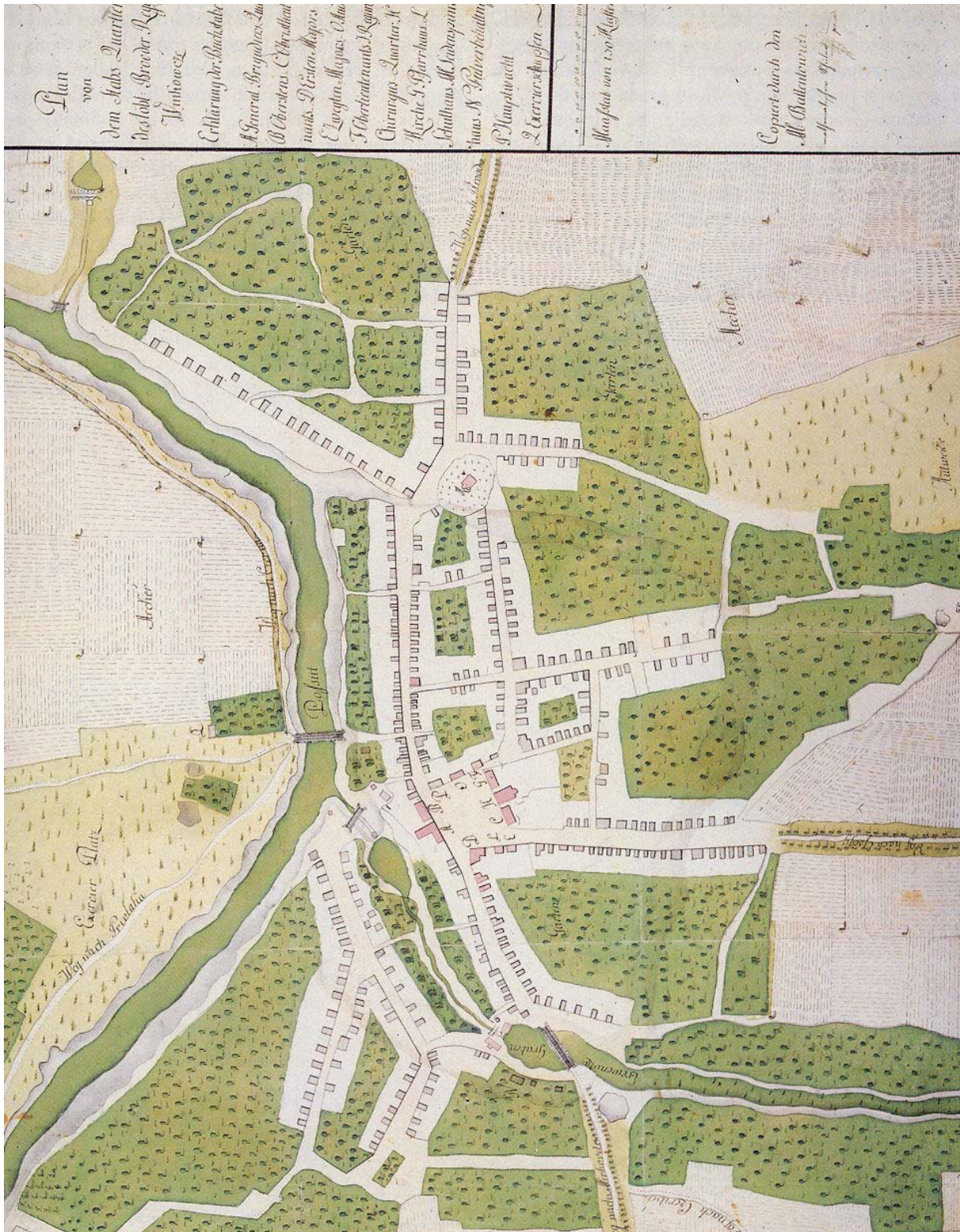
² Horvat, Rudolf, Srijem – Naselja i stanovništvo; Hrvatski institut za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje Slavonski Brod, 2000., str. 242.

³ God. 1776. viša oblast, zbog haranja šuma zabranjuje pokrivanje zgrada daskom i šindrom stoga vojska u drugoj polovici stoljeća drvene zgrade zamjenjuje novogradnjama od opeke. Graničari su imali obvezu (rabota ili robota) peći ciglu i crijep za gradnju i pomagati izvođačima pri gradnji.

⁴ Prvi postojeći plan, zapravo je katastarska karta – izrađena u 16 sekcija – Vojne općine (Militär-Communität) Vinkovci iz 80-tih godina 18. st. koja se nalazi u Kartografskoj zbirci Hrvatskog državnog arhiva u Zagrebu. Plan je crtan tušem i bojan, u mjerilu 1:3600

Katastarski plan Vinkovaca iz 18.st.

Plan von dem Stabs Quartier des löbl(ichen) Brooder Regim(en)ts Winkowcze

Formiran je glavni trg, sjeverno od njega je i župna crkva, a uz ulične pravce nizovi kuća koje su uglavnom užom stranom orijentirane ulici.⁵

Na sljedećem planu iz 1798. g.⁶ urbani areal grada se nije znatnije proširio no glavna razlika u odnosu na desetak godina stariji plan je u tome što je sada veći dio građevina širom stranicom orijentiran prema ulici, a izgrađena je i pravoslavna crkva sv. Duha (1793.g.).

U doba nastanka planova, potkraj 18. stoljeća, Vinkovci su imali ukupno 390 kuća i 2089 stanovnika.

U 19. st. nastavio se urbanistički rast Vinkovaca. S povećanjem broja stanovnika znatno se povećao urbani areal grada, pa se čak naselje proširilo i na drugu, desnu stranu Bosuta. Naime, do polovice 19. st. naseljeno područje nalazilo se samo s lijeve strane Bosuta, dok je s desne strane bilo vojno vježbalište, manji park, pašnjak, oranice i šume. Sredinom 19. st. nasuprot Egzecir Platza, na mjestu iskrčene šume i stratišta, zaslugom zapovjednika Pukovnije Emila Mollynarija, podignut je park Lenije. Uz park vrši se prva parcelacija područja i izgrađuju prve građevine kao što je razvidno na planu iz 1898. g.

Usporedi li se plan iz 1898. g. s onim nastalim prije 100 godina vidljivo je da se urbani areal grada znatno uvećao. Postojeći su se ulični pravci produžili, a u središtu grada formirani su i neki novi (npr. Gospodska ulica i na nju okomita Oružnička). Središnji gradski trg poprimio je karakteristike klasicistički geometrijski oblikovanog perivoja⁷. Vinkovci su, osim toga, postali željezničko čvorište, a značajan je broj i industrijskih pogona (ciglana, mlinova, svilara, pivovara i dr.)

God. 1881. Vinkovci se sjedinjuju s upravom građanske Hrvatske i Slavonije, a u sastav Srijemske županije ulaze 1886. g. kada se ukidaju vojni okruzi. Gubitkom vojnog predznaka Vinkovci, krajem 19. st., poprimaju izrazite karakteristike grada o čemu ponajbolje svjedoči tada nastali građevinski fond. Uz postojeće vojne građevine intenzivirala se izgradnja građanskih kuća vinkovačkih uglednika i građana. Nove se građevine, uglavnom prizemnice i katnice stambeno-poslovne namjene, izgrađuju u duhu historicizma, a one nastale nešto kasnije i u stilu secesije. U skladu sa stilom i modom tog vremena preinačuju se i brojne barokne vojne građevine, a napose njihova pročelja.

God. 1898. Vinkovci imaju 1100 kuća i 7500 stanovnika.

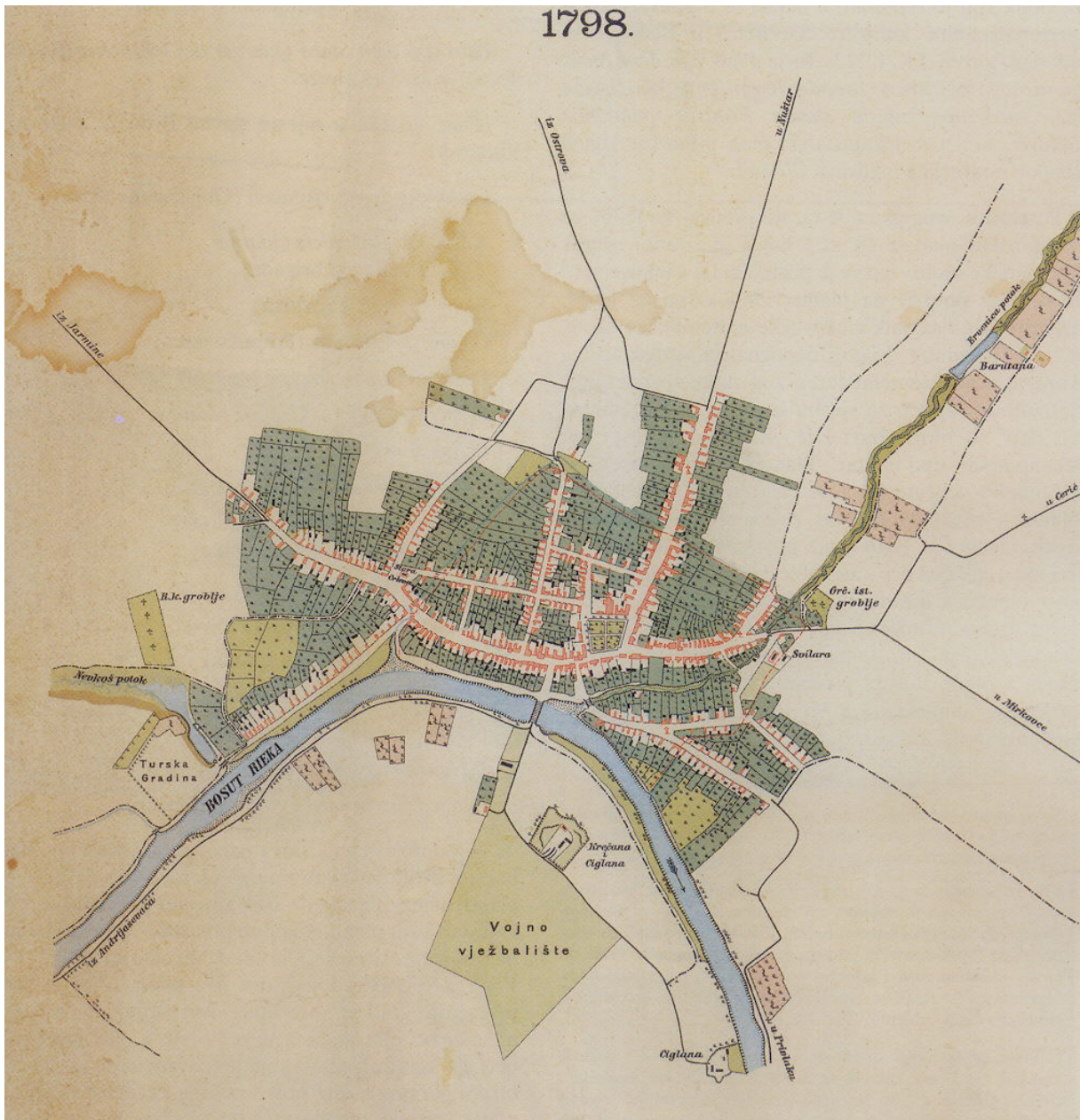
Očuvanost vojnokrajske prostorno-planske matrice prilagođene rimskom povijesnom nasljeđu te očuvanost građevnog fonda nastalog u duhu vojnograničarskog baroka i obogaćenog devetnaestoljetnim građevinama historicizma i secesije najznačajnije su vrijednosti povijesne urbanističke cjeline grada Vinkovaca.

⁵ Opis iz 1786. g. vjerno dočarava izgled grada onoga vremena: „Nasred varošice uređeno mjesto za parade oblikuje prostrani kvadrat, na kojem stoje dva kladenca. Na jednoj strani dižu se velelepna katolička župna crkva, župnikova kuća i kvartir za poručnika, preko puta je kvartir za brigadira i za pukovnika; desno se nalazi nova, sasvim moderno sagrađena glavna stražara na kat, i kvartir za auditora, zatim na drugoj strani lijevo osnovna i matematička škola na kat, pored stanova dvojice majora; sve te zgrade podignute su od dobre građe. Nadalje se tu nalazi druga, sasvim trošna crkva (Meraja) građena od dobre građe, a izvan mjesta malena drvena kapela; (...) Ovo sjedište štaba koje je u isti mah i vojna općina (Militar-Kommunität), ima 168 graničarskih kuća i 136 građanskih stanova, koji su svi građeni od pletera, pokriveni sitom, a djelomično šindrom. Vojna općina ima i vlastitu, od pletera građenu i sitom pokrivenu gostionicu, isto tako napravljenu seosku stražaru, i suvaču. Gradska općina pak ima vlastitu, od dobrog materijala građenu varošku kuću, i pivaru. Sokaci su uostalom uređeni pod konac.“

Ovaj se opis Vinkovaca nalazi u rukopisu F. S. Engela koji je završen 1786. g. i objavljen u Zborniku Matice srpske za društvene nauke i istoriju 1971., str. 408.

⁶ Plan je tiskan 1898. g., a na istom listu nalazi se i plan Vinkovaca iz te godine. U vlastitoj nakladi dao ih je tiskati pukovnik Ivan Domac povodom 100-godišnjice smrti M. A. Reljkovića. Sastavio je i kratke povijesne i statističke crtice o gradu, koje se nalaze ispod planova. U mjerilu 1:8640 planove je nacrtao umirovljeni natporučnik Josip Goršić. Jedan se primjerak nalazi u Gradskom muzeju Vinkovci.

⁷ Za vrijeme općinskog načelnika Adolfa Albrechta 1868. g. na mjestu vojničkog „Paradier platz“ posađena su stabla i utemeljen je park. U vrijeme načelnika Nikole Jankovića park je proširen i uređen u francuskom stilu.

Plan Vinkovaca iz 1798.g.

SPOMENIČKE CJELINE

Složenost i bogatstvo kulturne baštine Vinkovaca odražava se i u posebnim spomeničkim cjelinama različitih kvaliteta i karakteristika.

Najznačajnija i najvrjednija cjelina (mikroambijent) svakako je središnji gradski trg (Trg bana J. Šokčevića) s obodnom izgradnjom. Tu se na okupu nalaze najznačajnije građevine spomeničke graditeljske baštine Vinkovaca: barokna župna crkva sv. Euzebija i Poliona i historicistička prizemnica župnog dvora, katna uglovnica Glavne straže (danas Gradski muzej), historicistička katnica suda, reprezentativna secesijska palača Brodske imovne općine, monumentalna historicistička zgrada Gimnazije i vojnokraiška prizemnica pukovnijskog stana i zapovjedništva (danas Crveni križ).

Drugu cjelinu koja se prostorno, ali i povijesno-stilski povezuje s prvom čini građevinski niz Duge i Ulice bana J. Jelačića. Uz barokne vojnokraiške građevine rastvorene prizemnim trijemovima tu su, u kontinuiranom nizu, ostale očuvane kuće vinkovačkih građana, trgovaca, obrtnika i zanatlija. Te su stambeno poslovne katnice i prizemnice izgrađivane kroz 19. i početak 20. stoljeća u duhu historicizma i secesije.

Treća je mikrocjelina tzv. školski kompleks u Ulici hrv. žrtava koji čine dvije monumentalne dvokatnice školskih zgrada s vrtovima izgrađene potkraj 19. st. u historicističkom stilu.

Posljednja, ali zato ne manje važna, je cjelina urbanih vila u Genscherovoj ulici. Zajedno sa Sokolskim domom, niz od 5 stambenih vila s vrtovima, nastao u razdoblju od kraja 19. st. do kraja prve pol. 20. st., i stilski u rasponu od eklektike do moderne, najzornije svjedoči o visokom standardu življenja vinkovčana početkom 20. st. Navedeni je niz gotovo nemoguće doživjeti nezavisno od njegovog neposrednog okruženja – Bosuta i Lenija. No iako se navedena mikrocjelina nalazi izvan granica zaštićene urbanističke cjeline grada Vinkovaca i djelomično je devastirana neprimjerenim i stihijskim obnovama, njihova je zaštita, makar na lokalnoj razini, u funkciji očuvanja povijesne cjeline.

VIZURE

Najupečatljivija vinkovačka vizura je ona koja se kroz ulične tokove i preko nepregledne igre krovnih ploha pruža prema glavnoj gradskoj vertikali - zvoniku župne crkve sv. Euzebija i Poliona.

Druga se, jednako značajna, vizura kroz dva stoljeća pružala prema drugoj gradskoj vertikali – zvoniku pravoslavne crkve sv. Duha. Danas se, ratom razrušena, pravoslavna crkva planira obnoviti metodom faksimilne rekonstrukcije, a upravo zbog nužnosti vraćanja povijesnih vizura i veduta grada primjena te konzervatorske metode u ovom slučaju nalazi svoje puno opravdanje.⁸

Još se par značajnih vizura pruža kroz ulične perspektive središta grada koje obogaćuje dinamičan ritam prizemnih trijemova.

Nekoliko se zanimljivih vizura sve do potkraj 20. stoljeća pružalo iz pravca juga i južne obale Bosuta prema urbanom tkivu grada, no te su vizure danas narušene izgradnjom koja se 80-ih godina prošlog stoljeća odigrala na lijevoj obali Bosuta.

KRAJOLIK

U stvaranju ukupne mentalne slike Vinkovaca važnu ulogu ima krajolik u kojemu je nastao i s kojim je srastao. Vinkovce je nemoguće zamisliti bez ravničarskog prostranstva i širokog obzora oranica, spačvanskog bazena stoljetnih hrastovih šuma i naravno Bosuta. Pa iako se nalazi izvan granica zaštićene povijesne cjeline Vinkovaca, zeleni pojas Bosuta izuzetno je važan element urbane slike grada. Stoga je očuvanje izvornosti njegovog prirodnog krajolika, toka i obala u funkciji očuvanja urbane cjeline Vinkovaca.

⁸ „Faksimil treba upotrijebiti tamo gdje je značenje građevine u krajoliku ili slici naselja toliko važno da ima značenje znaka ili simbola u prostoru.“ Ivo Maroević, Konzervatorsko novo iverje, Matica hrvatska u Petrinji, 2000.

ZONIRANJE

Zona „A“ - zona prvog stupnja zaštite odnosno potpune zaštite povijesne strukture

- Trg bana J. Šokčevića

Zona obuhvaća glavni gradski trg (Trg bana J. Šokčevića) i obodnu izgradnju sa sjeverne, istočne i zapadne strane. Proteže se od kat. č. br. 2614 na jugozapadnom uglu Trga bana J. Šokčevića i zapadnim se međama parcela sa zapadne strane trga uspinje prema sjeveru, zaključno s kat. č. br. 2612/1. Obuhvaćajući kat. č. br. 2772 i 2767/2 zona se proteže sjevernom stranom Trga bana J. Šokčevića, a obuhvaćajući kat. č. br. 2767/3 zahvaća i zapadnu stranu južnog dijela Ulice kralja Zvonimira. Dalje se, prema jugu, zona proteže prateći istočne granice parcela s istočne strane Trga bana J. Šokčevića, sve do kat. č. br. 2759/2. U pravcu prema zapadu, zona se, obuhvaćajući južnu stranicu Trga, spaja s polazišnom točkom.

U ovoj je zoni obvezna puna zaštita supstance, oblika i fizionomije, a u najvećoj mogućoj mjeri tradicije i funkcije prostora i sadržaja. Strogo se kontrolira unošenje novih struktura i sadržaja stranih ili neprikladnih sačuvanim kulturno-povijesnim vrijednostima. Prilagođavanje postojećih povijesnih funkcija i sadržaja suvremenim potrebama može se prihvatiti uz minimalne fizičke intervencije u povijesne strukture. Prihvatljive su metode sanacije, konzervacije, restauracije, konzervatorske rekonstrukcije i prezentacije.

Zona „B“ – zona drugog stupnja zaštite odnosno zona djelomične zaštite strukture

- južna strana Trga bana Josipa Šokčevića, istočni dio Duge ulice i zapadni dio Ulice bana Josipa Jelačića

Od polazišne točke na sjeverozapadu, odnosno kat. č. br. 2626/1, zona se proteže sjevernim međama parcela sa sjeverne strane Duge ulice sve do kat. č. br. 2615/2 i 2615/1. Dalje se nastavlja pružati južnim obodom Trga bana Josipa Šokčevića sve do kat. č. br. 2759/1 gdje

se proteže sjevernim međama parcela sa sjeverne strane Ulice bana Jelačića, zaključno s kat. č. br. 2757/2. Presijecajući Ulicu bana Jelačića, prema jugu, zona se nastavlja pružati južnim međama parcela s južne strane Ulice bana Jelačića, od kat. č. br. 3187/1, zatim zahvaća južne parcele s južne strane Trga bana J. Šokčevića i parcele s južne strane Duge ulice zaključno s kat. č. br. 3332.

U toj zoni obvezna je zaštita osnovnih elemenata strukture plana naselja, odnosno kompleksa i grupe građevina, poteza i pojedinih građevina u mjeri u kojoj je to moguće. Potpuna zaštita odnosi se na zaštitu glavnih ekspozicija, fizionomije urbanih interijera, gabarita i sl. Dopuštaju se manje intervencije i nužno prilagođavanje funkcija i sadržaja suvremenim potrebama, ali bez bitnih fizičkih izmjena sačuvanih elemenata povijesnih struktura.

Prihvatljive su metode konzervacije, rekonstrukcije, interpolacije, rekompozicije i integracije u cilju povezivanja povijesnih s novim strukturama i sadržajima koji proizlaze iz suvremenih potreba.

Zona „C“ – zona ambijentalne zaštite

Obuhvaća istočni građevinski niz južnog dijela Glagoljaške ulice od k.č.br. 2625/3 na jugu do 2599 na sjeveru i istočni dio Gundulićeve ulice od kat. č. br. 2599 do 2591 na sjeveru odnosno od 2600 do 2611/3 na jugu.

Drugi dio zone „C“ obuhvaća križanje Reljkovićeve i Zvonimirove ulice od kojega se proteže prema istoku Ulicom hrvatskih žrtava zaključno s kat. č. br. 2745 odnosno 2736. Dalje se prema jugu spušta sve do sjeverne strane Ulice bana J. Jelačića i od kat. č. br. 2742/1 obuhvaća njezinu sjevernu stranu do kat. č. br. 2756/4.

Ambijentalna zaštita (zona C) – sadrži prostorne i građevne strukture koje čine integralni

prostorni okvir i zaokružuju središnje gradsko područje kao kvalitetnu, urbanistički definiranu

i prepoznatljivu povijesnu-urbanu cjelinu grada Vinkovaca.

Ambijentalna zaštita uvjetuje se u dijelovima kulturno-povijesne cjeline s prorijeđenim povijesnim strukturama ili bez značajnijih primjera povijesne izgradnje koji osiguravaju kvalitetnu i funkcionalnu prezentaciju kulturno-povijesnih vrijednosti zona potpune ili djelomične zaštite (zona A i B).

U zoni je obvezna zaštita pojedinačnih elemenata strukture i osiguranje ekspozicije vrijednosti zona A i B. Zaštita podrazumijeva kontrolu gabarita, zadržavanje karaktera gradnje, očuvanje vrijednih vizura i sl. Dopustive su veće intervencije uz pridržavanje osnovnih načela.

Na području ove zone prihvatljive su sve intervencije uz pridržavanje osnovnih načela zaštite kulturno-povijesne cjeline. Pri radovima na uređenju prostora prihvatljive su metode obnove postojećih struktura i izgradnja novih uz uvjet očuvanja ambijentalnih karakteristika kulturno-povijesne cjeline, napose tradicijskih oblika, krajobraznog karaktera i harmoničnog sklada cjeline.

POPIS NEPOKRETNIH KULTURNIH DOBARA GRADA VINKOVCA

Tablica br. 25

ZAŠTIĆENA (REGISTRIRANA) KULTURNA DOBRA

Vinkovci	Župna crkva sv. Euzebija i Poliona	Trg bana J. Šokčevića	2772
Vinkovci	Meraja, crkva sv. Ilije	Mali park	2679
Vinkovci	Zapovjedništvo 7. br. puk-GI. straža (Gr.muzej)	Trg bana J. Šokčevića 16	2614
Vinkovci	Zgrada Galerije likovnih umjetnosti	Duga ulica 2	3353
Vinkovci	Spomen kosturnica palim borcima	Trg bana J. Šokčevića	
Vinkovci	Groblje i spomenik palim borcima	Gradsko groblje	

Tablica br. 26

PREVENTIVNO ZAŠTIĆENA KULTURNA DOBRA U POSTUPKU REGISTRACIJE

Vinkovci	Brodsko imovna općina	Kralja Zvonimira 1	2767/1
Vinkovci	Župni dvor	Trg bana J. Šokčevića 18	2772
Vinkovci	Sud	Trg bana J. Šokčevića 17	2613/2

Tablica br. 27

PREVENTIVNO ZAŠTIĆENA KULTURNA DOBRA

Vinkovci	Povijesno-urbanistička cjelina		
Vinkovci	Zgrada Narodnog magazina	Duga ulica 17	3341/3,3341/2
Vinkovci	Katnica (<i>Jankovićeve kuća</i>)	Kralja Zvonimira 2	2761/1
Vinkovci	Kuća Schlesinger	Kralja Zvonimira 15	1838/1
Vinkovci	Katnica	Kralja Zvonimira 16	2748/2
Vinkovci	Stara bolnica	Kralja Zvonimira 53	1258/1
Vinkovci	Stambena zgrada	Trg bana J. Šokčevića 4	3185/1
Vinkovci	Zgrada Stare gimnazije	Trg bana J. Šokčevića 2	2759/2
Vinkovci	Zgrada Gimnazije	Trg bana J. Šokčevića 1	2760
Vinkovci	Prizemnica (<i>Kapetanov stan</i>)	Trg bana J. Šokčevića 17 a	2612/1
Vinkovci	Kip sv. Trojstva	Trg bana J. Šokčevića	
Vinkovci	Katnica	Bana Jelačića 3	2758/3
Vinkovci	Katnica (Gradsko poglavarstvo)	Bana Jelačića 1	2759/1
Vinkovci	Stambena zgrada	Bana Jelačića 2	3186/1
Vinkovci	Stambena zgrada	Bana Jelačića 13	2753/1
Vinkovci	Katnica	Duga ulica 11	3345/3
Vinkovci	<i>Srp.škola</i> (Osn. glaz. škola)	Istarska 3	1756/1
Vinkovci	Sokolski dom	Genscherova 1	5252

Tablica br. 28

KULTURNA DOBRA U POSTUPKU PREVENTIVNE ZAŠTITE

Vinkovci	Kuća Gross	Jurja Dalmatinca 33	2709/1
Vinkovci	<i>Stan pukovnika</i> (Crveni križ)	Trg bana J. Šokčevića 6	3182/4
Vinkovci	Katnica	Duga ulica 4	2616/1

Vinkovci	Katnica	Duga ulica 13	3344/3
Vinkovci	Katnica	Duga ulica 29	3335
Vinkovci	Katnica	Duga ulica 6	2616/2
Vinkovci	Katnica	Duga ulica 8	2618
Vinkovci	Katnica	Duga ulica 18 i 18a	2625/4
Vinkovci	Katnica	Duga ulica 14	2621/2
Vinkovci	Prizemnica	Glagoljaška 12	2600

Tablica br. 29

KULTURNA DOBRA OD LOKALNOG ZNAČENJA

Vinkovci	Prizemnica (<i>Kuća Riesl</i>)	Kralja Zvonimira 6	2763/1,2763/2
Vinkovci	Prizemnica (<i>Stan puk. liječnika</i>)	Kralja Zvonimira 8	2765/1
Vinkovci	Prizemnica (<i>„staro rodilište“</i>)	Kralja Zvonimira 64	1285/1
Vinkovci	Katnica	Bana Jelačića 7	2754/3
Vinkovci	Stamb. zgrada	Bana Jelačića 4	3186/2
Vinkovci	Hotel Lehner	Bana Jelačića 6	
Vinkovci		Bana Jelačića 25	
Vinkovci	Stamb. zgrada	Bana Jelačića 15	2752/2
Vinkovci	Katnica	Duga ulica 23	3338/1
Vinkovci	Prizemnica	Duga ulica 31	3332
Vinkovci	Vila Balling	Genscherova 3	5255
Vinkovci		Genscherova 5	5256
Vinkovci		Genscherova 7	5259
Vinkovci		Genscherova 9	5260
Vinkovci		Genscherova 11	
Vinkovci		Glagoljaška 14	2599
Vinkovci		Glagoljaška 16	2595
Vinkovci		Gundulićeva 5	2609
Vinkovci		Trg bana J. Šokčevića 3	3184/1
Vinkovci		Istarska 1 A i 1 B	2756/6,2756/6
Vinkovci	Marijin dom I	Vojarska 1C i 1D	3166/2,3166/1
Vinkovci	Marijin dom II	Vojarska 1B i 1E	3166/10,3166/11
Vinkovci	Osnovna škola	Hrvatskih žrtava 11	2745
Vinkovci	Osnovna škola	Hrvatskih žrtava 13	2754
Vinkovci	Rodna kuća J. Runjanina	Glagoljaška 2c	2624/1
Vinkovci		Trg bana J. Šokčevića 5	3183/1,3183/4
Vinkovci	Rodna kuća I. Kozarca	J. Kozarca 38	3404
Vinkovci	Rodna kuća J. Kozarca	J. Kozarca 52	3391

ARHEOLOŠKI LOKALITETI NA PODRUČJU GRADA VINKOVACA

U granicama **GUP-a grada Vinkovaca obuhvaćeni su**; registrirana arheološka zona Vinkovaca, jedan registrirani arheološki lokalitet te dva evidentirana arheološka lokaliteta;

Registrirana arheološka zona Vinkovaca: (u tijeku je postupak revizije rješenja o registraciji kojom se proširuju granice arheološke zone) - **granica ide zapadnom stranom Duge ulice,**

južnom stranom Lapovačke ulice i Ul. Ljudevita Gaja, istočnom stranom Trga Josipa Runjanina i Ul. Ivana Kukuljevića Sakcinskog, južnom stranom Ul. Marije Jurić Zagorke, nastavlja prema sjeveru istočnom stranom Ul. Kralja Zvonimira, južnom granicom k.č. br. 6092, nastavlja na istoku južnom i zapadnom granicom 4953/1, južnom granicom 4950/1, istočnom granicom 4937, zapadnom stranom željezničke pruge Vinkovci – Brčko i Ul. Nikole Tesle, preko Ul. Frana Krste Frankopana nastavlja zapadnom stranom Ul. Petra Zrinskog, južnom stranom Ul. bana Jelačića, istočnom granicom k.č.br. 3736, zapadnom stranom Makedonske ulice i Ul. Čilila i Metoda, zatim nastavlja istočnom granicom k.č. br. 6230/1, južnom granicom 6227, zapadnom granicom 6225 i 6113 i na jugu nastavlja južnom granicom 5165/3, 5193/3, desnom obalom Bosuta, zapadnom stranom Ul. Nikole Tordinca, sjevernom stranom Ul. H. Vukčića Hrvatinića, zapadnom stranom Ul. H.D. Genschera, južnom stranom Ul. Lipa, zapadnom granicom k.č. br. 6151, 6151/1, 6151/2, 6151/3, 6151/4, sjevernom granicom 6156, 6157, zatim preko rijeke Bosuta zapadnom stranom Ul. J. Kozarca, sjevernom granicom k.č. br. 6172, južnom granicom k.č.br. 6171, 6174/1, 6174, istočnom granicom 6251, južnom granicom k.č.br. 6175, zapadnom stranom Diljeve ulice, preko k.č. br. 6176, zapadnom granicom 6242, gdje nastavlja prema sjeveroistoku istočnom granicom k.č.br. 1588, 1588/1, 6081 (željeznička pruga Županja – Vinkovci) i spaja se s Dugom ulicom.

Registrirani arheološki lokalitet:

1. VINKOVCI – «Kamenica», antičko nalazište koje obuhvaća k.č.br. 5007, 5008, 5009 k.o. Vinkovci

Evidentirani arheološki lokaliteti:

1. VINKOVCI - «Borinci», prapovijesno nalazište
2. VINKOVCI - «Novo selo - Blato», prapovijesno nalazište

VALORIZACIJA I MJERE ZAŠTITE

1. Karakteristike i valorizacija

Područje grada Vinkovaca osobito je bogato u kulturološkom, arheološkom i povijesnom smislu. Povoljan topografski položaj omogućio je protok brojnih kulturnih utjecaja tijekom prapovijesti, antike i srednjeg vijeka. Na tom su se području smijenjivali nositelji različitih kultura koji su ostavili raznovrsne materijalne tragove, o čemu svjedoče i arheološka nalazišta, putem kojih možemo pratiti kontinuirano naseljavanje ovoga prostora kroz 8000 godina.

Najveće prapovijesno naselje na području Grada nalazi se na tellu Tržnica koje se rasprostire na lijevoj obali Bosuta u dužini većoj od jednog kilometra. Najstarije naselje datirano u 6300. g. pr. Kr. pripada neolitičkoj starčevačkoj kulturi, a rasprostiralo se na površini od 11614 m². Stanovništvo živi u zemunicama, a po prvi puta je otkrivena i nadzemna kuća vjerojatno četverokutne osnove. Do sada je unutar naselja otkriveno 25 starčevačkih ukopa.

Na položaju Hotela «Slavonije» otkrivena je lasinja-salkuca-bodrogkerestur horizont.

U dosadašnjim istraživanjima na Tellu otkriveno je 11000 m² naselja vučedolske kulture čije se središte nalazilo na položaju Hotela «Slavonije». Stanovnici žive u kućama četvrtaste osnove. U sklopu naselja otkriveni su i ukopi u zgrčenom položaju. U kućama i otpadnim jamama nađeno je obilje keramičke građe. Nositelji ranobrončanodobne eponimne vinkovačke kulture nastavljaju živjeti na Tellu u nadzemnim četverokutnim kućama. Na krajnjoj zapadnoj periferiji Tella istražen je paljevinski grob vinkovačke kulture. Na zapadnoj periferiji Tella kao i na položaju Hotela «Slavonije» otkrivena je keramika bebrinskog tipa

hatvanske kulture. Krajem ranog brončanog doba na Tellu nastaje naselje slavonsko-srijemske vatinske kulture. Na položaju «Na-me» pronađena je nadzemna kuća datirana u vatinsko-belegišku fazu slavonsko-srijemske vatinske kulture. Kontinuitet u kasno brončano pokazuje prisutnost Belegiš II kulture. Ranoj fazi starijeg željeznog doba pripadaju nalazi daljske kulture datirani u razdoblje 700.-600. g. pr. Kr. Za poznavanje složene kulturne i etničke slike južnopanonskog prostora na kraju starijeg željeznog doba značajno je groblje srijemske kulture otkriveno na položaju Robne kuće «Na-ma». U grobovima je nađeno 8 kosturnih ukopa muškaraca, žena i djece. Ukopi dvaju konja sadržavali su dijelove brončane konjske opreme.

Drugo veliko prapovijesno naselje nalazi se na **Ervenici**, jugoistočno od tella Tržnica, na povišenom platou između potoka Ervenice i Bosuta, a rasprostire se u dužini od nekoliko kilometara. Zaštitnim arheološkim istraživanjima otkrivena su naselja starčevačke, sopotske, vučedolske kulture, sporadični nalazi kostolačke i brončanodobne provenijencije, grobovi srijemske i naselje latenske kulture. Na krajnjem jugoistočnom dijelu Ervenice otkriven je dio jednoslojnog sopotskog naselja najranijeg stupnja, plitko u zdravicu ukopanih jamskih objekata s jednim parcijalnim ukopom lubanje. Na položaju **Silosa** pronađena su dva kosturna groba, od kojih je jedan ukop žene s priložima karakteristične kasnohalštatske južnopanonske nošnje pripisan srijemskoj kulturi zapadnobalkanskog kulturnog kompleksa. U istočnom dijelu Ervenice uz samu obalu Bosuta otkrivena su dvije keramičarske peći koje bi mogle pripadati kasnolatenskom ili ranorimskom razdoblju.

Dirov brijeg utvrđeno je prapovijesno naselje na mjestu ušća potoka Nevkoš u Bosut. Nalazi pronađeni prilikom zaštitnih iskopavanja pripadaju završnom horizontu daljske kulture, a u istočnom dijelu naselja pronađeni su ulomci datirani u mlađu fazu starijeg željeznog doba, najmlađe faze bosutske kulture (horizontu kanelirane keramike). Ovdje se pojava latenske kulture može povezati s krajem daljske, srijemske i bosutske kulture. Latensko naselje utvrđenog tipa ima još i danas sačuvan bedem do visine od oko 3 metra koji je podignut oko cijelog naselja osim s južne strane s koje se nalazi Bosut. Površina naselja iznosi oko 180 x 230 m. U dosadašnjim zaštitnim arheološkim iskopavanju otkriveno je 5 keramičarskih peći. Sjeverno od naselja na Dirovom brijegu i u neposrednoj blizini položaja Blato otkriveni su u **Vrtnoj ulici** predmeti za koje se pretpostavlja da pripadaju uništenim grobnim cjelinama s jedne od latenskih nekropola koje su se nalazile na području Grada. Nekropola na položaju **Blato** gravitirala je naselju na Dirovom brijegu. Na Blatu je nađen bodež i krilaste igle datirani u slavonsko-srijemsku vatinsku kulturu, te mač s punokovinskom ručkom datiran u Ha B1. stupanj. Od utvrđenog naselja na Dirovom brijegu pa sve do Silosa na Ervenici nalazi se najveći naseobinski kompleks latenske kulture iz razdoblja 2.-1. st. pr. Kr. na području istočne Slavonije.

Na desnoj nižoj obali Bosuta na položaju **Pjeskana I i II** na osnovi pokusnih iskopavanja i slučajnih nalaza otkriveno je manje sezonsko stanište starčevačke populacije i manje latensko naselje. Sporadično su nađeni ulomci sopotske, lasinjske i vinkovačke kulture.

Na lijevoj obali potoka Ervenice na lokaciji **Barica I**, područje ulica K. Frankopana i kneza Zdeslava, vjerojatno je egzistiralo naselje sopotske kulture, a na položaju **Feldban** ima sporadičnih nalaza badenske i vučedolske kulture. Slučajni nalazi vučedolske provenijencije i amforica slavonsko-srijemske vatinske kulture otkriveni su na području **Krnjaša**. Na povišenoj desnoj obali Bosuta na položaju **Marica** ima sopotskih, kostolačkih, vatinskih i Belegiš II nalaza. Na području **Brodске imovne općine** nađeni su slučajni nalazi sopotske kulture i amforice rane slavonsko-srijemske vatinske i Belegiš II kulture, te keramika i koplja latenske kulture. Na položaju **Rkt-groblja** u Kačićevoj ulici, pronađene su bojne sjekire ugarskog tipa slavonsko-srijemske vatinske kulture. Dosadašnji nalazi sa **Borinaca** ukazuju na postojanje prapovijesnog naselja iz brončanog doba.

Rimske Cibalae izgrađene su na lijevoj obali Bosuta, razvijajući se oko središnjega prapovijesnog naselja na lokalitetu "Tržnica". Urbani razvoj grada možemo pratiti kroz četiri građevinske faze; drvena faza iz doba Flavijevaca, osobito za Vespazijana. (69-79), prva tvrda gradnja s dvostrukim bedemom na površini od 381000 m² iz vremena Hadrijana (117.-138.), druga tvrda gradnja iz vremena Septimija Severa (193.-211) s jednostrukim bedemom i drvenom palisadom na površini od 568000 m² i završna, djelomično obnovljena faza,

razrušenih Cibala kada one postupno propadaju. Arheološka istraživanja su omogućila jasnije određivanje stambenih četvrti, središnjeg trga – foruma oko kojeg su se nalazile javne zgrade (vjećnica, hram, trgovine, terme...). Rimski forum djelomično se poklapa s današnjim Trgom bana Josipa Šokčevića. Direktnim i indirektnim nalazima omogućeno je i trasiranje glavnih ulica – *cardo maximus* (sjever – jug) i *decumanus* (istok – zapad). Unatoč vrlo lošoj sačuvanosti rimske arhitekture, što je uzrokovano kontinuitetom naseljavanja, određene su namjene pojedinih objekata javnoga i stambenoga karaktera. Elitnije kuće kao i termalni kompleksi, imali su sustav za grijanje – hipokaust. Cibale su imale vodovod i kanalizaciju, a razina rimskoga grada određena je kolnikom *decumanusa* sa 87,29 m nadmorske visine. Rimske nekropole bile su smještene uz glavne ceste na prilazima gradu.

Zapadna nekropola mogla bi se protezati duž Lapovačke ulice, gdje su se prilikom izgradnje parkirališta na Lapovcima pojavili ostaci zemljanih raka. U vrtovima kuća u Ulici I. G. Kovačića 34 i 38 otkriveni su rimski grobovi, kao i na kraju ulice kod k.br. 331. Prema podacima S. Dimitrijevića zapadna nekropola obuhvaćala bi južni dio Ulice I. G. Kovačića i prostor između Ulica Ivana i Josipa Kozarca. Nekoliko rimskih grobova otkriveno je prilikom kopanja temelja na k.br. 25 u Ulici I. Kozarca.

Arheološkim iskopavanjima najbolje je istražena **sjeverna nekropola** s pedesetak otkrivenih grobova od najjednostavnijeg tipa ukopa – pokapanja u raku bez škrinje, s drvenom ili olovnom škrinjom, zidanih grobova, zatim ukopa u kamenim sarkofazima te grobova s kamenim obilježjima u obliku žrtvenika ili stela. Zanimljiv je podatak da su svi zidani grobovi, sarkofazi i oni s kamenim oznakama opljačkani, jer su u njima sigurno bili i bogatiji prilozima. Također su zabilježeni i pojedinačni nalazi grobova. Prilikom izgradnje novih kuća u Zagrebačkoj ulici (Zagrebački blok) od 1954.-1960. god., otkopano je nekoliko rimskih grobova. U istoj je ulici 2003. god. otkriven i jedan kameni sarkofag. Zapadno od stare Gradske bolnice u Ul. kralja Zvonimira 1941. god. pronađen je veći broj masovnih zidanih grobnica iz rimskog razdoblja. U istoj ulici kod br. 64., kao slučajan nalaz iz 1881. god. pronađen je rimski sarkofag. Iz Zvonarske ulice kao slučajan nalaz potječe rimska stela s kristogramom, kao i jedan dječji zidani grob. Ispred k.br. 2 u Matoševoj ulici nađen je jedan rimski paljevinski grob s urnom. Najsjeverniji do sada pronađeni grob registriran je u blizini «Katušičeve pilane» u Runjaninovoj ulici, a u njemu je pronađena zlatna gnostička pločica. Sjeverno od pruge Vinkovci-Tovarnik u predjelu Slavije pronađeno je nekoliko rimskih grobova prilikom kopanja protutenkovskih rovova 1940. god.

Istočna nekropola rasprostirala se na prostoru Ervenice i Radićevog bloka. S Ervenice iz Ulice P. Miškine 32 potječu zanimljivi nalazi 3. st. iz djelomično opljačkanog rimskog groba, a iz Radićevog bloka poklopac jednog kamenog sarkofaga. U Ulici kneza Domagoja kod k. br. 21, 1964. god. pronađen je poklopac rimskog sarkofaga. Rimski zidani grob iskopan je 1896. god. u Zvonimirovoj ulici na k.br. 66. U grobu je nađena staklena posuda, srebrna fibula, zlatni prsten, bakreni vrč, brončana kaserola i posuda u obliku mlađeg ženskog poprsja.

Južna nekropola na Kanovcima obuhvaćala je sjeverni dio parka «Lenije» od k.br. 1 pa do ulaza u stari nogometni stadion u Ružinoj ulici. U Ružinoj ul. 13 nađen je neukrašen dječji kameni sarkofag. Ti su grobovi otkriveni u vrtu bivše gostionice «Žaba» i na «Pollakovoj pjeskani». Grobovi pripadaju 3. i 4. st. Jedan od najranijih ukopa s južne nekropole je onaj u urni s pravokutnim poklopcem s «rogovima», pronađen u Ružinoj ulici. Južna nekropola vjerojatno je bila locirana uz cestu koja je izlazila iz zapadnog *carda* što bi moglo indicirati prisustvo mosta na tom dijelu Bosuta (u produžetku Glagoljaške ulice). Postoje i usmeni podaci da se prilikom izgradnje kuća na Kanovcima nailazilo na rimske grobove.

Gospodarstvo Cibala bilo je orijentirano na trgovinu i obrt od kojeg se ističe keramičarstvo. Do sada je otkriveno preko pedesetak rimskih peći grupiranih u radionička središta.

Nalazi iz rimskog razdoblja evidentirani su i na položaju **Marica**. Prilikom rekognosciranja terena 2003. godine prikupljeni su ulomci rimske keramike, komadi rimske opeke i dijelovi arhitekture, što upućuje na postojanje *ville rustice*.

Nalazi s lokaliteta **Kamenica** zabilježeni su još 1967. i 1968. Godine, kada je prilikom sondažnog istraživanja, uz veliku količinu rimskog materijala, otkrivena raskošna grobnica s dvije niše. Vjerojatno se radi o memorijalno-sakralnom kompleksu mučeniku *lectoru primusu Pollionu*. Kompleks na Kamenici najvjerojatnije je služio za pokapanje i ostalih mučenika s

područja Cibalske biskupije. Izgradnja kršćanskog kompleksa na Kamenici mogla bi se povezati s Valentinijanom I. (364.-375.), rimskim carem, koji je rođen u Cibalama. Na istom je lokalitetu zabilježen i nalaz brončanodobne keramike.

Prilikom zaštitnog arheološkog istraživanja na trasi **južne obilaznice** u Vinkovcima (Ulica J. Kozarca) otkriveno je naselje iz rimskog razdoblja koje na temelju nalaza datiramo u kraj 1. i početak 2. st. Istraženo je 29 jama i 1 peć, u kojima je nađena velika količina keramike, a samo u dvije jame nađeni su metalni nalazi: snažno profilirana fibula i dva komada novca.

Boravak *Gepida* na prostoru Cibala dokumentira 46 otkrivenih grobova grupiranih na 11 lokacija. O kratkotrajnom boravku *Langobarda* na prostoru Vinkovaca svjedoči nalaz pozlaćene S-fibule.

Razdoblju *slavenske* nazočnosti s prostora Vinkovaca pripada nekropola s paljevinskim grobovima iz 7. st., otkrivena u **Dugoj ulici br. 99**. Do sada je pronađeno 10 grobova što ukazuje na postojanje značajnijeg naselja.

Bjelobrdska kultura na području grada Vinkovaca zastupljena je na prostoru **Meraje** koja je locirana u blizini nekadašnjega zapadnog rimskog bedema. Arheološka istraživanja pokazala su da je groblje na Meraji bilo u upotrebi od 11. do druge polovice 18. st. Od 300 istraženih grobova svega je 15 pripadalo bjelobrdskoj kulturi s priložima S – karičica i novcem koji ih datira u 11. i 12. stoljeće. Uz groblje su otkriveni temelji ranoromaničke crkvice datirane na temelju nalaza novca Ladislava I (1077-1095) oko 1100. godine.

Dok se groblje nalazilo na području parka na Meraji, naselje se protezalo na prostoru Duge ulice. Provedenim iskopavanjima ustanovljen je rub naselja na području kuće br. 19 u Dugoj ulici. Keramički materijal pripada razdoblju 10 do 14 stoljeća.

Bjelobrdska kultura čini temelj na kojemu je nastalo naselje Sv. Ilija koje se postupno razvija oko groblja i ranoromaničke crkvice, a zatim oko novo izgrađene gotičke crkve Sv. Ilije. Prilikom zaštitnog arheološkog istraživanja na trasi **južne obilaznice** otkrivene su i srednjovjekovne jame, u kojima je pronađen keramički materijal 14. i 15. st.. Arheološkim istraživanjima istražen je samo uski pojas obilaznice, dok se prema brojnim nalazima srednjovjekovne keramike na okolnom prostoru (sjeverno i južno od obilaznice) može zaključiti kako se naseobinski kompleks srednjovjekovnog Liskovca prostirao u dugačkom pojasu uz lijevu obalu Bosuta.

ZAŠTIĆENI DIJELOVI PRIRODE

Na području Vinkovaca zaštićeni su sljedeći dijelovi prirode:

1. Park Lenije u Vinkovcima-spomenik parkovne arhitekture, zaštićen Odlukom Županijske skupštine (Sl. vjesnik 6/99.)
2. Park na Trgu bana Josipa Šokčevića u Vinkovcima-spomenik parkovne arhitekture, zaštićen Odlukom Županijske skupštine (Sl. vjesnik 6/99.).

Park Lenije

Ovaj uski gradski park nalazi se na južnom ulazu u Vinkovce uz Ulicu H.D. Gencshera. Park ima površinu od 4 ha i slabo se održava te djeluje zapušteno, a ima i mnogo ugroženih staza "prečaca".

U parku rastu stabla divljega kestena, srebrnolisne lipe, malolisne lipe, klena, gorskoga javora, javora mliječa dok u južnom dijelu ima nekoliko starih stabala hrasta lužnjaka. Vrlo je dekorativna grupa paulovnja.

Park na Trgu bana Josipa Šokčevića u Vinkovcima

Park ima površinu od 0,88 ha, a nalazi se u samom središtu grada i omiljeno je šetalište i okupljalište građana. U njemu dominiraju stabla divljega kestena i srebrnolisne lipe, a pojedinačno se javljaju stabla gorskog javora i javora mliječa. Park ima mrežu šetnih staza s klupama, između kojih su drvoredi i travnate površine. Park ima fontanu, spomenik te rasvjetu i vrlo je dobro održavan.

Prostornim planom uređenja Grada Vinkovaca predloženo je za zaštitu kao osobito vrijedan krajobraz područje obale Bosuta, čiji jedan dio se nalazi i na području obuhvata GUP-a.

Budući su park Lenije i park na Trgu bana Josipa Šokčevića zakonom zaštićeni spomenici parkovne arhitekture njihovo korištenje i svi zahvati moraju biti u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode (NN 162/2005).

3.2.6. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite

Mjere zaštite stanovništva od ratnih opasnosti

Pravilnik o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu (NN, br. 2/91.) razvrstava naselja prema stupnju ugroženosti u 4 stupnja ugroženosti, ovisno o broju stanovnika naselja, određenim funkcijama, te geopolitičkom položaju.

Prema navedenom Pravilniku, gradsko naselje Vinkovci nalazi se u 1. stupnju ugroženosti (jako ugroženi gradovi i naseljena mjesta) i treba se razdijeliti u jednu ili više zona: u kojima se moraju graditi skloništa otpornosti 100 kPa, jednu ili više zona u kojima se grade skloništa dopunske zaštite otpornosti 50 kPa, te jednu ili više zona u kojima se osigurava zaštita stanovništva u zaklonima. U svim zonama u kojima je obavezna izgradnja skloništa bilo koje otpornosti grade se porodična skloništa otpornosti 30 kPa.

Mjere zaštite od elementarnih nepogoda

Na području grada je utvrđen maksimalni intenzitet potresa od VII° MCS.

Zaštita građevina od potresa provodi se projektiranjem i gradnjom građevina, sukladno posebnim propisima.

Položaj, projektiranje i gradnja svih građevina moraju se uskladiti s posebnim propisima o zaštiti od požara i eksplozije.

Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevina, kao i gašenje požara na građevinama, građevine moraju imati vatrogasni prilaz određen prema posebnom propisu.

Prilikom gradnje i rekonstrukcije vodoopskrbne mreže mora se predvidjeti hidrantska mreža.

Građevine obrane

U PPŽ-u se navodi vojni kompleks "Bosut" u građevinskom području Vinkovaca kao građevina posebne namjene za potrebe obrane.

Prostor od interesa za obranu određuje se granicama vojnog kompleksa i građevinama, u suradnji s nadležnim tijelom obrane.

U GUP-u grada Vinkovaca definirana je zona posebne namjene te zaštitne i sigurnosne zone za navedeni vojni kompleks, što je vidljivo u kartografskom prikazu br. 4.

Za zaštitne i sigurnosne zone oko zone posebne namjene definirani su sljedeći uvjeti:

- U zoni posebne namjene-zoni zabranjene izgradnje potpuno je zabranjena bilo kakva izgradnja, osim objekata za potrebe obrane.
- U zoni ograničene gradnje zabranjena je izgradnja objekata koji svojom visinom nadvisuju vojni kompleks i time predstavljaju fizičku zapreku koja ometa rad vojnih uređaja. Postojeća stambena naselja mogu se širiti i u njima graditi ako je zadovoljen uvjet iz prve rečenice ovog stavka. Za izgradnju bilo koje vrste objekata potrebno je prethodno pribaviti suglasnost MORH-a.
- U I. zoni kontrolirane gradnje do 3.000 m od ruba vojne lokacije dozvoljena je izgradnja svih objekata osim izgradnje krupnih industrijskih objekata i drugih objekata koji svojim tehničkim, tehnološkim i drugim karakteristikama mogu ometati rad vojnih uređaja i predstavljaju "unosan cilj" napada neprijatelja. Za izgradnju takve vrste objekata potrebno je pribaviti suglasnost MORH-a.
- U II. zoni kontrolirane gradnje do 20.000 m od ruba vojne lokacije dozvoljena je izgradnja svih objekata osim objekata koji svojom visinom nadvisuju vojni kompleks ili objekt i time predstavljaju fizičku zapreku koja ometa rad vojnih uređaja na smjerovima od posebnih interesa za obranu. Zaštitna zona za svaki smjer od posebnog interesa je prostor u polumjeru od 50,0 m oko osi koja spaja krajnje točke u čitavoj duljini pravca.

3.2.7. Način i uvjeti gradnje

U građevinskom području zahvati u prostoru izvode se na slijedeće načine:

- Rekonstrukcija, obnova, dogradnja, nadogradnja, promjena namjene, zamjenska gradnja, pojedinačne interpolacije u već izgrađenim zonama. Ovom načinu treba dati prednost jer se tu nalazi veliki neiskorišteni potencijal. U ovim zonama izvodi se uređenje javnog prostora i oblikovanje okoliša te po potrebi izgradnja ili zamjena infrastrukture.

- Sanacija zona obuhvaća intervenciju u neplanski izgrađenim zonama sa ulicama bez dovoljnog profila i bez ostale opreme.

U tim zonama nije prihvatljivo produžavati gradnju vezanu na uske prilazne puteve.

Potrebno je prethodno rekonstruirati mrežu, izvesti sabirnu ulicu, a gdje to nije moguće ograničiti širenje i promet regulirati jednosmjerno (osigurati kružni tok).

- Nova gradnja u neizgrađenim i komunalno neopremljenim zonama izvodi se na osnovu urbanističkih planova uređenja ili detaljnih planova uređenja, a prema Programu mjera za unapređenje stanja u prostoru.

Programom mjera se moraju tražiti , a detaljnim planom obavezno odrediti etape realizacije svakog plana u cilju postupnog širenja i komunalnog opremanja zemljišta pojedinih zona.

- U građevinskom području određene su zone pretežito obiteljske stambene izgradnje, zone pretežito višestambene gradnje, zone mješovitog načina gradnje i zone posebnih načina i uvjeta gradnje koje se odnose uglavnom na komplekse društvene i gospodarske namjene.

- Pretežito obiteljska stambena izgradnja u pravilu je slobodnostojeća i formira rahle strukture izvan središnjeg gradskog prostora.

- Ovisno o namjeni građevina, određeni su uvjeti smještaja na parceli (slobodnostojeće, dvojne ili ugrađene građevine), udaljenosti građevina od susjednih međa i javne površine, te koeficijenti izgrađenosti i iskorištenosti parcela.

- Građevine se mogu graditi tek nakon minimalnog opremanja zemljišta komunalnom infrastrukturom.

- Naglašava se obveza i važnost primjene Pravilnika o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću u zatvorenom i otvorenom prostoru.

3.3. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu, način korištenja i uređenja površina

Tablica br. 30

ISKAZ POVRŠINA

NAMJENA	Površina (ha)	Površina (%)
STAMBENA NAMJENA	579,38	30,12
- obiteljska	533,16	27,72
- višestambena	46,22	2,40
MJEŠOVITA NAMJENA	413,89	21,52
- pretežito stambena	123,71	6,43
- pretežito poslovna	181,65	9,44
- pretežito poslovna sa središnjim funkcijama	108,53	5,64
JAVNA I DRUŠTVENA NAMJENA	56,99	2,96
- sve namjene	8,03	0,42
- upravna	0,24	0,01
- socijalna	8,06	0,42
- zdravstvena	9,90	0,51
- predškolska	1,61	0,08
- školska	25,11	1,31
- kultura	0,32	0,02
- vjerska	3,38	0,18
- javno-poslovna	0,35	0,02
GOSPODARSKA NAMJENA	256,09	13,31

- GOSPODARSKA NAMJENA-SVE NAMJENE	111,63	5,80
- GOSPODARSKA NAMJENA-PROIZVODNO-POSLOVNA	27,78	1,44
- PROIZVODNA		
- pretežito industrijska	70,40	3,66
- pretežito zanatska	0,39	0,02
- POSLOVNA		
- poslovna	15,34	0,80
- trgovačko-uslužna	2,07	0,11
- pretežito uslužna	2,11	0,11
- pretežito trgovačka	10,94	0,57
- komunalno-servisna	9,90	0,51
- ostale poslovne	1,08	0,06
- UGOSTITELJSKO-TURISTIČKA		
- ugostiteljsko-turistička-sve vrste	4,03	0,21
- hotel	0,42	0,02

ŠPORTSKO-REKREACIJSKA NAMJENA	105,69	5,49
- športsko-rekreacijska namjena-sve vrste	104,18	5,42
- šport	1,51	0,08
JAVNE ZELENE POVRŠINE	40,69	2,12
- javne zelene površine	22,76	1,18
- javni park	15,49	0,81
- arboretum	2,44	0,13
ZAŠTITNE ZELENE POVRŠINE	4,66	0,24
- zaštitne zelene površine	4,66	0,24
POSEBNA NAMJENA	40,31	2,10
- posebna namjena	40,31	2,10
POVRŠINE INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA I OSTALE POVRŠINE	417,45	21,70
GROBLJA	8,53	0,44
UKUPNO:	1.923,68	100,00

3.4. Sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš

Mjere zaštite voda

Generalno zaštita voda treba se provoditi uz uvažavanje principa:

- Treba sačuvati vode koje su još čiste.
- Treba sanirati ili ukloniti zagađenja uslijed kojih dolazi do ugrožavanja ili zagađivanja vode za piće na postojećim izvorištima voda za opskrbu vodom.
- Poljoprivrednu proizvodnju u zaštitnim sanitarnim zonama izvorišta vode za piće treba prilagoditi uvjetima zaštite radi smanjenja prevelike količine nitrata u pitkoj vodi i to na način da se uvede kontrola upotrebe količine i vrsta zaštitnih sredstava, što je ujedno jedan od preduvjeta za orijentaciju na proizvodnju zdrave hrane (prioritetno unutar zaštitnih zona vodocrpilišta).
- Upotrebu pesticida, organskih i mineralnih gnojiva na svim ostalim poljoprivrednim površinama treba racionalizirati na način da se uz najmanju upotrebu postignu traženi učinci.
- Treba spriječiti nastajanje zagađenja na malim vodotocima, gdje uslijed moguće koncentracije zagađenja i ograničenog kapaciteta prijemnika, potrebne mjere zaštite prelaze tehničke ili ekonomske mogućnosti.
- Treba uklanjati izvore zagađivanja voda, sprječavati i smanjivati zagađivanje na mjestu njegova nastajanja.
- Hitno (što je moguće prije) treba riješiti odvodnju i zbrinjavanje otpadnih voda gospodarskih subjekata (identifikacija zagađivača, njihovo uklanjanje ili provođenje zaštitnih mjera s naglaskom na dugoročno rješavanje problema izgradnjom uređaja za prethodno čišćenje otpadnih voda i/ili uvođenjem "čiste" tehnologije u proizvodne procese).
- Gospodarski subjekti priključeni na sustav javne odvodnje obvezatno moraju, primjereno tehnološkim procesima proizvodnje, kvalitetu otpadnih voda dovesti na razinu podobnu za upuštanje u odvodni sustav. Ovo pak podrazumijeva izradu uređaja za prethodno čišćenje otpadnih voda svugdje gdje izlazne otpadne vode ne odgovaraju traženoj kvaliteti.
- Kvalitetu površinskih i podzemnih voda treba stalno kontrolirati kao i kvalitetu efluenta kojima se u vode unose zagađenja.

Mjere zaštite tla

Zaštita tla od onečišćivanja mora se provoditi u funkciji zaštite poljoprivrednog zemljišta i proizvodnje zdrave hrane, te zaštite zdravlja ljudi, životinja i biljnog svijeta.

Kod utjecaja na tlo potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati oštećenje njegovih prirodnih funkcija, te njegovih funkcija arhiviranja prirodne i kulturne povijesti.

Mjere zaštite zraka od onečišćenja

Donošenjem Zakona o zaštiti zraka 1995. godine, Republika Hrvatska se opredijelila za sustavni pristup rješavanju problema zaštite zraka. Grad u okviru samoupravnog djelokruga uspostavlja područnu mrežu za praćenja kakvoće zraka na svom području. Predstavničko tijelo Grada određuje lokacije postaja u područnoj mreži i donosi program mjerenja kakvoće

zraka i osigurava uvjete njegove provedbe. Podaci kakvoće zraka iz područne mreže su javni i objavljuju se jednom godišnje u službenom glasniku.

Mjere zaštite od buke

Na području Grada do sada nije vršeno mjerenje buke.

Suklano Zakonu o zaštiti od buke, Grad osigurava izradu karte buke za utvrđivanje i praćenje razine buke.

U planovima užih područja (UPU, DPU) potrebno je odrediti predviđene razine buke, koje ne smiju prijeći najviše zakonom predviđene razine.